

PREZYDENT NARUSZYŁ PRAWO. TAK TWIERDZĄ PRAWNICY WOJEWODY

Prezydent Olsztyna
Robert Szewczyk

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Radosław Król

Starosta Olsztyński
Andrzej Abako

Fot. Zbigniew Woźniak

Bus dla tych,
których nie widać |2

Łódówka też może
szpiegować |3

Święto
Niedźwiedzia |6

Kim jest nowy
premier Węgier? |18-19

Lidzbark Warmiński
wyprowadził Olsztyn |23

BUS DLA TYCH, KTÓRYCH NIE WIDAĆ

W najbliższą niedzielę u franciszkanów na olsztyńskim Zatorzu rozpocznie się zbiórka na specjalistycznego busa fundacji Dzieło Miriam. Samochód ma pomóc dotrzeć do tych, którzy sami po wsparcie często już nie przyjdą: osób bezdomnych, samotnych, chorych i starszych.

Pomoc, którą Dzieło Miriam niesie w Olsztynie, nie ogranicza się do wydawania posiłków. W sezonie zimowym wolontariusze docierają także do skłotów, altan, działek i innych miejsc ukrytych przed wzrokiem przechodniów. Zawożą jedzenie, odzież oraz środki opatrunkowe i starają się odnajdywać tych, którzy będąc bezdomnymi, znikają z pola widzenia. Jak mówi prezes fundacji Kamil Piotrowski, minionej zimy udało się w ten sposób uratować dwie osoby.

— To samochód, bez którego nie możemy działać w takim zakresie, w jakim powinniśmy. Dziś pomagamy tym ludziom dzięki temu, co mamy, a mamy niewiele. Tym samochodem chcemy po prostu pomagać ludziom i ich ratować w trudnych sytuacjach — mówi Piotrowski.

Mobilne centrum pomocy ma być czymś więcej niż zwykłym autem transportowym. Fundacja chce, by bus służył do przewożenia żywności, odzieży i ludzi, ale także do podstawowego wsparcia medycznego w terenie. W praktyce ma to być narzędzie, które pozwoli szybciej reagować, docierać dalej i nieść pomoc także tam, gdzie dziś trudno dojechać prywatnym autem.

Pomoc Fundacji Dzieło Miriam to nie tylko posiłek, ale też obecność, rozmowa i wsparcie duchowe

Najbardziej znanym działaniem Dzieła Miriam pozostaje punkt pomocy pod młynem. W każdą sobotę o godzinie 14 przychodzą tam osoby bezdomne, ubogie, uzależnione, chore i samotne. Dostają posiłek, ubrania i pomoc medyczną, ale także mogą porozmawiać albo po prostu nacieszyć się obecnością drugiego człowieka. Ta pomoc, jak podkreśla fundacja, od początku łączy materialny wymiar z modlitwą i duchowym towarzyszeniem.

To właśnie pod młynem najlepiej widać, jak zmienia się dziś obraz biedy. Obok osób żyjących na ulicy coraz częściej pojawiają się ludzie starsi, schorowani i samotni, którzy formalnie mają dach nad głową, ale nie radzą sobie z kosztami życia, w tym leków, i codziennym funkcjonowaniem. Część z nich

wstydzi się prosić o pomoc.

— Osoby, które najbardziej potrzebują tej pomocy, często wcale się po nią nie zgłaszają. Wstydzą się sytuacji, w jakiej się znalazły. Są chore, samotne, siedzą w domach, a zajmuje się nimi ktoś tylko sporadycznie albo wcale — mówi Piotrowski.

Jako przykład podaje 87-letnią kobietę, która po śmierci męża znalazła się w bardzo trudnym położeniu. Ma niewysoką emeryturę, spore wydatki na leki i utrzymanie mieszkania, a na jedzeniu musi oszczędzać. Przyszła po pomoc pod młyn, choć — jak relacjonuje prezes fundacji — bardzo się tego wstydziła. To właśnie do takich osób ma docierać mobilne centrum.

Dzieło Miriam prowadzi również zbiórkę odzieży i rzeczy pierwszej potrzeby. Kurtki, koce, śpiwory,

buty i inne rzeczy trafiają potem do osób najbardziej potrzebujących. Szczególnie zimą właśnie te dary są dowożone tam, gdzie ktoś nie ma już siły zwrócić się o pomoc sam.

Niedzielną zbiórkę w parafii Chrystusa Króla Wszechświata na Zatorzu ma rozpocząć szerszą akcję prowadzoną w parafiach archidiecezji. Fundacja ma zgodę arcybiskupa na organizowanie zbiórek parafialnych, po zaakceptowaniu tego przez proboszczów poszczególnych parafii. Akcja nieprzypadkowo zaczyna się właśnie u franciszkanów. To jedna z najbardziej aktywnych wspólnot w tej części Olsztyna, wyróżniana za społeczne zaangażowanie.

Trwa też internetowa zbiórka na zakup busa. Jak wynika z informacji przekazanych przez fundację, udało się do tej pory zebrać ponad 50 tys. zł, ale potrzeba więcej, aby kupić i wyposażyć samochód.

JAN BERDYCKI

Jak wesprzeć zbiórkę

Zbiórka na mobilne centrum pomocy odbędzie się w niedzielę, po mszach św. o godzinach 10.10, 11.30 i 18 w parafii Chrystusa Króla Wszechświata przy ul. Wypiańskiego 4 w Olsztynie. Wolontariusze będą zbierać ofiary do puszek, a po każdej liturgii Kamil Piotrowski krótko opowie o celu akcji. Wsparcie można też przekazać poprzez stronę <https://zrzutka.pl/cmgnkc>.

DWA SCENARIUSZE W KWESTII EMERYTUR

Prognozy wskazują, że przyszłoroczna waloryzacja emerytur może być jedną z najniższych od lat, ale w Sejmie wciąż leży projekt, który całkowicie zmienia zasady gry i może znacząco podnieść najniższe świadczenia.

Rok 2027 może przynieść seniorom dużo niższe podwyżki świadczeń niż w ostatnich latach. Z rządowych prognoz makroekonomicznych wynika, że standardowa waloryzacja emerytur wyniosłaby około 3,18 proc. Oznacza to wyraźne spowolnienie wzrostu świadczeń w porównaniu z 2026 rokiem, kiedy podwyżki sięgnęły 5,3 proc., a w poprzednich latach nawet ponad 10 proc.

Mechanizm waloryzacji opiera się na inflacji oraz części realnego wzrostu wynagrodzeń. W założeniach na 2026 rok inflacja ma wynieść 2,5 proc., a wzrost płac 3,4 proc., z czego do wyliczeń przyjmuje się jedynie 20 proc. tej drugiej wartości. W efekcie daje to właśnie wspomniane 3,18 proc.

Dla seniorów oznacza to niewielkie podwyżki. Minimalna emerytura mogłaby wzrosnąć z 1978,49 zł do około 2041 zł brutto, czyli o niespełna 60 zł na rękę. To znacznie mniej niż w poprzednich latach, co dla wielu osób będzie odczuwalne w domowych budżetach.

Jednocześnie w parlamencie procedowany jest projekt, który może zmienić ten obraz. Chodzi o propozycję określaną jako „Godna emerytura”, zakładającą wprowadzenie minimalnej kwotowej podwyżki zamiast wyłączenie procentowej waloryzacji w przypadku najniższych świadczeń.

Zgodnie z założeniami emerytury do około 3 tys. zł brutto mogłyby zostać podniesione o stałą kwotę około 150 zł. Powyżej tego progu obowiązywałby dotychczasowy system procentowy.

Taki mechanizm oznaczałby istotne zmiany w sposobie podziału środków. Osoby z niższymi świadczeniami zyskiwałyby relatywnie więcej niż w obecnym systemie, natomiast wyższe emerytury rosłyby w podobnym tempie jak dotychczas.

Na razie jednak projekt nie wyszedł poza etap prac komisji. Choć cieszył się poparciem części uczestników konsultacji społecznych, jego wdrożenie oznaczałoby znaczące obciążenie dla budżetu państwa, co spowalnia proces legislacyjny.

Różnice między obiema koncepcjami najlepiej pokazują liczby. Przy waloryzacji procentowej wzrosty są umiarkowane i zależne od wysokości świadczenia. W wariantcie kwotowym zyskują przede wszystkim osoby z najniższymi emeryturami, dla których 150 zł stanowi znaczące wsparcie.

Ekspertki zwracają uwagę na to, że niezależnie od wybranego modelu system emerytalny w Polsce stoi przed coraz większymi wyzwaniami. Starzejące się społeczeństwo, rosnąca liczba świadczeniobiorców i mniejsza liczba osób pracujących sprawiają, że każda zmiana ma ogromne konsekwencje finansowe.

Ostateczny kształt waloryzacji na 2027 rok poznamy dopiero wraz z ustawą budżetową i oficjalnym wskaźnikiem ogłoszonym przez rząd. Do tego czasu seniorzy muszą liczyć się z dwoma możliwymi scenariuszami: umiarkowaną podwyżką procentową lub wyższą, ale bardziej kosztowną reformą kwotową.

GAZETAPRAWNA.PL/RED.

WYDAWCA
GALINDIA
Sp. z o.o.
ul. Tracka 7b,
10-364
Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztyńska.pl

DYREKTOR BIURA REKLAMY
Agnieszka Weder-Grygielewicz
a.weder@gazetaolsztyńska.pl
885 998 201

ZASTĘPCY REDAKTORA
NACZELNEGO
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska
wydawca@gazetaolsztyńska.pl
sport@gazetaolsztyńska.pl

WYDANIE ONLINE
Ania Głazek
internet@gazetaolsztyńska.pl
519 839 562

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztyńska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztyńska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 7b
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztyńska.pl

CENTRALNE
BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
Ewelina Gulińska
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
Elwira Kowalska
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Polska Press Sp. z o.o.
Oddział Poligrafia
Drukarnia
w Białymstoku
Ignatki,
ul. Przemysłowa 26
16-001 Kleosin

ŁODÓWKA TEŻ MOŻE SZPIEGOWAĆ

Kiedy niedawno szef polskiego MON zapowiedział zakaz wjazdu chińskich aut na teren jednostek wojskowych, wielu Polaków chwyciło się za głowy. Niedawno jednak brytyjski „Financial Times” zaalarmował, że chiński cyberwywiad może szpiegować nas przy pomocy np. inteligentnych łodówek. Jak to możliwe?

Jeszcze jakiś czas temu Chiny kojarzyły się nam z podróbkami i tanimi, mało wartościowymi produktami. Dzisiaj to już przeszłość. Chińskie elektryczne auta, telefony komórkowe czy fotowoltaika podbijają europejskie rynki. To stwarza problemy unijnemu przemysłowi, ale też zagrożenie dla naszego bezpieczeństwa.

Chiny poza mapą

W tej sferze Chiny przez lata pozostawały prawie poza polską (i unijną) mapą zagrożeń, na której, z oczywistych powodów, rozpychała się Rosja. Wydane w 2019 roku tłumaczenie książki emerytowanego amerykańskiego generała Roberta Spaldinga „Niewidzialna wojna. Jak Chiny w białych dzień przejęły wolny Zachód” przeszła nad Wisłą właściwie bez echa.

„Przez ostatnie czterdzieści lat Komunistyczna Partia Chin prowadziła kunsztowną grę, która jest wyrafinowana, a zarazem prosta. Jej celem jest przejęcie kontroli i wpływów na całej planecie bez uciekania się do agresji wojskowej” — alarmował wtedy Spalding we wspomnianej książce. I dodawał: „Największym zagrożeniem dla bezpieczeństwa narodowego nie były ISIS, Al-Kaida i radykalny islam czy Władimir Putin. Były nimi isą Chiny”.

To niedostrzeganie Chin zmieniła tak naprawdę dopiero rosyjska agresja na Ukrainę i zielona rewolucja w Unii Europejskiej. Wtedy część europejskich elit zrozumiała, że Rosja nie może prowadzić swojej agresywnej polityki bez wsparcia czy choćby tylko przyzwolenia Chin. Mówi o tym na przykład Thierry Wolton (francuski dziennikarz i eseista, autor ponad dwudziestu książek po-

święconych historii krajów komunistycznych, w tym trzypięciowej „Historii komunizmu na świecie”) w swojej książce „Powrót barbarzyńskich czasów”. „Putin działa w interesie Xi Jinpinga i vice versa. Obaj dążą do zachwiania istniejącego porządku międzynarodowego” — podkreśla.

Mówiąc o wspomnianym przyzwoleniu, przywołajmy jeszcze opinie polskiego eksperta Marka Budzisa, który zwraca uwagę na to, że Rosja dokonała w ostatnich latach strategicznego manewru. „Ta zmiana miała na celu uwolnienie części rosyjskich aktywów wojskowych, historycznie dedykowanych zabezpieczeniu długiej granicy z Chinami, po to, aby Moskwa mogła przystąpić do decydującej rozgrywki o geostrategiczny status Ukrainy, a w konsekwencji całej Europy Środkowej” — pisze on w publikacji „Rywalizacja USA vs Chiny i reszta świata”. I dodaje pesymistycznie: „Wydaje się zatem, że ze względu na ocenę sytuacji strategicznej i rachunek interesów Federacji Rosyjskiej utrzymanie obecnego charakteru relacji między Moskwą a Pekinem należy do absolutnych priorytetów i powoduje bezcelowość amerykańskich starań o osłabienie tego aliansu”.

Wyliminować „dostawców wysokiego ryzyka”

Drugi wątek to chińskie technologie. Już kilka lat temu oskarżenia o szpiegowanie na rzecz Chin padły pod adresem jednego z chińskich producentów telefonów komórkowych. Firma zaprzeczyła i konsekwentnie zaprzecza, ale Unia stała się bardziej ostrożna wobec zaangażowania chińskich przedsiębiorstw w infrastrukturę krytyczną, szczególnie

w ramach swojej szerzej strategii de-risking (zmniejszania ryzyka).

Teraz UE prowadzi działania mające na celu całkowite wyliminowanie „dostawców wysokiego ryzyka” z europejskiej infrastruktury krytycznej. Takie propozycje zawarto w zapisach reformy EU Cybersecurity Act oraz powiązanych przepisów. Co ciekawe, nie mówi się tam wprost o Chinach, ale chińskie ministerstwo spraw zagranicznych od razu po ujawnieniu tych planów przez „Financial Times” zareagowało na nie, oświadczając: „Przekształcanie handlu w kwestie bezpieczeństwa i polityki utrudni postęp technologiczny i wzrost gospodarczy, co nie wyjdzie nikomu na dobre”.

Chińskie auto tu nie wjedzie

Telefonia komórkowa to tylko jeden z przykładów potencjalnych technologicznych zagrożeń ze strony Chin. Inny to inteligentne samochody, wyposażone w technologie łączności i mające możliwość zbierania różnych danych. W Unii pojawia się coraz więcej takich aut made in China. I trwa unijna dyskusja o związanych z tym zagrożeniach, na przykład aktywnością szpiegowską

czy możliwością potencjalnego użycia autonomicznych samochodów do aktów sabotażu

„Tymczasem to sama ChRL posiada jeden z najbardziej rozbudowanych systemów regulacji i standaryzacji dla inteligentnych pojazdów i w asertywny sposób kontroluje poruszające się po chińskich drogach samochody zagranicznych producentów, jak Tesla” — wyjaśnia Paulina Uznańska w tekście „Smartfony na kółkach. Inteligentne samochody z Chin a cyberbezpieczeństwo Europy” opublikowanym w portalu Ośrodka Studiów Wschodnich.

„Chińskie organy państwowe wskazują na inteligentne samochody jako fundamentalne zagrożenie dla bezpieczeństwa państwa. Akcentują przy tym ryzyko wycieku tajemnic państwowych, zbierania danych o infrastrukturze krytycznej i instalacjach wojskowych oraz transferu za granicę wrażliwych informacji o funkcjonowaniu gospodarki i społeczeństwa” — pisze.

Dlatego całkowicie zrozumiała wydaje się niedawna decyzja polskiego MON w sprawie chińskich samochodów. „Generał Wiesław Kukula, szef Sztabu Generalnego WP, podjął decyzję o wprowadzeniu

zakazu wjazdu pojazdów mechanicznych wyprodukowanych w Chińskiej Republice Ludowej na teren chronionych obiektów wojskowych. Rejestrowane przez systemy tychże pojazdów dane mogłyby bowiem stać się dla chińskich władz materiałem o wartości wywiadowczej” — czytamy w artykule „Chińczykiem do jednostki nie wjedziesz” z 17 lutego tego roku, zamieszczonym w „Polsce Zbrojnej”. To jednak nie koniec.

„W celu ograniczenia ryzyka dostępu do wrażliwych danych wprowadzony został również zakaz podłączania telefonów służbowych do systemów infotainment w pojazdach mechanicznych wyprodukowanych w Chińskiej Republice Ludowej” — poinformował rzecznik SGWP pułkownik Marek Pietrzak.

Dlaczego szczególnie obawy budzą auta produkowane w ChRL? „Kluczowe znaczenie ma kontekst prawny i polityczny. Chińskie prawo zobowiązuje tamtejsze firmy do współpracy ze służbami bezpieczeństwa i udostępniania danych na żądanie państwa. Oznacza to, że informacje zbierane przez pojazd — także te dotyczące jego otoczenia — mogą potencjalnie znaleźć się

w dyspozycji władz w Pekinie. To właśnie połączenie zdolności technicznych z uwarunkowaniami prawnymi ChRL stanowi sedno problemu” — wyjaśnia Marcin Ogdowski, autor wspomnianego tekstu w „Polsce Zbrojnej”.

Chińczyk schowany w łodówce

Kilkanaście dni temu pojawiła się kolejna informacja o tego typu zagrożeniach. Tym razem padło ostrzeżenie, że chiński cyberwywiad wykorzystuje prywatne routery, kamery czy inteligentne łodówki do hakerskich ataków na instytucje i infrastrukturę krytyczną oraz do wykradania tajnych informacji. Ostrzeżenie w tej sprawie opublikowało Narodowe Centrum Cyberbezpieczeństwa Wielkiej Brytanii. Było ono efektem współpracy instytucji z całego zachodniego świata zajmujących się cyberbezpieczeństwem.

„Wykorzystywanie ukrytych sieci przejętych urządzeń — znanych również jako botnety — do prowadzenia złośliwej działalności cybernetycznej nie jest nowe, jednak podmioty powiązane z Chinami wykorzystują je obecnie w sposób strategiczny i na dużą skalę” — można przeczytać we wspomnianym opracowaniu.

Jego omówienie opublikował brytyjski „Financial Times”. „Włamanie do routerów czy inteligentnych łodówek w prywatnych domach czy firmach nie stanowi problemu, bo bardzo często ich oprogramowanie nie jest aktualizowane. Sprzęt pozostaje nie tylko na przeprowadzanie wyrafinowanych ataków, ale też na ich skuteczne maskowanie” — powiedział w tekście przedstawiciel jednej z europejskich agencji wywiadowczych. IGOR HRYWNA

DWA LATA PREZYDENTA OLSZTYNA

Mijają dwa lata urzędowania prezydenta Olsztyna Roberta Szewczyka. Jaki to był czas?

21 kwietnia 2024 roku Robert Szewczyk, uzyskując 27 552 głosy (53,45 proc.), został nowym prezydentem Olsztyna. Jego rywalem w drugiej turze, Czesława Jerzego Małkowskiego, poparło 23 997 Olsztynian (46,55 proc.).

7 maja odbyła się I sesja Rady Miasta Olsztyna nowej kadencji, podczas której Robert Szewczyk złożył ślubowanie i został oficjalnie zaprzysiężony na urząd prezydenta Olsztyna.

Podczas kampanii wyborczej Robert Szewczyk złożył szereg obietnic. Mówił o potrzebie ożywienia Starego Miasta, wyprowadzce aresztu śledczego z centrum czy powrocie wielkich imprez sportowych.

Po pierwszym roku urzędowania prezydent wyliczył kilkadziesiąt spraw, które udało mu się zrealizować. – To przede wszystkim wprowadzenie darmowej komunikacji miejskiej dla uczniów, których rodzice płacą podatki w naszym mieście. W 2024 roku oddaliśmy do użytku ponad 40 mieszkań wykończonych pod klucz przy ul.

Truskawkowej – stwierdził. Z drugiej strony prezydent Szewczyk zdecydował o rezygnacji z zakupu nowego taboru tramwajowego i ograniczeniu rozwoju publicznego transportu w mieście. Chodzi m.in. o cięcia w programie Polska Wschodnia.

Poszerzenie granic zakończyło się fiaskiem

Obecny prezydent wykorzystuje teraz środki, o które miasto starało się, zanim objął swój urząd. To m.in. około 30 mln zł, które pierwotnie miały zostać przeznaczone na przebudowę jednej z trybun stadionu przy Al. Piłsudskiego. Zostały one przesunięte do puli na powstanie ośrodka szkolenia piłkarskiego dla młodzieży przy Al. Sybiraków.

Pierwsza, podstawowa część tego projektu dotyczy przygotowania terenu i budowy pełnowymiarowego boiska z syntetyczną trawą i oświetleniem, nagłośnieniem, ogrodzeniem i piłkochwytnymi. Zaplanowane są także wzniesienie głównej trybuny i budowa pod nią pomieszczeń. Ma ona być zadaszona, na 858 miejsc

siedzących, z sektorem dla VIP oraz wydzieloną przestrzenią dla kibiców gości.

Inwestycje obejmują też edukację: budowa nowego żłobka czy termomodernizacja placówek edukacyjnych (na ten cel z KPO miasto otrzymało 58 mln zł).

Kolejna sprawa to nowe połączenie Zatorza z ul. Lubelską, w tym budowa tunelu pod torami. Jest to związane z planowanym stworzeniem na Tracku parku przemysłowego.

Autorskim projektem jest za to zasypanie dziury przed Wysoką Bramą, czyli historycznych murów XIV-wiecznej rondeli, odkrytych w 2012 roku przez zespół archeologów. Zostaną one przykryte warstwą piasku i żelbetowym stropem, co ma ochronić je przed wilgocią i dalszym niszczeniem. To jednak dopiero początek zmian. Na powierzchni powstanie zupełnie nowa przestrzeń: reprezentacyjny plac z nawierzchnią nawiązującą do historycznego układu murów. Prace trwają.

W tym roku ma rozpocząć się budowa ul. Nowobałtyckiej. Jej projekt był już gotowy w 2016 roku. Za to do tej pory nie udało się doprowadzić do wyprowadzenia aresztu śledczego z centrum miasta. Nadal nie wiadomo też, kiedy zniknie w obecnym kształcie Pomnik Wyzwolenia Ziemi Warmińsko-Mazurskiej, czyli tzw. szubienice.

Autorskim projektem prezydenta Szewczyka był pomysł poszerzenia granic administracyjnych miasta kosztem terenów w gminie Purda. – Chcemy tam wybudować m.in. miasteczko prawne. Nowe tereny pozwolą nam na wyprowadzenie aresztu śledczego z centrum miasta. Pozyskanie nowych terenów da nam możliwość rozwijania budownictwa społecznego – zapowiadał prezydent Olsztyna. W tym przypadku przegrał z kretelem. Jego wniosek został odrzucony. Jedynym efektem był ogromny konflikt z sąsiadującymi gminami.

Na pewno przez ostatnie dwa lata brakowało spektakularnych inwestycji, takich jak np. rozbudowa

linii tramwajowej oraz modernizacja hali Urania, która obecnie przyciąga tysiące kibiców sportowych.

Były prezydent kibicuje

Jak dwa lata urzędowania Roberta Szewczyka ocenia Piotr Grzymowicz, były prezydent Olsztyna? – Wiele inwestycji jest obecnie kontynuowanych. Przykładem jest chociażby planowana budowa ul. Nowobałtyckiej. W 2018 roku wydane zostało też pozwolenie na budowę nowego stadionu przy Al. Piłsudskiego. Zabrakło na to pieniędzy. Kibicuję również zagospodarowaniu terenów na Tracku na park przemysłowy – mówi radny Piotr Grzymowicz. – Ze swojej strony popieram

działania prezydenta Szewczyka w sprawie poszerzenia granic. Powinno to być tak zrobione, by mieszkający tam sami zechcieli znaleźć się w granicach Olsztyna ze względu na płynące z tego korzyści.

Piotr Grzymowicz dodaje, że miasto powinno poszukiwać jak najwięcej pieniędzy na inwestycje z zewnętrznych źródeł. – Istotą rozwoju miasta są inwestycje. Z samego budżetu to nie zostanie zrealizowane. Dla porównania w 2013 roku stosunek wydatków na inwestycje do rocznego budżetu wyniósł około 50 proc. W poprzednim roku było to 6,4 proc. – zaznacza radny Grzymowicz.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

Z okazji jubileuszu 140-lecia „Gazety Olsztyńskiej” składam serdeczne podziękowania całej Redakcji za zaangażowanie, profesjonalizm oraz codzienną pracę na rzecz budowania siły i wiarygodności tego wyjątkowego tytułu. Szczególne podziękowania kieruję do Prezesa i Redaktora Naczelnego, Pana Macieja Matery za wzorowe przygotowanie jubileuszowych uroczystości oraz konsekwentne prowadzenie „Gazety Olsztyńskiej”.

ANDRZEJ SENKOWSKI

WŁAŚCICIEL „GAZETY OLSZTYŃSKIEJ”

STAROSTA KONTRA PREZYDENT. WOJEWODA WSKAZUJE UCHYBIENIA

Wojewoda rozpatrzył skargę starosty olsztyńskiego na decyzję radnych o różnicowaniu stawek za opłaty w strefie parkowania i komunikacji miejskiej.

Fot. Zbigniew Woźniak

Prezydent Olsztyna
Robert Szewczyk

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Radosław Król

Starosta Olsztyński
Andrzej Abako

Spór dotyczy uchwał przyjętych przez Radę Miasta Olsztyna na lutowej sesji. Zgodnie z nimi po zmianach w taryfie największe korzyści odczuwają mieszkańcy Olsztyna oraz osoby rozliczające tu podatki. Bilety 30-dniowe oraz nowe bilety 90-dniowe będą oni mogli kupić w niższych cenach niż obecnie. Jednocześnie ci, którzy nie mieszkają w Olsztynie ani nie rozliczają tu podatków, zapłacą za te same bilety więcej.

Kolejne przywileje związane są ze zmianami opłat w strefie płatnego parkowania. To podniesienie stawek jednorazowych i abonamentowych opłat (ostatnie zmiany wprowadzone były w 2020 roku) przy jednoczesnym wzroście dodatkowej opłaty, a także wdrożenie aplikacji mOKM. Ta ostatnia umożliwi jej posiadaczom wnoszenie opłat i pozwoli na wprowadzenie różnicowanych stawek oraz zastosowanie preferencji

w płatnościach za postój w przypadku mieszkańców odprowadzających podatki na rzecz gminy Olsztyn. Tak ma być od września.

Uchwały w tej sprawie zaskarżył do wojewody Andrzej Abako, starosta olsztyński. Jak twierdzą władze powiatu, zgodnie z przyjętymi przez olsztyńskich radnych uchwałami prawdziwymi mieszkańcami miasta są tylko ci, którzy są w nim zameldowani, rozliczają swój PIT w tym samym urzędzie skarbowym, a do tego korzystają z aplikacji mobilnej mOKM. Reszta to druga kategoria – mieszkańcy bez prawa do określonych w tych uchwałach przywilejów. – Wiele razy rozmawialiśmy na ten temat w gronie samorządowców z powiatu i z kolegami z naszego konwentu powiatów i trudno nam się zgodzić z tym, że od pewnego czasu władze Olsztyna zaczęły traktować naszych mieszkańców jako obywateli drugiej kategorii, aby nie powiedzieć: gorszy sort. Stąd te pisma

do pana wojewody i analogiczne wystąpienie do Rzecznika Praw Obywatelskich – tłumaczy starosta Abako.

Swoje postępowanie właśnie zakończyli prawnicy wojewody. Co ustalili? – W toku kontroli uchwały nr XXIII/320/26 Rady Miasta Olsztyna z 25 lutego 2026 roku w sprawie opłat za usługi przewozowe w lokalnym transporcie zbiorowym realizowanym przez gminę Olsztyn wojewoda warmińsko-mazurski, działając jako organ nadzoru, stwierdził częściowe naruszenie prawa – informuje Szymon Tarasewicz, rzecznik wojewody.

Zastrzeżenia dotyczą paragrafów odnoszących się do sposobu ustalania wysokości dodatkowych opłat. – Wojewoda zwrócił również uwagę na to, że doprecyzowania wymagają przepisy dotyczące zasad nabywania „biletów mieszkańca”. Chodzi w szczególności o sytuację osób, które

nie rozliczają PIT, ponieważ nie mają takiego prawnego obowiązku, na przykład osób, które nie ukończyły 26. roku życia i po spełnieniu pozostałych ustawowych przesłanek nie muszą składać zeznania rocznego – dodaje Tarasewicz.

W pozostałym zakresie na obecnym etapie postępowania wojewoda nie stwierdził innych naruszeń. Rzecznik wojewody zaznacza, że upłynął 30-dniowy termin na stwierdzenie nieważności uchwały w trybie rozstrzygnięcia nadzorczego, więc ewentualnym środkiem nadzorczym pozostaje skarga do sądu administracyjnego. – Przed podjęciem tego kroku wojewoda zwrócił się jednak o zajęcie stanowiska w sprawie, w szczególności o wskazanie, czy Rada Miasta Olsztyna może samodzielnie dokonać odpowiedniej zmiany kwestionowanej uchwały – wyjaśnia Tarasewicz.

WILK W OWCZEJ SKÓRZE, CZYLI RZECZ O REDAKTORZE ADAMIE SOSZE

Kardynał Richelieu powiedział: „Boże, strzeż mnie od przyjaciół, z wrogami poradzę sobie sam”.

I właśnie jak przyjaciel został potraktowany redaktor Socha 5 lat temu przez właściciela „Gazety Olsztyńskiej” Andrzeja Senkowskiego... Jednak prawdziwy stosunek do naszej gazety pokazał on w opublikowanym ostatnio artykule w olsztyńskiej „Debacie”. Najwyraźniej potraktował nową, tolerancyjną, pluralistyczną i otwartą dla wszystkich „Gazetę Olsztyńską” jako zagrożenie dla swego niszowego portalu...

Choć właściciela „Gazety Olsztyńskiej” sporo łączy z redaktorem Sochą, ot, choćby udział w podziemnej działalności antykomunistycznej, to jednak zupełnie inaczej rozumieją wolność, pluralizm i tolerancję. Otóż według obecnego kierownictwa i właściciela naszej gazety pluralizm polega na tym, by udostępnić nasze łamy wszystkim chcącym zabrać głos i umożliwić szeroką wymianę poglądów z zachowaniem kultury i wzajemnego szacunku. To właśnie uważamy za cel „Gazety Olsztyńskiej” pod jej nowym kierownictwem. Tylko taka otwartość i tolerancja dla różnych poglądów na łamach naszej gazety może przyczynić się do ukształtowania myślenia i działania mieszkańców Warmii i Mazur dla dobra Polski i regionu.

Notabene używanie przez pana Sochę w tekście tylko samego nazwiska osoby, którą opisuje, nie świadczy o nim dobrze i jest po prostu niegrzeczne.

Zadziwiający jest fakt, że redaktor Socha nie zauważył żadnych zmian dokonanych w naszej gazecie po wrześniu 2021 roku (moment odkupienia gazety od pana Hirtreitera) ani też tego, iż nowy zarząd nie wszedł w żadne relacje z władzami regionu. Na szczęście jednak zmiany te zauważyli inni uczestnicy rynku medialnego w Polsce i co ciekawe, często kopiują rozwiązania zastosowane przez nas.

Pełnie porażające jest jednak wprowadzanie czytelników w błąd przez redaktora Sochę. Otóż Orlen nie zgłosił oferty zakupu „Gazety Olsztyńskiej”, bo po prostu nie dogadał się z ówczesnym kierownictwem firmy. Zatem pan Andrzej Senkowski nie przebił oferty Orlenu, bo innej oferty po prostu nie było...

Gdyby pan redaktor Socha zechciał dokonać prostej analizy rynku, to szybko doszedłby do wniosku, że nie istnieje w Polsce żadna nieniszowa gazeta regionalna, która żyje bez „ogłoszeniowego tortu” i/lub dotacji. Oto, co można w ciągu minuty znaleźć w internecie:

„Współcześnie funkcjonowanie gazety regionalnej całkowicie bez reklam i dotacji (np. samorządowych) jest niemal niemożliwe ze względu na koszty druku i dystrybucji. Większość lokalnych mediów opiera się na modelu hybrydowym: sprzedaż egzemplarzowa + reklamy + finansowanie zewnętrzne”.

Czyżby więc pan redaktor Socha nie konfrontował swych pomysłów z rzeczywistością?

Dziękujemy redaktorowi Sosze za „recenzję” jubileuszowego wydania gazety oraz za swoistą „relację” z uroczystości obchodów 140-lecia „Gazety Olsztyńskiej” w Gietrzwałdzie. Wzięli w niej udział ci działacze, politycy i przedstawiciele Kościoła, którzy uznali to wydarzenie za ważne. Zaproszeni byli wszyscy, bo nasza gazeta jest i będzie otwarta dla wszystkich. A że nie wszyscy skorzystali z zaproszenia, to już inna sprawa...

Redaktor Socha najwyraźniej nie jest zadowolony z nowego kursu „Gazety Olsztyńskiej”, przyjętego przez jej polskiego właściciela. No cóż, wszystkich nie da się zadowolić, a szczególnie tych, którymi sterują zazdrość i osobiste animozje. Życzenia redaktora Sochy dla właściciela przyjmujemy za dobrą monetę, ale z całym szacunkiem sposób działania i cele dzisiejszej „Gazety Olsztyńskiej” muszą się różnić od tych z czasów, gdy Warmia i Mazury stanowiły Ostpreußen. Bo dziś tu jest POLSKA!

ANDRZEJ SENKOWSKI

65

ŚWIĘTO NIEDŹWIEDZIA

10 maja mieszkańcy i sympatycy starego Niedźwiedzia spotkają się po raz czwarty. Będzie pamięć o Wołyniakach, dębach Adamie i Ewie oraz spacer po lesie. To także kolejny znak, że ta część Zatorza mocno upomina się o swoją historię.

Stary Niedźwiedź znów zaprasza. W niedzielę, 10 maja, odbędzie się IV Święto Niedźwiedzia — spotkanie dawnych i obecnych mieszkańców tej części Zatorza oraz wszystkich, którzy czują związek z tym miejscem. W programie jest pamięć o Wołyniakach, spotkanie przy dębach Adamie i Ewie, rozmowa o przyszłości Niedźwiedzia oraz spacer leśny prowadzony przez certyfikowanego przewodnika kąpieli leśnych.

Święto Niedźwiedzia, jak wspominają organizatorzy, miało skromne początki. Było związane z walką o dęby, które mieszkańcy chcieli pokazać szerzej przy okazji konkursu Drzewo Roku 2023. Zajęły one wówczas trzecie miejsce w ogólnopolskim finale. Dziś Święto Niedźwiedzia jest czymś więcej niż tylko spotkaniem przy dwóch starych drzewach.

— I wówczas, i teraz chodzi o promocję tego miejsca — mówi Jerzy Buczyński, jeden z obrońców Niedźwiedzia.

W tym roku wydarzenie ma dodatkowy powód do dumy. Jerzy Buczyński otrzymał dyplom za zajęcie pierwszego miejsca w konkursie Barstuki Warmii i Mazur. Szlakiem Osobliwości Naszego Regionu, organizowanym przez Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa

Rolniczego. Sam podkreśla jednak, że wyróżnienie traktuje jako szansę na dalszą pracę na rzecz tego miejsca.

— Ta nagroda ma być przeznaczona na tablicę informacyjną. Chcemy, żeby przy wejściu na teren zielony za budynkiem przy Chełmińskiej 10 można było przeczytać o historii Niedźwiedzia, o dębach i o konkursie Drzewo Roku — mówi Buczyński.

Tegoroczne święto ma też

ważny wymiar historyczny. Przypada w 81. rocznicę osiedlenia się na Niedźwiedziu Wołyniaków. Wówczas część przesiedleńców z powiatu sarnieńskiego miała trafić do Nidzicy. Nie wszyscy chcieli jednak zostać w mniejszej miejscowości. Część grupy szukała większego miasta. Tak dotarli do Olsztyna. Urzędnik z Państwowego Urzędu Repatriacyjnego wskazał im właśnie Niedźwiedzia jako miejsce osiedlenia.

— To jest bardzo ciekawa historia. Ci ludzie przyjechali tu po wojnie, tworzyli to miejsce i je pokochali — opowiada Jerzy Buczyński.

Na spotkaniu byłych i obecnych mieszkańców Niedźwiedzia oraz sympatyków tego wyjątkowego miejsca nie zabraknie też lżejszego akcentu. Główną atrakcją ma być „bezpłatny, nielimitowany, bezbolesny i skuteczny kuracyjny zabieg lasoterapii, zlecony na zieloną receptę”. Popro-

Dęby Adam i Ewa są jednym z symboli starego Niedźwiedzia

wadzi go Marek Michalski, certyfikowany przewodnik kąpieli leśnych.

Za organizację odpowiadają m.in. Towarzystwo Miłośników Wołynia i Polesia Oddział w Olsztynie, Centrum Redukcji Stresu i Samorozwoju „Las na

Receptę”, Stowarzyszenie „Nasze Jakubowo”, fundacja Nexus, Stowarzyszenie „Stary Niedźwiedź” w organizacji oraz grupa inicjatywna zabiegająca o nadanie dębom Adamowi i Ewie statusu pomnika przyrody.

JAN BERDYCKI

Święto Niedźwiedzia, niedziela, 10 maja 2026 r. — program:

około godz. 12 — zapalenie zniczy przy krzyżu na cmentarzu przy ul. Poprzecznej. Organizatorzy chcą uczcić pamięć zamordowanych na Wołyniu i w Galicji Wschodniej oraz zmarłych dawnych mieszkańców Niedźwiedzia
około godz. 14.15 — możliwość podejścia pod dęby Adam i Ewa od strony budynku przy ul. Chełmińskiej 10
godz. 14.30 — początek drugiej części przy rowie odwadniającym Niedźwiadek, za budynkiem przy ul. Chełmińskiej 10. Organizatorzy przekażą informacje o aktualnej sytuacji na Niedźwiedziu
godz. 15-16.30 — spacerowy zabieg lasoterapii. Prowadzenie: red. mgr Marek Michalski, certyfikowany przewodnik kąpieli leśnych
około godz. 16.30-17 — spotkanie podsumowujące pod leśnym grzybkim.

WOJNA W EUROPIE WSCHODNIEJ

„Złapał Kozak Tatarzyna, a Tatarzyn za łeb trzyma” — tym starym polskim porzekadłem można najkrócej i najbardziej treściwie skomentować to, co dzieje się w kwestii wojny w Europie Wschodniej. Z jednej strony Ukraina coraz śmielej i coraz dalej, jeśli chodzi o zasięg swoich dronów (raket), atakuje Rosjan na ich terytorium, zadając

punktowe, ale zapewne dotkliwe straty, zwłaszcza jeśli chodzi o sprzęt wojskowy. Inna sprawa, że w sytuacji przedstawienia przemysłu rosyjskiego w tryb wojenny owe straty, choćby nawet dość poważne w sensie materialnym, to jednak są, jeśli chodzi o sprzęt militarny, dość szybko odtwarzane. Podobnie jest z uderzaniem na infrastrukturę energetyczną: to na pewno Moskwę boli, ale nie niesie groźby załamania całego systemu dostarczającego energię elektryczną obywatelom, firmom i instytucjom. Kijów traci więcej procentowo i straty te są trudniejsze do powetowania, zarówno jeśli chodzi o zachodni sprzęt wojskowy, który dostarcza- ny jest obecnie przez kraje

NATO naszemu wschodniemu sąsiadowi dużo mniej chętnie niż dotychczas, jak też w zakresie zniszczeń infrastruktury krytycznej, procentowo znacznie większych niż te w Rosji. Zmęczenie wojną jest może odczuwalne w Rosji, jednak z całą pewnością jest ono dużo większe na Ukrainie. Do tego dochodzi postępująca depopulacja państwa ukraińskiego. Godzi się przypomnieć, że gdy upadał Związek Sowiecki, Ukraina liczyła ponad 50 milionów ludności, a po dużych ruchach migracyjnych na początku tego wieku jeszcze ponad 40 milionów. Dziś, choćby według francuskich danych, liczy ona poniżej 28 milionów obywateli, a praktycznie z każdym miesiącem

i tygodniem liczba ta spada z racji narastającej emigracji, także i tej fali emigracyjnej spowodowanej oficjalnymi decyzjami władz państwowych, które w końcu po dużych protestach społecznych i w obliczu zbliżającej się kampanii prezydenckiej oraz walki Zełenskiego o reelekcję zdecydowały się otworzyć dla młodych Ukraińców, dotąd objętych obowiązkową służbą wojskową. Dochodzi do tego zapaść gospodarcza i związany także z tym postępujący brak nadziei i wiary w zakończenie wojny i stabilizację. Moskwa krwawi, ale Kijów jeszcze bardziej i szybciej. Wydaje się, że czas pracuje jednak na rzecz Rosji.

RYSZARD CZARNECKI

Ogłoszenie

W myśl art. 214b ust. 2 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 399), ogłasza się, co następuje:

W Biurze Spraw Dekretowych Urzędu miasta stołecznego Warszawy (zwanym dalej „Urzędem”) toczy się postępowanie administracyjne z wniosków:

- z dnia **11 czerwca 1949 r.** (data wpływu 15 czerwca 1949 r.) złożonego przez **Stanisława Kowalskiego, Marianę Górską i Anielę Mieciak** zamieszkałych **w Olsztynie** (ostatnie Urzędowi miejsce zamieszkania);
- z dnia **13 października 1949 r.** (data wpływu 20 października 1949 r.) złożonego przez **Stefanię Marczak**, działającą w imieniu **Mariana Franciszka Zajkowskiego** zamieszkałego **w Warszawie** (ostatnie Urzędowi miejsce zamieszkania);

o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego w trybie art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze miasta stołecznego Warszawy (Dz.U. Nr 50, poz. 279, zwane dalej „Postępowaniem dekretowym”) dla nieruchomości położonej **w Warszawie przy ul. Julianowskiej 5** oznaczonej jako „**Kolonia w Osiedlu Bródno N25 A/XI W-93** zwanej dalej „Nieruchomością”). W sprawie nie wpłynęło żadne inne pismo pochodzące od stron w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji niniejszego ogłoszenia.

Prezydent m.st. Warszawy wzywa strony Postępowania dekretowego, aby w terminie sześciu miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosiły się do Urzędu, podając swój aktualny adres, a następnie w terminie kolejnych trzech miesięcy udowodniły swe prawa do Nieruchomości, pod rygorem umorzenia Postępowania dekretowego.

Zgodnie z art. 214b ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami podstawa umorzenia Postępowania dekretowego zachodzi, gdy organ wezwał nieustalone strony lub strony, których adresów nie ustalono, do uczestnictwa w postępowaniu przez ogłoszenie, a w sprawie nie wpłynęło żadne pismo pochodzące od wzywanej strony w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji ogłoszenia. Organ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wzywana strona nie zgłosiła swych praw albo zgłoszwszy je, nie udowodniła ich w terminie kolejnych 3 miesięcy lub nie wskazała swego adresu.

BĘDZIE PRZEŁOM?

Wraca sprawa spornych pawilonów przy ul. Kościuszki.
Ratusz chce się pozbyć problemu.

Kiedyś było to popularne miejsce zakupów Olsztynian. Ciąg pawilonów wybudowało w latach 1982-86 kilkunastu kupców. Na własny koszt uzbili i utwardzili teren. Od miasta dostali pozwolenie na 10-letnie użytkowanie nieruchomości. Tak zaczęła się złota era dla właścicieli tutejszych butików. Ubierało się w nich pół Olsztyna.

Po upływie dekady prowadzący je podpisali z miastem umowy dzierżawy gruntu. W latach 90. władze uznały jednak, że kupcy zajmują nieruchomość bezprawnie, i zażądały, by ją opuścili. Ci się na to nie zgodzili, co doprowadziło do serii procesów sądowych, w których domagali się ustanowienia ich użytkownikami wieczystymi gruntu na 99 lat. I wielu z nich sąd przyznał rację.

Zmiana nastawienia ratusza

Sprawa wróciła ponownie w 2023 roku. „Do ratusza wystąpił deweloper, który zwrócił się z wnioskiem o wydanie decyzji o warunkach, jakie trzeba spełnić, by móc w tym miejscu realizować inwestycję” — informowały ówczesne władze Olsztyna.

Widocznie wnioskodawca porozumiał się z właścicielami pawilonów przy ul. Kościuszki. Ratusz nie chciał zdradzać, o jakiego dewelopera chodzi. Stwierdził dyplomatycznie, że to „bardzo poważny inwestor, który na swoim koncie ma wiele realizacji”. Jaka inwestycja wchodzi w grę? Możliwa jest budowa budynku wielorodzinnego o wysokości czterech kondygnacji. Na parterze miałyby być lokale usługowe. Decyzja o warunkach zabudowy jest podstawą do przygotowania projektu budowlanego i starania się o pozwolenie na realizację inwestycji.

Teraz, jak dowiedziała się „Gazeta Olsztyńska”, może nastąpić przełom w tej sprawie. — Rozważamy zbycie udziału w tej działce. Dzięki temu będzie możliwa realizacja zwartej zabudowy. To przyczyni się do poprawy ładu przestrzennego w tej okolicy oraz spójne i harmonijne zagospodarowanie terenu z sąsiadującą zabudową — informuje Patryk Pulikowski, rzecznik prasowy Urzędu Miasta Olsztyna.

Porządki z pawilonami

Przypomnijmy, że w 2023 roku ratusz wydał pozwolenie na wyburzenie pawilonu handlowego przy ul. Mochnackiego. Przez lata znajdował się tam salon samochodowy. W końcu został przeniesiony gdzie indziej, a jego miejsce zajął ciucholand. Grunt należy do miasta, tak jak i pawilon, który był wynajmowany. Ze swojej strony władze Olsztyna zdecydowały się zrobić porządek z tym miejscem. Zgodnie z planami władze chciałyby, by powstała tam kamienica nawiązująca swoim wyglądem do sąsiednich budynków, tworząc jednolitą pierzeję.

Urząd Miasta od wielu lat próbuje również zrobić porządek z dawnym targowiskiem przy ul. Kolejowej. Budki handlowe wzdłuż torów zostały ustawione w 1976 roku. Oferta była różnorodna: od mody damskiej i męskiej po złotnictwo, usługi szewskie i rachunkowe. W latach świetności — głównie w drugiej połowie lat 80. XX wieku — można tu było praktycznie kupić wszystko. Nie da się ukryć, że to miejsce jest częścią historii Olsztyna. Niestety, od lat handel w tym miejscu podupada. Sprzedawcy mieli coraz większe problemy. Kilka lat temu miasto zdecydowało o wyburzeniu kilku pawilonów osób, które zalegały z czynszem za dzierżawę te-

renu. Obecnie zostały tylko dwie budki. Teren wzdłuż torów, na którym stoją pawilony, od lat był przeznaczony na nową ulicę. W planach miała być przedłużeniem do ul. Zientary-Malewskiej, która w ten sposób połączyłaby się z Al. Wojska Polskiego. Jak obecnie wygląda sytuacja? — W tym momencie trwa postępowanie komornicze

o wydanie dwóch ostatnich pawilonów. Gdy to się stanie, będziemy mogli je rozebrać, a potem planować kolejne działania w tym miejscu — wyjaśnia rzeczniczka.

Władze miasta chcą także zrobić porządek z innymi miejscami handlowymi na Zatorzu. — Zależy nam na uporządkowaniu tego obszaru miasta (ul. Kolejo-

Pawilony przy ul. Kościuszki

wa, targowisko u zbiegu ul. Sienkiewicza i ul. Okrzei oraz Zatorzanka) i krok po kroku do tego zmierzamy. Obszar został objęty gminnym programem re-

witalizacji i w niedługiej przyszłości mają zacząć się koncepcyjne prace z nim związane — zapowiada Pulikowski.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

REKLAMA

Prezydent Olsztyna

Prezydent Olsztyna
Plac Jana Pawła II 1

8 maja 2026 r.

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe, część B” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 538) w związku z art. 67 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1688), art. 39, 46 i 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) oraz uchwały nr XVIII/320/20 Rady Miasta Olsztyna z dnia 26 lutego 2020 r. o przystąpieniu do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe, część B”, zmienionej uchwałą nr LV1/890/23 Rady Miasta Olsztyna z dnia 22 lutego 2023 r.

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu

projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego otoczenia jeziora Ukiel w Olsztynie – rejon Gutkowo-Południe, część B” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach od 15 maja 2026 r. do 8 czerwca 2026 r. (włącznie):

- w wersji papierowej w siedzibie Urzędu Miasta Olsztyna, Plac Jana Pawła II 1, pok. 210, w godzinach pracy Urzędu Miasta,
- w wersji elektronicznej na stronie internetowej bip.olsztyn.eu, zakładka Urbanistyka, architektura i zabytki.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu 28 maja 2026 r. w siedzibie Urzędu Miasta Olsztyna, Plac Jana Pawła II 1, w sali 219 o godz. 16.00.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi.

Uwagi do projektu miejscowego planu można składać na formularzu pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, którego wzór dostępny jest na stronie bip.olsztyn.eu (w zakładce Urbanistyka, architektura, zabytki). Uwagi należy składać do Prezydenta Olsztyna, imię i nazwisko lub nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby, a także oznaczenie nieruchomości, której dotyczy uwaga. Dodatkowo można podać dane kontaktowe, takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Uwagi na wyżej wymienionym formularzu można składać w formie papierowej na adres: Urząd Miasta w Olsztynie, Plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn lub elektronicznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres: ua@olsztyn.eu, adres e-Doręczeń: AE:PL-17230-81823-GHBTS-37 lub adres elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP: /urzadmiastaolsztyn/SkrytkaESP, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 22 czerwca 2026 r. (włącznie).

Zgodnie z art. 29 i art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko uwagi w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko można składać w formie pisemnej na adres: Urząd Miasta w Olsztynie, Plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres poczty elektronicznej: ua@olsztyn.eu, adres e-Doręczeń: AE:PL-17230-81823-GHBTS-37 lub adres elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP: /urzadmiastaolsztyn/SkrytkaESP do dnia 22 czerwca 2026 r. (włącznie).

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Prezydent Olsztyna.

Z up. PREZYDENTA OLSZTYNA

Justyna Sarna-Pezowicz

Zastępca Prezydenta

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych

Administratorem danych osobowych jest Prezydent Olsztyna z siedzibą przy Placu Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn.

Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu, w jakim administrator je pozyskał, w zakresie niezbędnym do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratora (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) w oparciu o przepisy prawa, tj. ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, lub wykonania zadań w interesie publicznym albo w ramach sprawowania władzy publicznej.

Pani/Pana dane osobowe przetwarzane są w celu realizacji i dokumentacji procedury sporządzania aktów planowania przestrzennego, w szczególności w celu zebrania i rozpatrzenia wniosków, przeprowadzenia i udokumentowania przebiegu konsultacji społecznych, w tym rejestracji spotkań w formie audio, oraz zebrania i rozpatrzenia uwag. Przetwarzanie danych osobowych dokonywane jest na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a RODO, czyli zgody, jaką wyrażają Państwo na rejestrację spotkań otwartych oraz dyżurów projektanta w formie audio. Nagranie Państwa głosu odbywa się w celu rzetelnego sporządzenia protokołu ze spotkania i dyżurów projektanta oraz dokumentacji przebiegu konsultacji. Nagranie zostanie usunięte po sporządzeniu i zatwierdzeniu protokołu. Podanie danych wynikających z przepisów prawa jest obowiązkowe. Pełna treść klauzuli informacyjnej dotyczącej przetwarzania danych osobowych w zakresie sporządzania aktów planowania przestrzennego dostępna jest na stronie bip.olsztyn.eu, w zakładce Informacja publiczna, ochrona danych i dostępność cyfrowa, oraz w siedzibie administratora.

POLITYCZNI LIDERZY KOMENTUJĄ

W naszym cotygodniowym cyklu polityczni liderzy z Warmii i Mazur komentują wydarzenia mijającego tygodnia bądź odnoszą się do kwestii, które uznają za ważne społecznej uwagi. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść poniższych komentarzy.

Jacek Protas,
poseł do Parlamentu
Europejskiego
(Koalicja Obywatelska)

Komisja Europejska zaakceptowała polską umowę SAFE jako pierwszą w Unii Europejskiej. To wyraźny sygnał, że Polska umacnia swoją rolę jako jeden z filarów wschodniej flanki NATO i UE.

Jesteśmy także największym beneficjentem programu. SAFE to 190 mld zł dla naszej armii, ale również ogromna szansa dla polskiego przemysłu zbrojeniowego. Te środki przełożą się nie tylko na zdolności obronne państwa, lecz także na rozwój krajowych zakładów, miejsc pracy, technologii i kompetencji. W czasie gdy Europa mierzy się z największymi wyzwaniami od dekad, Polska pokazuje, że potrafi skutecznie zabiegać o realne instrumenty wsparcia.

Mówimy o wielu projektach, takich jak Tarcza Wschód, program SAN, czyli systemy antydronowe rozwijane przez polski przemysł, czy program budowy okrętu „Ratownik” realizowany przez PGZ Stocznia Wojenną w Gdyni. To tylko wybrane przykłady z długiej listy inwestycji, które wzmocnią polską armię i krajowy przemysł obronny.

W obecnej sytuacji geopolitycznej nie możemy odkładać takich działań, bo bezpieczeństwo wymaga decyzji tu i teraz. W piątek, 8 maja, Polska podpisze tę umowę jako pierwszy kraj unijny, a to oznacza, że zaliczka w wysokości około 6,5 mld EUR może trafić do Polski jeszcze w maju. To pieniądze, które zwiększą odporność Polski, Europy i całej wschodniej flanki.

Urszula Pastawska,
posłanka
(Polskie Stronnictwo
Ludowe)

Jest decyzja i są pieniądze: prawie 40 mln zł na bezpieczne drogi na Mazurach! Szerokie ścieżki pieszo-rowerowe, nowe zatoki autobusowe, bezpieczne skrzyżowania w okolicach Giżycka i Orzysza. Po mojej interwencji Ministerstwo Infrastruktury zarezerwowało na ten cel rekordową kwotę blisko 40 mln zł, najwięcej z trzech ostatnich transz. Decyzję ogłosił wiceminister Stanisław Bukowiec. Co konkretnie będzie zrobione?

Na DK63 odcinek Giżycko – Miłki, 10 km, koszt: 37 mln zł. Zakres prac: budowa ścieżki pieszo-rowerowej, budowa i modernizacja 12 zatok autobusowych oraz przebudowa 7 skrzyżowań. Zamiast pełnej rozbudowy zaplanowano działania poprawiające bezpieczeństwo. To efekt wymogów środowiskowych; droga przechodzi przez obszar Chronionego Krajobrazu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Prace mają ruszyć w 2029 roku.

Na DK16 odcinek Mikończe – Orzysz, 1 km, koszt 2,5 mln zł. Powstanie ciąg pieszo-rowerowy wraz z oświetleniem i przejściami dla pieszych oraz przebudowany zostanie przepust. Trasa uzupełni Mazurską Pętlę Rowerową. Cel: poprawa bezpiecznego dojazdu do szkół i urzędów w Orzyszu. Prace zaczną się w tym roku.

To najwyższa tegoroczna transza na bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów w regionie. W lutym wiceminister Stanisław Bukowiec poinformował o 10 mln zł na siedem inwestycji w powiatach olsztyńskim i szczymskim, m.in. w Dywitach

i Olsztynku, a w marcu o 5,1 mln zł na trzy zadania w powiatach olsztyńskim, szczymskim i węgorzewskim, m.in. w Pozezdrzu i Jedwabnie.

Teraz są nowe środki na kolejne inwestycje, ale to z pewnością nie koniec działań.

Marcin Kulasek,
minister nauki
i szkolnictwa wyższego
(Nowa Lewica)

Rząd przyspiesza prace nad kryptoustawą 3.0. Nowy projekt regulujący rynek kryptoaktywów został skierowany do Komitetu Stałego Rady Ministrów. Działamy szybko, ponieważ czasu jest niewiele – 1 lipca kończy się okres przejściowy wynikający z unijnego rozporządzenia MiCA.

Nowa ustawa nie jest rewolucją. To projekt zbliżony do tego, który przeszedł już pełną ścieżkę legislacyjną. Dzięki temu oszczędzamy czas, którego dziś najbardziej brakuje. Utrzymujemy zasadę, że nadzór nad rynkiem będzie sprawować Komisja Nadzoru Finansowego, posiadająca realne narzędzia do reagowania na nadużycia i ochrony inwestorów.

Najważniejsze zmiany dotyczą części karnej. Po aferze Zondacrypto nie możemy udawać, że problem nie istnieje. Zaostrzamy sankcje za manipulacje rynkowe, wykorzystywanie poufnych informacji czy utrudnianie kontroli KNF. Za najpoważniejsze naruszenia będzie grozić nawet 30 mln zł grzywny oraz kara więzienia.

Rynek kryptoaktywów musi zostać uregulowany. Dziś inwestorzy wciąż

są zbyt słabo chronieni przed oszustwami i grupami działającymi poza prawem. Rozporządzenie MiCA już obowiązuje, ale bez krajowej ustawy Polska nadal nie ma organu odpowiedzialnego za skuteczne egzekwowanie tych przepisów. Nasz projekt rozwiązuje ten problem w minimalnym, koniecznym zakresie.

Niepokój budzą propozycje opozycji i prezydencki projekt, które osłabiają kompetencje nadzoru oraz ochronę użytkowników rynku. Państwo nie może pozostawić rynku kryptowalut bez skutecznej kontroli.

Jerzy Szmit,
prezes Fundacji
im. Piotra Poleskiego
(Prawo i Sprawiedliwość)

Jak zawsze przy okazji świat państwowych pojawia się pytanie, w czym powinien się przejawiać patriotyzm. Odpowiedzi padają różne: od najbardziej wzniosłych, które odnoszą się do poświęceń w imię najwyższych wartości, po takie, które sprowadzają się do terminowego płacenia podatków. Heroizm jest dziś bardzo rzadką i zanikającą cechą, a płacenie podatków jest podstawowym obowiązkiem obywatelskim. Co więcej, jak ktoś tego w terminie nie robi, to urząd skarbowy ściągnie i jeszcze wysokie odsetki naliczy.

Mam swoją definicję patriotyzmu na dzisiejsze czasy. Oczywiście jest odporność na antypolską propagandę i nieuleganie wciskanej nam ze wszystkich stron niechęci do naszej religii, historii, tradycji i tożsamości – do wartości, które pozwoliły nam przetrwać najazdy, wojny, zabory, germaniza-

cję, rusyfikację, okupację niemieckie i sowieckie.

Stawiam jeszcze jeden warunek: zrobić coś więcej. Muszę zrobić coś więcej ponad to, co powinienem albo muszę zrobić, bo tego wymagają mój zawód, pozycja społeczna, zajmowane stanowisko, obowiązki, za których wykonanie pobieram wynagrodzenie, albo nadzieja, że określone zachowanie przyniesie mi korzyść.

Dlatego bez patriotycznych emocji podchodzę do ceremonii organizowanych 3 maja przez obecne, ośmioletnie władze województwa warmińsko-mazurskiego i miasta Olsztyn. Robią to, co muszą, według rutynowego schematu: msza św., przemarsz na Plac Konsulatu Polskiego, odczytanie listy obecności zgłoszonych dostojników, przemówienia napisane przez urzędników i odczytane przez wyższych rangą urzędników, wieńce, defilada służb mundurowych i fajrant.

Oczywiście są też ludzie, którzy przychodzą z własnej woli, bo chcą uczcić rocznicę i związanych z nią bohaterów. Chwała im za to, choć odnoszę wrażenie, że dla organizatorów nie są wcale niezbędni.

Nie trzeba wielkiego wysiłku, żeby przekonać się, jak wiele dzieje się w różnych miastach z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja: koncerty, spotkania, odczyty, tańce, imprezy sportowe. Przecież to jedno z najbardziej radosnych polskich świąt, na dodatek w maju, gdy zwykle możemy cieszyć się początkiem wiosny.

W Olsztynie głucha cisza. Kalendarze imprez tak poukładane, aby 3 maja nic się działo. Bo po co?

Obchodzenie majowego święta zacząłem w roku 1981, gdy Solidarność otworzyła okno wolności. Potem był stan wojenny i 3 maja 1982 roku. Na ulicach Olsztyna ZOMO rozpędzało gromadzących się z tej okazji mieszkańców. Potem były różne czasy, okoliczności, konteksty. Najlepszą inicjatywą jest

tworzenie żywych pomników na chwałę trzeciomajowej konstytucji – sadzenie drzew. Przez ponad 30 lat były sadzone w obrębie jednej z kwater Parku im. Janusza Kusocińskiego. Piękne, okazałe dęby cieszą swoją siłą i z roku na rok coraz bardziej wrastają korzeniami w naszą warmińską ziemię. O kilku lat już nie tylko dęby, ale też inne ciekawe drzewa.

W tym roku tak charakterystyczna dla Warmii i Mazur sosna została posadzona przez Fundację im. Piotra Poleskiego na Skwerze im. gen. Emila Fieldorfa „Nila”. Niech wzrasta na chwałę Konstytucji 3 maja, jej twórców. Niech świadczy, że pamiętamy.

Piotr Lisiecki
(Konfederacja
/ Ruch Narodowy)

Pamiętacie sprawcę śmierci dwóch kobiet w wypadku na trasie Barczewo – Jeziorany w 2021 roku? To adwokat Paweł Kozanecki, który nie dość, że zabił dwie osoby, to zasłynął serią oburzających wypowiedzi na temat ofiar.

Kiedy po latach zapadł wreszcie skandaliczny wyrok 1,5 roku więzienia, mecenas Kozanecki nie stawiał się do odbycia kary. Obecnie wystawiono za nim list gończy.

Całość tej sprawy wywołuje słuszne poruszenie opinii publicznej: od przebiegu wypadku poprzez wypowiedź o „trumnie na kółkach” po niezwykle niski wyrok i unikanie odbycia kary.

Polacy mają prawo czuć, że system pozwala na istnienie świętych krów – ludzi, którym wolno wszystko i za nic nie ponoszą konsekwencji. Musimy z tym skończyć!

12 MAJA 1926 R. – 12 MAJA 1935 R. SPOJRZENIA NA PIŁSUDSKIEGO

Dwie daty, dwa wydarzenia z biografii jednego człowieka. Ten sam dzień i miesiąc, choć w odstępie kilku lat...
Czy zestawienie obu mówi nam coś o Józefie Piłsudskim?

W „czerwonym tramwaju”

Do maja 1926 r. postrzeganie pierwszego marszałka Polski tylko pozornie nie budziło wątpliwości. Już wtedy dla jednych był przede wszystkim dawnym socjalistą, lewicowcem, nieledwie terrorystą napadającym na pociągi z pieniędzmi. W listopadzie 1904 r. podczas demonstracji na Pl. Grzybowskim w Warszawie kazał strzelać do rosyjskich mundurów z tłumu cywilów, który dopiero co wyszedł z kościoła. W późniejszym czasie inspirowani przez niego spiskowcy rzucali bomby w rosyjskich dygnitarzy, ale ofiarami byli także cywile, kobiety i dzieci...

W oczach przeciwników

U progu Wielkiej Wojny (1914 – 1918) był Piłsudski człowiekiem, który wplątał sprawę polską najpierw w sojusz z mocarstwami centralnymi, które przecież wojnę przegrały, a potem w awanturę kijowską, która omaal nie zakończyła się katastrofą w sierpniu 1920 r. To prawda, że w maju (ach, ten maj w życiu Piłsudskiego!) po zajęciu Kijowa fetowany był w Warszawie niczym nowe wcielenie Bolesława Chrobrego. Kilka miesięcy później, gdy masy czerwonego wojska spływały pod Warszawę, miał się niemal załamać! Mówiło się też, że będąc ignorantem (a przynajmniej samoukiem) w sprawach wojskowych, nie słuchał dobrych francuskich porad i odsuwał wybitnych, a przede wszystkim doświadczonych generałów, takich jak Józef Haller czy Józef Dowbór-Muśnicki. Humorzysty, skryty do granic absurdu, przeczulony na tle własnego „ja”. Potrafił czarować, wręcz uwodzić. Z innymi po partnersku pracować nie umiał...

Zarzuty dotyczyły również polityki zagranicznej. Dla niego liczył się Wschód, który cenil i rozumiał, mniejszą wagę przywiązując do kształtu zachodniej i północnej granicy Polski... Zarzucono mu, że nie wsparł wystarczająco powstańców wielkopolskich i śląskich, że niewiele zrobił dla Warmii i Mazur czy Śląska w okresie plebiscytów. Chimeryczny i konfliktowy, zapatrzony w siebie, kierujący się osobistymi sympatiami – nie nadawał się na polityka w państwie demokratycznym. Dlatego po władzę sięgnął zbrojną ręką, prowadząc kraj na krawędź wojny domowej...

Przystanek Niepodległość

Ten wizerunek kreowany przez politycznych przeciwników Piłsudskiego trudno uznać za jakąś projekcję pozbawioną uzasadnienia w politycznych, ale i charakterologicznych realiach samego Piłsudskiego. Kiedy jednak ten czas poddamy osądowi z uwzględnieniem perspektywy zwolenników „Ziuka”, wnioski będą całkiem odmienne. Narzucił polskiemu ruchowi socjalistycznemu silne piętno walki o niepodległość, przez co wszelkiej maści internacjonalisci, zwolennicy rewolucji socjalnej, której polskie aspiracje mogłyby tylko szkodzić, stali się marginesem na politycznym forum przełomu XIX i XX stulecia. Poprzez ruch strzelecki uczynił z Galicji polski Piemont. Niczym do Mekki zmierzła tam patriotyczna młodzież z rusyfikowanej Kongresówki, by pobierać nauki na polskich uniwersytetach – to akurat zasługa galicyjskich konserwatystów i wewnętrz-

PAP/CAF/Reprodukcja

nej specyfiki monarchii Habsburgów – a przy okazji nasiąkać ideami walki zbrojnej o wolność.

Na szlaku Kościuszki?

W przeddzień światowego konfliktu mogło to mieć znaczenie. Przyczyniało się do „licytowania sprawy polskiej wżwyz” przez wielkie mocarstwa, które wysłały przeciwko sobie wielomilionowe armie i coraz bardziej zależało im na polskim rekrucie. Przez swą konsekwencję stał się Piłsudski nie tylko inicjatorem legionów i politykiem... On stał się symbolem idei niepodległościowej, jej żywą legendą, wpisującą się w wielkie nazwiska polskiej historii, jak Tadeusz Kościuszko czy książę Józef Poniatowski. Wiele wskazuje na to, że sam świadomie tę swoją legendę tworzył. A inni z pełną ufnością nie tylko w nią wierzyli, ale i upowszechniali...

Stał się więc Piłsudski symbol kimś większym niż Piłsudski człowiek. Ale to przecież człowiek podejmował decyzje... Czy tam, gdzie tak krytycznie odnosił się Marszałek do polskich małości, niedorośłości, przywar (a miał tego typu opinii całkiem wiele), nie dostrzegał własnych?

12 maja 1926 r.

Dlaczego zamach?

Zamach majowy w 1926 r. Jakże różne były – i w dalszym ciągu są – opinie tych, którzy wciąż ulegają kultowi Marszałka... Wszak nie mógł być wrogiem demokracji, skoro sam tworzył podstawy demokratycznego państwa w 1918 r. A więc w 1926 r. nie tyle zamach, co zbawcza decyzja, która uratowała Polskę przed pravicową dyktaturą? Przerwanie jałowych, partyjnych walk rozszarpujących Polskę? Zastopowanie korupcji w polityce i wojsku? Wprowadzenie wewnętrznej stabilizacji w czasie, gdy pozycja Polski – także na arenie międzynarodowej – gwałtownie zaczęła słabnąć? Ale są też opinie historyków, że zamachowi miało nie być – miała być tylko demonstracja siły, by zmusić władzę do skorygowania błędnej polityki. Niekiedy nazywa się zamach majowy „buntem żołnierzy”. A gdy już się dokonało, podkreślano łagodność wprowadzonej dyktatury, korzystnie wypadającej w porównaniu do krwawych rządów w ówczesnej Rosji Sowieckiej, a wkrótce potem w Niemczech. Tyle sympatycy...

Dyktator

Dla politycznych przeciwników pomajowe rządy nie miały nic wspólnego z zapowiadaną sanacją, czyli „moralnym odnowieniem państwa”. Chętnie sięgano po określenia typu „fasyzm”, wytykając aresztowania i brutalne potraktowanie generałów Zagórskiego (zginął po zwolnieniu z więzienia) czy Rozwadowskiego (zmarł po wyjściu z więzienia, a tu i ówdzie pojawiały się pogłoski o nienaturalnej przyczynie śmierci), prześladowania polityków opozycji, „sprawę brzeską”, obóz koncentracyjny w Berezie Kartuskiej, cenzurę, łamanie prawa i kształtowanie się legionowej sytuacji, która przejmowała władzę nad krajem, często bez merytorycznych temu kompetencji.

Ostatnie lata życia Marszałka miały szczególnie sprzyjać bałaganowi na szczytach władzy. Ponoć nie panował nad otoczeniem, a polityczne koterie tzw. obozu sanacyjnego tylko czekały chwili, gdy będą mogły skoczyć sobie do gardeł... Gdy zmarł 12 maja 1935 r., cały kraj ogarnęła żałoba. Wielkie uroczystości pogrzebowe angażowały nie tylko elity, ale przede wszystkim wielkie tłumy... Były może ostatnim akordem jedności w łonie obozu pomajowego... Ujawniły też niewątpliwą prawdę, którą nam być może trudno dziś zrozumieć. Mimo licznych przeciwników i krytycznych głosów był to polityk cieszący się w społeczeństwie autentycznym autorytetem.

A potem... Ostatnie cztery lata II Rzeczypospolitej, zakończone klęską we wrześniu 1939 r. Obok pytań, czy samotne, polskie

starcie z dwiema sąsiednimi potęgami mogło się skończyć inaczej, zasadne jest rozważanie, czy Polskę do tej wojny można było lepiej przygotować. Dla wielu ówczesnych komentatorów, a także dla części dzisiejszych badaczy czy publicystów, za wszelkie tragiczne niedostatki, które z taką mocą ujawniły się od pierwszych chwil wojny, odpowiedzialność ponoszą właśnie sprawcy pomajowych rządów...

Człowiek czy legenda?

Tak wtedy, jak i dzisiaj nie powinniśmy oceniać symbolu. Oceniamy polityka podejmującego konkretne decyzje, uwikłanego w doraźność niemniej niż przeciwnicy, którym tak wiele zarzucał... Wszak obserwacja naszej współczesnej rzeczywistości pozwala zrozumieć lepiej polityczne emocje, napięcia, zaciętrzewienie z tamtego okresu.

Ale równocześnie nie da się odciąć sprawcy zamachu i pomajowych rządów od postaci tego, który był częścią polskiej tradycji walk o niepodległość, budował siłę zbrojną, najczęściej trafnie przewidywał koniunkturę i potrafił elastycznie reagować na jej zmianę. Pragmatyczny romantyk? A może brutalny realista?

Czy idąc tropem wyznaczonym przez tytuły książki o Józefie Piłsudskim, śledząc koleje jego życia, zyskujemy „rzecz o nieprzeciętności” czy rozpoznajemy nad Polską „zło-wrogi cień Marszałka”? Pamiętajmy o tych dylematkach w 100. rocznicę zamachu majowego i w 91. rocznicę jego śmierci.

WALDEMAR BRENDA

DOKTOR NAUK HUMANISTYCZNYCH,
HISTORYK,
PRACUJE W IPN OLSZTYN

W 100. ROCZNICĘ URODZIN ALFONSA KUŁAKOWSKIEGO

Już w najbliższą sobotę 9 maja, godz. 17.00 w sali Parku Krajobrazowego w Jerzwałdzie odbędą się uroczystości związane ze 100. rocznicą urodzin Alfonsa Kułakowskiego, artysty związanego z Ziemią Zalewską. Przy tej okazji publikujemy jeden z artykułów, który pojawił się na łamach naszej gazety tuż po przyjeździe rodziny Kułakowskich do Witoszewa.

Jako repatriant z Kazachstanu w roku 1997 zamieszkał wraz z rodziną brata Mieczysława w Witoszewie, lecz często bywał w Jerzwałdzie, m.in. na koncertach. To właśnie tutaj, 24 lipca 2014 roku, odbył się pamiątkowy wernisaz jego malarstwa połączony z koncertem Leszka Możdżera – chwila, która zapoczątkowała prawdziwą przyjaźń tych artystów.

Podczas spotkania zostanie otworzona wystawa poświęcona artyście, który zmarł 28 grudnia 2020 roku i spoczywa na cmentarzu w Jerzwałdzie. Zaprezentowane zostaną obrazy malarza, w tym także prace nadpalone w pożarze domu artysty w 2009 roku, a także fotografie autorstwa olsztyńskiego fotografa Pawła Strzelca. Wydarzeniu towarzyszyć będzie koncert muzyki fortepianowej. Swoją udział zapowiedzieli m.in. Barbara Drazkiewicz oraz Łukasz Filipczak.

Panie z Rady Sołeckiej przygotowują również poczęstunek. Dzięki fundatorom, Jowicie i Cezaremu Łosko z Olsztyna każdy otrzyma pamiątkową publikację, zaprojektowaną przez malarza, Łukasza Zedlewskiego.

Artysta urodził się 9 maja 1927 roku w Osieczynie niedaleko Berdyczowa w rodzinie Albina i Bronisławy Kułakowskich. W 1929 roku zostali ograbieni z majątku i zesłani na Syberię, do Bakczaru, gdzie byli jedynymi Polakami. W 1937 NKWD rozstrzelało pięciu braci ojca malarza, w taki sam sposób zamordowany został również ojciec i brat matki. W wieku 17 lat, w 1944 roku Kułakowski uciekł z łagru, przedarłszy się przez tajgę, w trudnych warunkach przejechał

setki kilometrów i dotarł do Lepsi w Kazachstanie, gdzie przebywał już jego starszy o pięć lat brat Mieczysław. W latach 1945-1952 studiował malarstwo w kazachstańskiej Almacie. Jego profesorami byli inni zesłańcy – Abram Czerkaski i Leonid Leontiew. W roku ukończenia studiów odbyła się pierwsza indywidualna wystawa artysty, zorganizowana przez Związek Artystów Plastyków w Almacie. Od 1953 roku jego prace eksponowane były często w wielu rosyjskich miastach. Wraz z bratem zbudował w Almacie dom, który nazywany był „Domem Polskim” i funkcjonował jako kulturalno-intelektualny salon, centrum spotkań. Alfons Kułakowski związał się również z Samarą, gdzie pełnił funkcję głównego malarza Fundacji Sztuki oraz rektora Szkoły Reklam.

Fragmencie artykułu w naszej gazecie po przyjeździe rodziny Kułakowskich.

NIE O TAKIEJ POLSCE MARZYLI

Alfons Kułakowski, miał trudne dzieciństwo. Przebywał w obozie koncentracyjnym na Syberii. Bronisława i Albin Kułakowscy byli Polakami i zostali zesłani na Syberię.

— Moi rodzice zawsze nosili swoje nazwisko — opowiada Alfons Kułakowski. Nigdy się nie ukrywali i nie zmieniali go. Byli dumni, że są Polakami. Na Syberii była bieda. Mróz minus 60 stopni. Mieszkaliśmy w jednym pomieszczeniu z niskim sufitem. Drzewo trzeba było przywieźć z lasu saniami. Często bolała mnie głowa. Otrzymywaliśmy bardzo mało chleba dla całej rodziny. Mama musiała gotować zupa

Fot. Wiesława Witos

z trawy. Nawet soli nie było. W szkole byłem dobrym sportowcem. Jednak po takim jedzeniu nie miałem za dużo siły. Zawsze przed zawodami sportowymi nauczyciel najpierw mnie dobrze nakarmił. Cała rodzina musiała przeżyć ciężkie czasy. Zawsze mieliśmy nadzieję, że doczekamy się lepszych czasów.

— Kiedy pierwszy raz stanąłem stopą na polskiej ziemi byłem bardzo szczęśliwy, że spełniło się moje marzenie i moich rodziców — opowiada Alfons Kułakowski, osiedleńca z Kazachstanu. — Na lotnisku w Warszawie całowałem polską ziemię. Wydawało mi się, że już tylko może być lepiej, nie gorzej.

Alfons Kułakowski, malarz z Kazachstanu do Witoszewa przyjechał w 1997 roku razem ze swoim bratem Mieczysławem i jego rodziną. W osiedleniu się na terenie gminy Zalewo pomógł rodzinie Kułakowskich nieżyjący już Kazimierz Piątkowski, nauczyciel z Karpowa.

— Pan Piątkowski zaprosił nas do siebie — opowiada malarz. — Pomógł nam przyjechać do Polski. Dostaliśmy zaproszenie do Polski. Przyjechaliśmy i zo-

staliśmy osiedleni w starej szkole w Witoszewie. Razem ze mną i moją najbliższą rodziną przyjechało moje malarstwo.

Alfons Kułakowski posiada wielki zbiór swoich prac. Sam malarz nie potrafi określić ile na swoim koncie ma prac malarskich. Jest ich bardzo dużo. Ukazują one krajobrazy okolic, w których przebywał i obecnie przebywa artysta. Na płótnie lub płycie uwieczniona została zalewska wieś. Obrazy Alfonsa Kułakowskiego można oglądać na wystawach w kraju i za granicą, a nawet u samego artysty. Sam malarz uważa, że nie ma dużych możliwości na eksponowanie swoich prac.

— Do tej pory szukam miejsca na galerię — mówi artysta. — Jak przyjeżdżałem do Polski do byłem przekonany, że takie miejsce będę miał. Okazało się jednak, że nawet nie miałem prawdziwej pracowni. Budynek szkoły, w którym mieszkamy miał stare nieszczelne okna, dziurawe podłogi, a o pracowni to mogłem tylko pomarzyć. W Almacie miałem dobry dom i piękną pracownię. Tutaj niestety musiałem ją sam zorganizować. Po-

mieszczenia na piętrze trzeba było dostosować do warunków pracowni. Wstawić okna w celu odpowiedniego oświetlenia pomieszczenia, położyć nową podłogę i ściany. Wszystko od podstaw i za własne pieniądze. Cały czas, ciągle coś remontuję. W Almacie byłem w dużo lepszej sytuacji. Władze dużo pomagały mi w przystosowaniu pomieszczeń do mojej pracy.

Alfons Kułakowski wyjeżdżając z Kazachstanu sprzedał cały swój dobytek i dzięki temu - jak sam twierdzi - przetrwał najtrudniejszy okres podczas pobytu w Polsce. Przez dwa lata mieszkając w Witoszewie nie miał emerytury.

— Ciągłe chcieli jakieś dokumenty — opowiada malarz. — Dwa lata zwlekali, a przecież mnie się emerytura należała. Później przyznali. Całe szczęście, że miałem pieniądze ze sprzedaży domu. Zawsze chciałem mieć samochód, którym bym mógł jeździć i pracować w nim. Polska i samochód to było moje marzenie. Na zachodzie widziałem taki pojazd i pragnąłem go mieć.

Malarz często wyjeżdża w teren i maluje otaczającą go rzeczywistość. Pojazd, który w końcu nabył, pozwała mu na przemieszczanie się w terenie, a nawet służy za bazę noclegową.

— Od czasu przyjazdu do Polski przeszedłem bardzo dużo — dodaje mieszkaniec Witoszewa. — Teraz mogę powiedzieć, że nie żałuję powrotu do kraju. Nasi rodzice zawsze chcieli tu przyjechać. Wszyscy Polacy chcą wrócić do Polski. Jednak jakbym wiedział na początku co mnie czeka, to bym nie wrócił. Jadąc do Polski myślałem, że nie stracę ani jednego dnia

ani nocy. Wykorzystam czas maksymalnie na swoją twórczość, a tu się okazało, że takich dni było niewiele.

Rodzina Kułakowskich wracając do Polski oprócz obrazów Alfonsa Kułakowskiego nie zabrała ze sobą nic więcej. W Samarze została jeszcze siostra i brat stryjeczny Alfonsa Kułakowskiego, którzy również planowali przyjazd do Polski.

— Jak jechałem do Polski to już w samolocie pisałem do niej, że już granica blisko — wspomina Alfons Kułakowski. — Przelewałem na papier wiele radości. W pierwszych listach do siostry były same pozytywne odczucia. W późniejszych listach pisałem wręcz inne spostrzeżenia. Odradzałem siostrze powrót do Polski. Ja sam nie mam jeszcze takich warunków, jakie powinny być. Nie mam galerii do tej pory. Nie mogę pokazać swoich prac dla większego kręgu ludzi. Byłaby u mnie galeria to ludzie z całego województwa przyjeżdżaliby. Na wsi ludzie nie kupują obrazów. Podarowałem kilka swoich obrazów. Mój obraz zdobi nawet Pałac Prezydencki. Nie mówiąc już o wielu innych urzędach na terenie kraju. W Almacie kupowali moje prace doceniali moje obrazy. Byłem głównym malarzem. Miałem wszędzie swoje wystawy między innymi w Moskwie, Leningradzie, Almacie, Samarze.

Od redakcji: w 2009 roku w Brukseli zorganizowana została duża wystawa prac Alfonsa Kułakowskiego. W czasie, gdy bracia przebywali w Brukseli, spłonął ich dom. W tej tragedii artysta stracił większość swojego dorobku, jak mawiał – jego obrazy poszły do nieba.

WIESŁAWA WITOS

8-14 maja 2026

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ZE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

23:25

TVN 7

Miss agent
Komedia, USA, 2000

Agent Eric Matthews (Benjamin Bratt) od lat „poluje” na terrorystę działającego pod pseudonimem „Obywatel”. Gdy zatem dowiaduje się, że tym razem szaleniec zagroził atakiem na uczestniczki konkursu piękności, Eric postanawia zapobiec tragedii. Wpada na genialny pomysł, aby wśród uczestniczek konkursu umieścić agentkę specjalną. Rozpoczyna poszukiwania odpowiedniej kandydatki. Wreszcie komputer pomaga wyłonić jedną, która jest dobrze przeszkolona, ma doświadczenie w akcji i doskonałe wygląda w bikini. Gracie Hart (Sandra Bullock) nie jest jednak zachwycona propozycją.

Piątek

23:30

TVN 7

Stowarzyszenie wędrujących dżinsów
Komedia, USA, 2005

Bridget (Blake Lively), Carmen (America Ferrera), Lena (Alexis Bledel) i Tibby (Amber Tamblyn) są najlepszymi przyjaciółkami. Te wakacje mają po raz pierwszy w życiu spędzić osobno. Bridget ma w planach wyjazd do Meksyku na obóz piłkarski, Carmen chce odwiedzić ojca w Waszyngtonie, Lena jedzie do dziadków do Grecji, a Tibby zostaje w domu i zamierza dorobić w supermarkecie, a przy okazji nakręcić film. Niedługo przed wyjazdem dziewczyny kupują w lumpeksie spodnie, które dziwnym trafem pasują na nie wszystkie. Przyjaciółki postanawiają przesyłać sobie spodnie i w ten sposób utrzymywać kontakt...

Sobota

22:00

POLSAT

Bez litości 3. Ostatni rozdział
Sensacyjny, USA, Włochy, 2023

Odkąd Robert McCall (Denzel Washington) - emerytowany oficer Marynarki Wojennej Stanów Zjednoczonych i oficer DIA - porzucił swoje życie rządowego zabójcy, z trudem pogodził się ze strasznymi czynami, które popełnił w przeszłości. Działając na własną rękę, znajduje dziwne pocieszenie w wymierzaniu sprawiedliwości w imieniu uciskanych.

Niedziela

17:35

TV PULS

Terminal
Obyczajowy, USA, 2004

Victor Navorski (Tom Hanks), turysta ze Wschodniej Europy, dociera na lotnisko JFK w Nowym Jorku. Podczas jego nieobecności w ojczyźnie, doszło do zamachu stanu. Ze względu na obalenie rządu, amerykańskie władze nie chcą uznać dokumentów Victora, tym samym nie może wkroczyć na teren USA, ani wrócić do swojego Państwa. Lotnisko staje się jego domem. Victor, aby się dostosować próbuje znaleźć pracę, zdobywa nowych przyjaciół, a także... zakochuje się w stewardesie Amelii (Catherine Zeta-Jones).

Wtorek

20:00

TVP KULTURA

Kuracja
Teatr Telewizji, 2001

Młody, pełen zapału lekarz psychiatrę pragnie dogłębnie poznać tajniki własnego zawodu, a przede wszystkim - lepiej zrozumieć swoich podopiecznych. Postanawia zgłosić się na trzy miesiące do szpitala psychiatrycznego jako pacjent. O eksperymencie informuje tylko bezpośredniego przełożonego i ordynatora jednego z oddziałów w prowincjonalnym zakładzie, gdzie zamierza odbyć „kurację”. Doktor Andrzej Majer chce przejść taką samą drogę, jaką musi odbyć każdy pacjent szpitala psychiatrycznego z rozpoznaniem schizofrenii.

Środa

23:25

TVP 1

Zemsta
Komedia, Polska, 2002

Cześnik Raptusiewicz mieszkający po sąsiedzku w tym samym zamku ze znienawidzonym Rejentem Milczkiem, pragnie ożenić się z ponętą wdówką, Podstoliną. Świadom niedoskonałości swej urody i braku oglady towarzyskiej prosi wezwanego na pomoc Papkina, aby go z nią wyswatał. Kreujący się na pozeracza niewieści serc Papkin sam jest zakochany w Klarze, bratanicy Cześnika, tymczasem ona kocha z wzajemnością Wacława, syna Rejenta. Jednak ani Cześnik, ani Rejent nie zamierzają się zgodzić na ten związek, a wzajemną niechęć podsyca spór o mur graniczny. Aby pomieszać szczyki Cześnikowi, Rejent...

Czwartek

23:55

POLSAT

Jerry Maguire
Obyczajowy, USA, 1996

Jerry Maguire (Tom Cruise) jest jednym z najlepszych agentów pośredniczących między wybitnymi sportowcami i klubami. Cieszy się sympatią w swoim środowisku, dopóki publicznie nie potępi zakłamania, bezduszności i zachłanności ludzi z jego branży. Traci wszystkich przyjaciół i klientów, z wyjątkiem Roda Tidwella (Cuba Gooding Jr.), zapatrzonego w siebie, grającego futbolu amerykańskiego, którego nikt inny nie chce reprezentować. Wsparty jedynie przez zakochaną w nim sekretarkę, Dorothy (Renee Zellweger), tytułowy bohater postanawia stoczyć najtrudniejszą walkę w swoim życiu...

PIĄTEK • 8 maja

TVP 1

05:05 Wykrywacz kłamstw
05:25 Pytanie dnia - rozmowa
05:45 Reporterzy - magazyn
05:55 Oko na Świat - magazyn
06:20 Akacjaowa 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:15 Zaraz wracam - serial, 2026
08:45 Ranczo - serial kom., 2007
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:30 Złoty chłopak - serial, 2022
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Telexpress
17:20 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - telet.
17:55 Klan - telenowela, Polska
18:20 Zaraz wracam - serial, 2026
18:55 Akacjaowa 38 - serial, 2018
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Powrót - serial, 2022
21:30 Sekielski wieczorową porą - talk-show
22:35 Porady na zdrady - kom., Polska, 2017
00:20 Wojna zastępcza - serial
01:10 Dorwać małego - kom., USA, 1995
02:55 Sekielski wieczorową porą - talk-show

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - Zagrać siłacza - serial, Polska, 2023
05:30 M jak miłość - serial, Polska, 2023
06:25 Anna Dymna - spotkajmy się - magazyn
06:55 Dia niesłychanych - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
07:30 Pytanie na śniadanie
11:40 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
12:15 Program
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - serial obycz., 2024
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
19:55 Domowe patenty - felieton
20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:45 Kocham Cię, Polsko! - zabawa quizowa, 2026
22:20 Postaw na milion - teleturniej
23:15 To jest grane - magazyn muzyczny
23:45 Herkules - film fantasy, USA, 2014
01:30 Zawsze zostaje ślad - fab., Niemcy, 2017
03:00 Akacjaowa 38 - serial
04:40 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Godzilla i Kong: Nowe imperium - film, USA, Australia, 2024

22:30 Pacific Rim - przygod., USA, 2013. Olbrzymie potwory - Kaiju - przybyły z tajemniczego portalu na dnie Pacyfiku, zaczynają niszczyć ludzkie miasta. Kiedy tradycyjna broń staje się niewystarczająca, do walki z bestiami staje nowy rodzaj maszyn bojowych...
01:10 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:25 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
03:25 Uwaga! - program interwencyjny
03:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
04:40 Nauka jazdy - reality show
05:10 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat - program informacyjno-rozrywkowy
11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny
14:40 Dlaczego ja? - Osiemnastoletnia Amelia planuje studia z psychologii, ma sporo znajomych i jest lubiana. Wszystko zmienia się, gdy...
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - Młoda kobieta tuż po roztaniu z „miłością życia” zostaje porwana. Zaginienie zgłasza jej zrozpaczona siostra i kieruje podejrzenia na chłopaka uprowadzonej kobiety.
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport
19:40 Pogoda
20:00 Must Be The Music - program muzyczny
22:20 Wojna o jutro - sens., USA, 2021. Podróżnicy w czasie z roku 2051 przybywają z pilną wiadomością: za 30 lat ludzkość będzie przegrywać wojnę ze śmiertelnie niebezpiecznymi Obcymi...
01:05 Absolut Man - sens., Wilk. Bryt., 2018
03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:10 Muzyczne poranki
06:55 Tamte lata, tamte dni - Krystyna Janda - mag. Polska, 2017
07:35 Kruchy skarb - dokument, Polska, 2017
08:10 Wtem - Julia Fiedorczuk - Szczepan Kopyt - felietony
08:30 Wydarzenia aktualne
09:05 Kulturalni - magazyn
10:00 Pan wzywał, Milordzie? - serial kom., Wilk. Bryt., 1988
11:05 Ada, to nie wypada! - kom., Polska, 1936
12:45 Portrety - Kant - dokument, Niemcy, 2024
14:15 Retro kino - Vera Cruz - western, USA, 1954
16:00 Zbigniew Wodecki i jego goście - 2004
18:05 Tygodnik Kulturalny
18:55 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka - Keith Moon - dok., Wilk. Bryt., 2018
19:30 Video Killed the Radio Star - Bob Geldof - Wilk. Bryt., 2010

20:00 Most na Renie - dram. wojenny, USA, 1969
22:15 Smuga cienia - dram., Polska, Wilk. Bryt., 1976
00:10 Przygody Sherlocka Holmesa - Przedsiębiorca budowlany z Norwood - serial, Wilk. Bryt., 1984
01:05 Tygodnik Kulturalny
01:55 Noc krótkich filmów - Przypadek Jana Pampucha - 2021
02:20 Kino nocne - Ostatni komers - dram., Polska, 2020
03:45 Porozmawiajmy szczerze - Grażyna Szapolowska
04:10 Podróże z historią - Krucho skarb - dok., Polska, 2017
04:40 Teledysk

TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny
08:00 Kobra - oddział specjalny - Gerkhan pomaga mężczyźnie, który prowadził nagankę na rosyjskich przestępców. Swoje podejrzenia kieruje na Dimitrija Achmatowskiego...
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Przepis na zbrodnię - serial kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Reguły zabijania - akcja, USA, 2022. Były żołnierz piechoty morskiej Gabriel Tancredi (Michael Rooker) pracuje obecnie dla szefa mafii Arnolda Solomona (Bruce Willis) jako bezwzględny kat...
21:55 Twierdza - akcja, USA, 1996. Generał Francis Hummel (Ed Harris) wraz z grupą żołnierzy piechoty morskiej opanowuje wyspę Alcatraz i bierze zwiadowczych jako zakładników.
00:30 Poza prawem - akcja, USA, 2021
02:30 Dyżur - serial medyczny
03:10 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
03:55 Menu na miarę
05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
05:55 Szkoła - Martyna Gąska dołączyła do klasy 7b. Dziewczyna pragnie szybko zdobyć przyjaciół w nowej szkole.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - Komisarze prowadzą śledztwo w sprawie zabójstwa pseudokibica. Podejrzenie pada na jego przyjaciela
14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
18:00 Sekrety życia - serial paradokumentalny
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Noc w Rodanthe - obycz., USA, Australia, 2008
22:10 Królowa przetrwania - reality show
23:30 Stowarzyszenie wędrujących dżinsów - kom., USA, 2005. 4 przyjaciółki kupują w lumpeksie spodnie, które dziwnym trafem pasują na nie wszystkie. Dziewczyny postanawiają przesyłać sobie spodnie i w ten sposób utrzymywać ze sobą kontakt. ●
02:00 Hotel Paradise - reality show
03:00 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą
04:00 SOS Ekipy w akcji - program policyjny

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej
18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny
20:00 Łowca i Królowa Łodu - sens., USA, 2016
22:25 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy
00:25 STOP Drogówka - serial policyjny
01:25 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:30 Interwencja - magazyn reporterów
02:55 Śmierć na 1000 sposobów
03:25 Lubie disco!
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

09:35 Św. na każdy dzień
09:45 Jestem mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Cierpliwa ufność
11:25 Głos Polski
11:35 Milczący Św.
12:00 Regina Coeli
12:03 Inf. dnia
12:20 Głos Soveria
13:05 Pradawne
13:30 Msza św.
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Natura Obiektywnie
16:30 Tyle krzywdy
16:40 Zniwolenie
16:50 Historia Obrazu Matka Boska AK
17:30 Łączy Nas Historia
17:55 Poczet Wilk. Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte Młodych
19:00 Warto zauważyć...
19:30 Brat Franciszek
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasny
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Matusia - siostra Matylda Getter

eprasa.pl be692efad4

SOBOTA • 9 maja	
TVP 1	TVP 2
04:55 Wykrywacz kłamstw - magazyn	05:10 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
05:15 Pytanie dnia - rozmowa	06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, Polska, 2026
05:35 Reporterzy - magazyn	07:30 Pytanie na śniadanie
05:50 Oko na Świat - magazyn	11:30 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny
06:20 Balans bieli - magazyn	12:10 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
07:00 Transmisja Mszy Świętej	12:45 Kolekcja - Zofia Artymowska - felieton
07:40 Rok w ogrodzie; Rok w ogrodzie Extra - mag.	13:05 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych	14:00 Familiada - teleturniej
08:50 Ranczo - serial kom., 2007	14:35 Koło fortuny - teleturniej
09:55 Komisarz Alex - serial krym.	15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne
10:50 Ojciec Mateusz - serial	16:20 Na dobre i na złe - Granice odpowiedzialności - serial, Polska, 2026
11:50 Gwiazdy w południe - Bitwa o Anzio - fab., USA, Włochy, 1968	
14:15 Domowe patenty - felieton	
14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny	
15:00 Sanatorium miłości - reality show	

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
06:50 Pogromcy Chaosu - program poradnikowy	11:40 Ewa gotuje - program kulinarny
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny	12:20 Świt jeźdźców smoków - anim., USA, 2014
11:30 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska	12:55 Ramona i Beezus - kom., USA, 2010. Ramona (Joey King) to dziewczynka z wielką wyobraźnią, która uwielbia płatać figle. Jej wybryków ma już powoli dość cała, kochająca rodzina, łącznie ze starszą siostrą, Beezus (Selena Gomez), starającą się przetrwać pierwszy rok w liceum.
13:30 Cieżarówką przez Malezję - Dawid za kierownicą ciężarówką opuści Kuala Lumpur i po przejechaniu kilkuset kilometrów dojedzie do jednego z najczystszej odwiedzanych regionów w kraju - Wyżyny Camerona	15:05 Pod słońcem Toskanii - obycz., USA, Włochy, 2003
14:40 Kroniki Spiderwiczki - przygod., USA, 2008	17:30 Awantura o kasę - teleturniej
16:50 Córka króla - przygod., USA, Chiny, Franc., Wlk. Bryt., Australia, Hong Kong, 2022. Król Ludwik XIV chce sprawować we Francji rządy po własze czasu. Potrzeba mu więc nieśmiertelności.	18:50 Wydarzenia - program informacyjny

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Ada, to nie wypada! - kom., Polska, 1936	06:00 Kobra - oddział specjalny - Po niebezpiecznym pościgu na autostradzie, Semir i Alex zatrzymują kierowcę, który przekroczył prędkość. Okazuje się nim 72-letni Johannes Stiller.
07:45 Którędy po sztuce	09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.
08:10 Opole na bis - „Panna, madonna, legenda tych lat” - koncert, 2011	10:00 Lombard. Życie pod zastaw - Pewnego dnia 75-letnia Wiktoria Fortuńska odbiera telefon od „wnuczka”, który, dzwoni z nieznanego numeru i potrzebuje natychmiastowego finansowego wsparcia. Kobieta w tajemnicy mówi sąsiadce - 70-letniej Sabinie - co spotkało jej „wnusia” i że po pieniądże przyjdzie kolega Maćka.
09:15 Dokument tygodnia - Fanny Ardant. Filmy mojego życia - dok., Franc., 2022	
10:25 Droga - Ostatnich gryzą psy - serial obycz., Polska, 1973	
11:40 Maria Joao Pires gra Mozarta - koncert	
12:35 Wydarzenie aktualne	
13:10 Blue Note Records. Więcej niż muzyka - dok., Szwajc., 2018	
14:50 Most na Renie - dram. wojenny, USA, 1969	
16:55 Tamte lata, tamte dni - Wojciech Waglewski - magazyn	
17:35 Retro kino - Vera Cruz - western, USA, 1954	

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - Brajan Kosowski z 7 klasy jest nieśmiałym nastolatkiem, któremu dokuczają rówieśnicy. Żeby wzmocnić poczucie własnej wartości przebiera się w strój superbohatera.	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 07:00 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny	09:05 JesteśmyDlaDzieci - program edukacyjny
06:55 Bugs Bunny Builders - animacja	09:30 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
07:40 Powrót Batmana - przygod., USA, 1992. Gotham znalazło się w niebezpieczeństwie. Pingwin postanowił zniszczyć miasto i jego mieszkańców. Naprzeciw złu staje Batman...	12:30 Mini Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
10:20 Ukryta prawda - program obyczajowy	12:50 Ewolucja - kom., USA, 2001
11:25 Mówię Wam - talk-show	14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
12:40 Ukryta prawda - program obyczajowy	20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
15:25 Detektywi - program kryminalny	00:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy

NIEDZIELA • 10 maja	
TVP 1	TVP 2
05:00 Sprawdzamy - magazyn	04:40 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
05:25 Sprawa dla reportera	05:45 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka	06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2026
06:55 Słowo na niedzielę	07:30 Pytanie na śniadanie
07:00 Transmisja Mszy Świętej	10:30 Domowe patenty - felieton
08:00 Tydzień - magazyn	10:35 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
08:30 Życie po Sanatorium miłości - reportaż	11:05 The Voice Kids - Finał - widowisko muzyczne
08:50 Alternatywy 4 - serial, 1983	13:05 The Voice Kids - Finał wyniki - widowisko muzyczne
09:55 Ojciec Mateusz - serial	14:00 Familiada - teleturniej
10:55 Komisarz Alex - serial krym.	14:35 Koło fortuny - teleturniej
11:55 Między ziemią a niebem	15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne
12:00 Regina Coeli, Watykan	
12:15 Między ziemią a niebem	
12:45 Nowe życie - Zuzanna - rep.	
13:10 BBC w Jedyńce - Ssaki - Lasy - dok., Wlk. Bryt., 2024	
14:30 Dom - serial, Polska, 1996	
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	
17:00 Teleexpress	
17:20 Pogoda	
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - talk-show	

TVN	POLSAT
05:40 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy	08:00 Halo tu Polsat - program informacyjno-rozrywkowy
06:50 Bez kompleksów - program rozrywkowy	11:55 Gęsia skórka - kom., USA, Australia, 2015. Historia przyjaźni dwójga nastolatków, którzy w niecodzienny sposób wpływają na losy prowincjonalnego miasteczka, gdy chłopak przypadkowo uwalnia potwora, zamkniętego na kartach powieści grozy.
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny	14:05 W głowie się nie mieści - anim., USA, 2015
11:30 Co za tydzień - program rozrywkowy	16:15 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
12:05 Mam talent - program rozrywkowy	17:30 Awantura o kasę - teleturniej
14:40 Bitwa o gości - program rozrywkowy	18:50 Wydarzenia - program informacyjny
15:45 Istoty Fantastyczne - film rodzinny, USA, Kan., 2024	19:15 Sport
18:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy	19:25 Pogoda
19:00 Fakty	19:35 Państwo w Państwie - program interwencyjny
19:25 The Traitors. Zdraycy - reality show	
19:30 Sport	
19:45 Pogoda	
19:45 The Traitors. Zdraycy - reality show	

TVP Kultura	TV Puls
06:00 Wielcy, wielki i najwięksi - Historia festiwalu opolskich - 1993	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
06:55 Rozmowy (nie)wygodne - Mikołaj Grynbeg	06:40 Don Matteo: Boski detektyw - serial krym.
07:50 Bajnutki - widowisko kameralne, 2026	08:50 Naga bron: Z akt Wydziału Specjalnego - kom., USA, 1988.
08:00 Liturgia prawosławna w Głogowie	Porucznik Frank Drebin (Leslie Nielsen) zostaje przydzielony do ochrony królowej Elżbiety II podczas jej wizyty w Los Angeles...
09:05 Przysłań nad Biblią	10:35 Johnny English - kom., Wlk. Bryt., 2003. Johnny English (Rowan Atkinson) zostaje mianowany super-agentem po tym, jak Agent One zostaje zamordowany, a reszta agentów ginie na jego pogrzebie.
09:25 Langhans - dusza świątyni, marka miasta - dok., Polska, 2026	12:10 Za jakie grzechy, dobry Boże? - kom., Franc., 2014
10:05 Republika Dzieci - serial, 2021	14:15 Forrest Gump - obycz., USA, 1994
11:05 Pan wzywał, Milordzie? - serial kom., Wlk. Bryt., 1988	17:35 Terminal - obycz., USA, 2004 ●
12:10 Koncert	
12:40 Dokument tygodnia - Fanny Ardant. Filmy mojego życia - dok., Franc., 2022	
13:45 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn	
14:25 Kansas City - fab., USA, 1996	

TVN 7	TV 4
05:15 Szkoła - Monika Zarzycka ze swoim ukochanym Jankiem startuje w konkursie tanecznym. Niestety chłopak podczas spotkania z kolegami łamie rękę.	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 06:55 Katalizmy, które wstrząsnęły światem - dok., USA, Czechy, 2023
06:15 Wiza na miłość - serial paradokumentalny	09:05 Ewa gotuje - program kulinarny
07:10 New Looney Tunes II - animacja	09:35 Galileo - ciekawostki popularno-naukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
07:40 Wakacje w krzywym zwierciadle - kom., USA, 1983	11:40 Ace Ventura Junior - fabularny USA, 2009
09:45 Ukryta prawda - program obyczajowy	13:40 Łowca i Królowa Łodu - sens., USA, 2016
14:55 Detektywi - Niedaleko skłotu zostają znalezione zwłoki młodej dziewczyny. Lekarz sądowy, który bada ciało, prosi Annę Potaczek o pomoc w ustaleniu tożsamości ofiary.	15:55 Goście w Ameryce - kom., Franc., USA, 2001
17:55 Piotruś Pan i Alicja w Krainie Czarów - film rodzinny, Wlk. Bryt., USA, 2020	17:55 Uroczysko - serial krym.

PONIEDZIAŁEK • 11 maja	
TVP 1	TVP 2
06:00 Sprawdzamy - magazyn 06:20 Akacja 38 - serial, 2018 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Serwis Info; Pogoda Info 08:25 Zaraz wracam - serial, 2026 09:00 Ranczo - serial kom., 2007 10:05 Komisarz Alex - serial krym. 11:05 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:50 BBC w Jedynce - Ssaki - Lasy - dok., Wlk. Bryt., 2024 14:00 Złoty chłopak - serial obycz., 2022 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	04:30 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2023 06:25 Rodzina (nie od) święta - magazyn 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie 11:40 Dla niesłyszących - Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny 12:15 Program 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - serial obycz., 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024
	
17:00 Telexpress 17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela, Polska 18:20 Zaraz wracam - serial, Polska, 2026 18:55 Akacja 38 - serial, Hiszp., 2018 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Teatr Telewizji - Wesele - spektakl teatralny, 2018 22:30 Świat bez fikcji - Taniec z rosyjskim niedźwiedziem - dok., Polska, 2025 23:40 Balans bieli - magazyn 00:15 Gry uliczne - sens., Polska, 1996 02:00 Dziewczyna z tatuażem - thriller, USA, 2011	18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 19:55 Domowe patenty - felieton 20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - felieton 20:55 M jak miłość - serial, Polska, 2026 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:55 Okrutna miłość - serial, Wlk. Bryt., 2025 23:50 Parasite - fab., Korea Południowa, 2019 02:00 Cztery pory roku w Hawanie - serial krym., Hiszp., 2017 02:55 Akacja 38 - serial 03:45 Rodzinka.pl - serial kom.

WTOREK • 12 maja	
TVP 1	TVP 2
05:10 Wykrywacz kłamstw - magazyn 05:30 Pytanie dnia - rozmowa 05:50 Reporterzy - magazyn 06:00 Oko na Świat - magazyn 06:25 Akacja 38 - serial, 2018 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Serwis Info; Pogoda Info 08:25 Zaraz wracam - serial, 2026 09:00 Ranczo - serial kom., 2008 10:00 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 To się opłaca - magazyn 12:55 Włochy - ostatnie dzikie zakątki - dok., Włochy, 2023 14:00 Złoty chłopak - serial obycz., 2022 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial, 2023 06:25 Przysła nad Biblią - program religijny 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie 11:40 Rosół polski - magazyn kulinarny 12:15 Program 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - serial obycz., 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 18:15 Va Banque - teleturniej
	
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Telexpress 17:20 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela, Polska 18:20 Zaraz wracam - serial, Polska, 2026 18:55 Akacja 38 - serial, 2018 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:15 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej 21:00 Konkurs Piosenek Eurowizji - koncert 23:40 Rain Man - dram., USA, 1988 01:55 Wiek Adaline - fab., Kan., USA, 2015 03:45 Raport specjalny - mag.	18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 19:55 Domowe patenty - felieton 20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” - felieton 20:55 M jak miłość - serial, Polska, 2026 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:25 Anatomia zła - dram., Polska, 2015 01:30 Chrzcziny - fab., Polska, 2021 03:00 Cesaria Evora - dok., Port., 2022 03:55 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Doradca smaku - program kulinarny 11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:40 Ukryta prawda - 27-letnia Milena jest singielką i mieszka z rodzicami Ireną i Bogdanem. Pewnego dnia Milena przywozi do biura Irenie dokumenty... 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda

19:55 Uwaga! - program interw. 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 The Floor - teleturniej 21:30 Bitwa o gości - program rozrywkowy 22:40 G.I. Joe: Odwet - przygod., USA, 2013 00:50 Pacific Rim - przygod., USA, 2013. Olbrzymie potwory - Kaiju - zaczynają niszczyć ludzkie miasta. Kiedy tradycyjna broń staje się niewystarczającą, do walki z bestiami staje nowy rodzaj maszyn bojowych... 03:35 Co za tydzień - program rozrywkowy 04:05 Uwaga! - program interw. 04:20 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 05:15 Nauka jazdy - reality show

TVN
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Doradca smaku - program kulinarny 11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:40 Ukryta prawda - 45-letni Dawid zamawia do hotelowego pokoju dziewczynę z ekskluzywnej agencji towarzyskiej. Jest w szoku, kiedy w jego apartamentie pojawia się jego przybrana córka. 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Detektywi - program kryminalny

19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 The Floor - teleturniej 21:30 Skok na głęboką wodę - reality show 22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show 23:40 Superwizjer - magazyn reporterów 00:20 Godzilla i Kong: Nowe imperium - film, USA, Australia, 2024 02:45 The Traitors. Zdraycy - reality show 04:25 Uwaga! - program interw. 04:45 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska

POLSAT
06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - serial paradowumentalny 14:40 Dłaczego ja? - serial paradowumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradowumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport 19:45 Pogoda

19:55 Milionerzy - teleturniej 20:35 Mega hit - Bad Boys: Ride or Die - sens., USA, 2024. Kiedy zmarły kapitan policji zostaje powiązany z kartelami narkotykowymi, charyzmatyczny policjant z Miami - Mike Lowrey (Will Smith) i Marcus Burnett (Martin Lawrence) wyruszają na niebezpieczną misję, aby oczyścić jego imię. 23:00 S.W.A.T. Jednostka Specjalna - sens., USA, 2003 01:40 Misjonarz - sens., USA, 2007 03:35 Ewa gotuje - program kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teleszkupy TV Okazje

POLSAT
06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - paradowument 14:40 Dłaczego ja? - serial paradowumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradowumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport 19:40 Pogoda 19:55 Milionerzy - teleturniej

20:30 Dzień Niepodległości - sens., USA, 1996. W kierunku Ziemi zmierza olbrzymi rozmiarów obiekt z kosmosu. Eksperyment informatyki, pracujący dla jednej ze stacji telewizyjnych, David Levinson (Jeff Goldblum) domyśla się, że przybyłszy z kosmosu planują zniszczenie naszej planety. 23:45 Django - sens., USA, 2012. Pewnego dnia niewolnik Django staje twarzą w twarz z łowcą nagród Kingiem Schultzem... 03:20 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teleszkupy TV Okazje

TVP Kultura
06:15 Muzyczne poranki 06:50 Od ucha do ucha - Małże z frytkami - anim., Franc., 2021 07:30 Słodki smak historii - dokument, Polska, 2017 08:05 Wtem - Krystyna Dąbrowska i Piotr Janicki - felietony 08:20 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 09:00 Dobre strony - Juliusz Machulski i Robert Więckiewicz - reportaż 09:20 Tamte lata, tamte dni - Jan Englert - magazyn 10:00 Jan Serce - Pieszczoły - serial, Polska, 1981 11:15 Bodo - dram., Polska, 2016 13:30 Blue Note Records. Więcej niż muzyka - dok., Szwajc., 2018 15:05 U Pana Boga za miedzą - kom., Polska, 2009 17:05 Jan Serce - Zgrzyoty - serial, Polska, 1981

18:25 Tygodnik Kulturalny 19:20 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki: Uchwycić Czanne'a - serial dok., Wlk. Bryt., 2015 20:00 Poniedziałek z Bondem - Ośmiorniczka - sens., Wlk. Bryt., USA, 1983 22:20 Porozmawiajmy szczerze - Jacek Poniedziałek 23:00 Męstwo i honor - fab., Franc., 2007 01:30 Dzień z życia artysty - Aga Zaryan - magazyn 02:00 Kino nocne - Przysła - film TVP, 1997 03:20 Więcej niż fikcja - Kod Hanekego - dok., Franc., 2022 04:20 Kulturalni - magazyn

TVP Kultura
06:15 Muzyczne poranki - teledyski 06:45 Tamte lata, tamte dni - Marian Opnania - magazyn 07:25 Skarb polskich pól - dokument, Polska, 2017 08:00 Wtem - Justyna Bargielska - Szczepan Kopyt - felietony 08:20 Dobry tytuł - magazyn literacki 09:00 Hala odlotów - talk-show 10:00 Jan Serce - serial, 1981 11:15 U Pana Boga za miedzą - kom., Polska, 2009 13:20 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki: Uchwycić Czanne'a - serial dok., Wlk. Bryt., 2015 14:00 Awatar, czyli zamiana dusz - film TVP, 1964 15:10 Mój Nikifor - dram., Polska, 2004 17:00 Jan Serce - Chłopaki - serial, Polska, 1981

18:15 Mody Polskie - Poznań 18:55 Jan Englert. Spróbuję jeszcze raz pofrunąć - dok., Polska, 2025 20:00 Teatr Telewizji - Kuracja - spektakl teatralny, 2001 21:25 Miss Potter - dram., USA, Wlk. Bryt., 2006 23:10 Demoniczny uśmiech Jacka Nicholsona - dok., Franc., 2018 00:10 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 00:40 Ośmiorniczka - sens., Wlk. Bryt., USA, 1983 02:50 Ktośredy po sztuce - Oskar Dawicki - magazyn 03:00 Tygodnik Kulturalny 03:45 Przysła nad Biblią 04:00 Awatar, czyli zamiana dusz - film TVP, 1964 05:00 Teledyski

TV Puls
06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Alex postanawiają spędzić weekend na torze Nurburgring. Wkrótce okazuje się jednak, że przy torze zostaje znalezione ciało. 10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy 12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 14:00 Przepis na zbrodnię - serial kryminalny 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradowument fabularny 17:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradowument fabularny

20:00 Paradise City - akcja, USA, 2022. Ian Swan (Bruce Willis) to łowca nagród, który wpada na trop groźnego barona narkotykowego. Niestety, nie wszystkim idzie zgodnie z planem... 21:55 Reguły zabijania - akcja, USA, 2022 23:45 Ostateczna rozgrywka - akcja, Wlk. Bryt., 2018 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradowument fabularny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TV Puls
06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - Bonrath świętuje 40-lecie służby. Niespodziewanie dochodzi do zamachu. Okazuje się, że ten akt był zemstą handlarza bronią Grundmanna. 10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy 12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 14:00 Przepis na zbrodnię - serial kryminalny 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradowument fabularny 17:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradowument fabularny

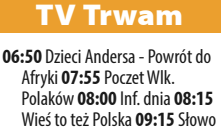
20:00 Bandyta - akcja, Kan., 2022. Film oparty na historii jednego z najbardziej nieuchwytnych przestępców w historii Kanady. Poza Melem Gibsonem w rolach głównych występują Josh Duhamel, Elisha Cuthbert. 22:25 Zły porucznik - thriller, USA, 2009. Policjant Terence McDonagh (Nicolas Cage) popada w uzależnienie od narkotyków i leków przeciwbólowych... 01:00 Grizzly - akcja, USA, Kan., 2015 02:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:35 Lombard. Życie pod zastaw - paradowument 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

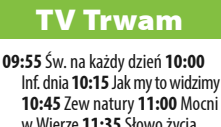
TVN 7
05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los 05:55 Szkoła - Licealiści Sewerynowi Kruczkowi podoba się Emilia Żmuda. Inna koleżanka natrętnie go podrywa. 08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 14:00 Detektywi - program kryminalny 15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 18:00 Sekrety życia - serial paradowumentalny 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show

21:00 Nocny pościg - sens., USA, 2015. Kiedy Mike, syn płatnego mordercy Jimmiego Conlona, staje się celem, Jimmy musi dokonać wyboru między rodzinną przestępcą, którą wybrał, a prawdziwą rodziną, którą porzucił dawno temu... 23:25 Miss agent - kom., USA, 2000. Szaleniec zagroził atakiem na uczestniczki konkursu piękności. Agent Eric Matthews wpada na genialny pomysł... 01:40 Skok na głęboką wodę - reality show 02:45 Mówię Wam - talk-show 03:55 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 04:45 Dorota was urządzi - program lifestyleowy

TVN 7
05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los 05:55 Szkoła - Marta Mus z siódmej klasy jest zazdrosna o królika swojego chłopaka. Uczeń przyniósł zwierzę do szkoły na prezentację podczas lekcji biologii... 08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 14:00 Detektywi - program kryminalny 15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 18:00 Sekrety życia - serial paradowumentalny 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy

21:00 Kod dostępu - sens., USA, 2001 23:10 Wcienie - horror, USA, Chiny, 2021. Madison jest sparaliżowana przez wizję makabrycznych morderstw, a jej męka pogłębia się, gdy odkrywa, że te sny na jawie są tak naprawdę przerażającą rzeczywistością... 01:25 Hotel Paradise - reality show 02:25 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą 03:25 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 04:15 Dorota was urządzi - program lifestyleowy

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Dłaczego ja? - serial paradok. 13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 16:55 Łowcy skarbów . Kto da więcej 18:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi . Trójmiasto 22:40 Underworld: Bunt Lykanów - sens., USA, N. Zel., 2009 00:30 Love Island . Wyspa miłości 01:35 Hardkorowy lombard 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Teleszkupy TV Okazje

06:50 Dzieci Andersa - Powrót do Afryki 07:55 Poczet Wlk. Polaków 08:00 Inf. dnia 08:15 Wież to też Polska 09:15 Słowo życia 09:20 Matecznik Polsości 09:30 Baśniowy teatr lalek 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 10:55 Blask prawdy 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Niebieskooki Anioł 13:10 Bezpieczna Mama 13:30 Msza św. 14:30 Bohaterowie najdłuższej wojny 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę 22:25 Serce ojca

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Dłaczego ja? - serial paradok. 13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 16:55 Łowcy skarbów . Kto da więcej 18:00 Policjanci i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi . Trójmiasto 22:40 Wyniszczenie - sens., Tajland., Wlk. Bryt., USA, 2018 00:20 Love Island . Wyspa miłości - reality show 01:25 Hardkorowy lombard 02:25 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Teleszkupy TV Okazje

09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:00 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Śladami Powstania Styczniowego na Podlasiu 13:05 Leśni zapylacze 13:30 Msza św. 14:30 Cysters 1500 Ratuję człowieka. Ludzie Kościoła wobec Zagłady 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 17:00 Wierzę w Boga 17:30 Rajd Katynski 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

ŚRODA • 13 maja	
TVP 1	TVP 2
05:10 Wykrywacz kłamstw 05:30 Pytanie dnia - rozmowa 05:50 Reporterzy - magazyn 06:00 Oko na Świat - magazyn 06:25 Akacja 38 - serial, 2018 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Rodzina (nie od) święta - magazyn 08:00 Serwis Info 08:25 Zaraz wracam - serial, 2026 09:00 Ranczo - serial kom., 2008 10:05 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Magazyn Rolniczy 12:55 Włochy - ostatnie dzikie zakątki - dok., Włochy, 2023 14:00 Złoty chłopak - serial, 2022 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja	04:25 Na dobre i na złe - serial 05:20 M jak miłość - serial, Polska, 2023 06:10 Przystań nad Biblią - program religijny 06:25 Pożyteczni.pl - magazyn 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie 08:45 Serwis Info 10:20 Pytanie na śniadanie 11:40 Gwiazdorska kuchnia Ani - magazyn kulinarny 12:15 Program 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - serial obycz. 15:50 Domowe patenty - felieton
	
17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela, Polska 18:20 Zaraz wracam - serial, 2026 18:55 Akacja 38 - serial, 2018 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej 21:20 Afera Thomasa Crowna - fab., USA, 1999 23:25 Zemsta - kom., Polska, 2002 ● 01:10 Gry uliczne - sens., Polska, 1996 02:55 Magazyn Ekspresu Reporterów 03:55 Film dokumentalny	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:40 Przepis dnia 20:55 Na dobre i na złe - serial, Polska, 2026 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:55 Francuska ruletka - serial krym., Belgia, Franc., 2023 23:55 Jesień w Nowym Jorku - obycz., USA, 2022 01:25 Okrutna miłość - serial, Wlk. Bryt., 2025 02:20 Dzieci duchy - dok., Franc., 2023 03:35 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN	POLSAT	TVP Kultura
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Doradca smaku - program kulinarny 11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:40 Ukryta prawda - 38-letnia Malwina budzi się w szpitalu. W nocy jej dom stanął w płomieniach. Uratował ją nowy sąsiad, Michał. 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda	06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:40 Pogoda	06:15 Muzyczne poranki 06:50 Tamte lata, tamte dni - Jerzy Bończak - magazyn 07:30 Podróż z historią - Śląsk nieoczywisty - dok., 2017 08:05 Wtem - Julia Fiedorczuk - Szczepan Kopyt - feliet. 08:20 Porozmawiajmy szczerze - Jacek Poniedziałek 09:00 Tygodnik Kulturalny 10:00 Jan Serce - serial, 1981 11:15 Awatar, czyli zamiana dusz - film TVP, 1964 12:30 Mój Nikifor - dram., Polska, 2004 14:20 Kant - doświadczenie wolności - dok., Niemcy 15:30 Tydzień - magazyn 17:10 Jan Serce - serial, 1981 18:10 Dobre strony - Bovska i Michał Sikorski - reportaż 18:30 Informacje kulturalne - magazyn 18:55 Reżyserzy - Stephen Frears - dok., Wlk. Bryt., 2018
		
19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 The Floor - teleturniej 21:30 Królowa przetrwania - reality show 22:55 Idealny facet dla mojej dziewczyny - kom., Polska, 2009 01:30 Niebezpieczni dżentelmeni - kom., Polska, 2022 03:45 Największe polskie katastrofy: Prom Heweliusz - program dokumentalny 04:45 Uwaga! - program interwencyjny 05:00 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada	19:55 Milionerzy - teleturniej 20:30 Bez pudru czyli Kabaret plus... 21:50 Komediowa środa - Wkręcenie - kom., Polska, 2013. Głównym bohaterem jest sympatyczny Ślązak Franek Szpak „Franczesko” (Piotr Adamczyk), który - mimo wrodzonego wdziku osobistego - nie ma szczęścia w miłości. Gdy nieoczekiwanie, w wyniku zwolnień grupowych, straci pracę, otrzyma kolejny cios - porzuci go ukochana... 23:55 Dzień Niepodeległości - sens., USA, 1996 03:10 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy 05:25 Teledyski	19:45 Andrzej Wajda - Notatki - Grażyna Szapolowska - reportaż 20:00 Wilkołak - fab., Niemcy, Polska, Nederl., 2018 21:40 Przygody Sherlocka Holmesa - Lekarzy i jego pacjent - serial, 1984 22:50 Scena muzyczna - RGG Trio - koncert, 2020 23:50 Hala odlotów - talk-show 00:40 Miss Potter - dram., USA, Wlk. Bryt., 2006 02:15 Informacje kulturalne 02:35 Demoniczny uśmiech Jacka Nicholsona - dok., Franc., 2018 03:35 W kogo ja się wrodożem? - film TVP, 2001 04:40 Co mówią lekarze - film krótkometrażowy, 2009 05:05 Teledyski

CZWARTEK • 14 maja	
TVP 1	TVP 2
05:10 Wykrywacz kłamstw 05:30 Pytanie dnia - rozmowa 05:50 Reporterzy - magazyn 06:00 Oko na Świat - magazyn 06:25 Akacja 38 - serial, 2018 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Serwis Info; Pogoda Info 08:30 Zaraz wracam - serial, 2026 09:05 Ranczo - serial kom., 2008 10:05 Komisarz Alex - serial krym. 11:00 Ojciec Mateusz - serial 12:00 Serwis Info 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Program rolny 12:55 Natura w Jedynce - Włochy - ostatnie dzikie zakątki - dok., Włochy, 2023 14:00 Złoty chłopak - serial obycz., 2022 15:00 Serwis Info 15:15 Reporterzy - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	04:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy 05:30 M jak miłość - serial, Polska, 2023 06:25 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - Aga Zaryan - magazyn 11:40 Dzień z życia artysty - Aga Zaryan - magazyn 12:15 Program 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 La Promesa - serial obycz., 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela, Polska 18:20 Zaraz wracam - serial, Polska, 2026 18:55 Akacja 38 - serial, Hiszpa., 2018 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia - rozmowa 20:05 Sport 20:15 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej 21:00 Konkurs Piosenki Eurowizji - koncert, 2026 23:35 Sprawa dla reportera 00:30 Powrót - serial, 2022 01:25 Rain Man - dram., USA, 1988 03:40 Sprawa dla reportera	17:20 Panna młoda - serial obycz., Turcja, 2024 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 19:55 Domowe patenty - felieton 20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:40 Tak to leciało - teleturniej muzyczny 21:40 Niepewne sytuacje - program rozrywkowy 22:10 Zaćmienie - serial krym., Franc., 2024 00:05 Rodzinka.pl - serial komediowy 00:35 Anatomia zła - dram., Polska, 2015 02:40 Akacja 38 - serial kostiumowy

TVN	POLSAT	TVP Kultura
05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:20 Doradca smaku - program kulinarny 11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:40 Ukryta prawda - 42-letnia Anna odkrywa, że jej mąż Dariusz od kilku miesięcy ma romans. Kobieta nie jest w stanie mu wybaczyć i informuje go, że odchodzi. 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport	06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i Partnerzy - Do agencji Malanowskiego przychodzi Anna Piławska. Niepokoí się o swoją siostrę Marię, która od jakiegoś czasu spędza całe noce poza domem i sprawia wrażenie, jakby się czegoś śmiertelnie bała. 09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - paradokument 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy	06:15 Muzyczne poranki 06:40 Tamte lata, tamte dni - Marta Lipińska - magazyn 07:15 Baśń o wodzie - dokument, Polska, 2017 07:50 Wtem - Magdalena Bielska - Kamila Janiak - felietony 08:00 Przystań nad Biblią 08:15 Informacje kulturalne 08:45 Kolekcja - felieton 09:05 Niedziela z... twórczością Marii Czubaszek 10:00 Jan Serce - Raz kozie śmierć - serial, Polska, 1981 11:05 Tydzień - magazyn 12:45 Co mówią lekarze - film krótkometrażowy, 2009 13:25 Każde dotknięcie zostawia ślad. Alina Szapocznikow - dok., Polska, 2009 14:30 Dwa księżycy - obycz., Polska, 1993 16:55 Jan Serce - serial, 1981 18:05 Wydarzenie aktualne
		
19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:50 The Floor - teleturniej 21:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:40 Na twoim miejscu - kom., Polska, 2023 00:45 Skok na głęboką wodę - reality show 01:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 02:50 Uwaga! - program interwencyjny 03:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada	18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń 19:25 Sport; Pogoda 19:55 Milionerzy - teleturniej 20:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 21:50 Zabij mnie kochanie - kom., Polska, 2024 23:55 Jerry Maguire - obycz., USA, 1996. Jerry Maguire (Tom Cruise) jest jednym z najlepszych agentów pośredniczących między wybitnymi sportowcami i klubami. Pewnego dnia traci wszystko... ● 02:55 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledyski	18:40 Którędy po sztukę 18:50 Portrety - Paul Newman - dokument, Franc., 2022 20:00 Człowiek o marmuru - dram., Polska, 1976 22:55 Hala odlotów - 199 - talk-show 23:55 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka - Michael Hutchence - dok., Wlk. Bryt., 2018 00:20 Video Killed the Radio Star - AC, DC - Wlk. Bryt., 2010 00:50 Wilkołak - fab., Niemcy, Polska, Nederl., 2018 02:20 Scena muzyczna - RGG Trio - koncert, 2020 03:10 Dzień z życia artysty - Aga Zaryan - magazyn 03:40 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.

TV Puls	TVN 7
06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - Stróże prawa nie mogą dojść do siebie po tragicznym wydarzeniu. Jednak postanawiają zrobić wszystko, by zapaść przestępcę. Czy im się uda? 10:00 Triumf miłości - serial. Maria Desamparada, wychowana w sierocińcu, rozpoczyna karierę jako modelka w prestiżowym domu mody prowadzonym przez Victorie Sandoval... 12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 14:00 Przepis na zbrodnię - serial kryminalny 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 17:00 Dzielnica strachu - serial 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument	05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los 05:55 Szkoła - Gimnazjalistki z 3c są gnębione przez złośliwą koleżankę. Nastolatki coraz bardziej boją się Emmy i jej szyderczych komentarzy... 08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 14:00 Detektywi - program kryminalny 15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 18:00 Sekrety życia - serial paradokumentalny 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show
	
20:00 Mizantrop - thriller, USA, 2023. Od lat seryjny morderca pozostaje nieuchwytny, a jego zbrodnie sieją grozę. Zdesperowany szef FBI Geoffrey Lammark (Ben Mendelsohn) rekrutuje młodą, obiecującą policjantkę Eleanor Falco (Shailene Woodley). 22:20 Księga luster - thriller, Australia, USA, 2024 00:25 Miłość, seks & pandemia - obycz., Polska, 2022 02:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:55 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial	21:00 W sieci kłamstw - sens., USA, 2008. Były dziennikarz, agent CIA udaje się do Jordani, gdzie ma wraz z miejscowymi służbami specjalnymi schwytać działacza Al Kaidy. 23:40 MachoCry Macho - obycz., USA, 2021. Spokojne życie historia emerytowanego hodowcy koni diametralnie się zmienia, gdy dostaje zlecenie od byłego szefa. Musi za wszelką cenę sprządnąć do domu jego syna. 01:55 Hotel Paradise - reality show 02:55 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą 03:50 Fachowcy - paradokument 04:30 Dorota was urządzi - program lifestyleowy

TV Puls	TVN 7
06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir zostaje uwięziony w płomieniach na stacji benzynowej. Ratuje go jednak strażak Tommy, który jak się okazuje jest nowym chłopakiem Susanne. 10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy 12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy 13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 14:00 Przepis na zbrodnię - serial kryminalny 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 17:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los 05:55 Szkoła - Gimnazjalistka Honorata Widera jest bita i terroryzowana przez brata. Koleżanki pomagają jej znaleźć chłopaka, który stanąłby w jej obronie. 08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 14:00 Detektywi - program kryminalny 15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 18:00 Sekrety życia - serial paradokumentalny 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show
	
20:00 Iluzja - akcja, USA, Franc., 2013. „Czterej jeźdźcy” to grupa iluzjonistów. Podczas swoich spektakli napadają na skarbce największych bogaczy, a zyski dzielą między zebraną publiczność. 22:10 córka prezydenta - kom., USA, 2004 00:10 Johnny English - kom., Wlk. Bryt., 2003 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 04:20 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	21:00 Miss agent II: Uzbrojona i uroczka - komedia, USA, 2005. Znajomi agentki Gracie Hart zostali porwani. Gdy przybywa ona na miejsce zdarzenia orientuje się, że agenci FBI niewiele robią w tej sprawie. Gracie przejmie prowadzenia dochodzenia. 23:25 Notre-Dame płonie - katastrof., Franc., Włochy, Wlk. Bryt., USA, 2022 01:45 Hotel Paradise - reality show 02:45 Żyjąc z potworem - historie ludzi mieszkających z zabójcą 03:40 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 04:30 Dorota was urządzi - program lifestyleowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej
18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Uroczysko - serial krym.
20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto
22:40 Pamięć absolutna - sens., USA, 1990
00:55 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:00 Hardkorowy lombard
02:30 Interwencja - magazyn reporterów
02:55 Śmierć na 1000 sposobów
03:25 Lubię disco!
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Teledyski

TV Trwam

09:30 Sanktuaria polskie
09:50 Św. na każdy dzień
10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu
11:10 Mateczniki Polskośći
11:25 Jestem mamą
11:40 Myśląc Historią
11:50 Odnależć siebie
12:00 Regina Coeli
12:03 Inf. dnia
12:20 Zuzela - tu wszystko się zaczęło
13:00 Fatima - orędzie na dziś
13:30 Msza św.
14:30 Powołani
15:00 Cudowne ocalenie Jana Pawła II
15:25 Przywrócenie do życia
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Na zdrowie
16:30 Pastuszkowie z Fatimy
17:00 Po stronie prawdy
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:20 Odnależć siebie
19:30 Bóg z nami
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
16:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej
18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Uroczysko - serial kryminalny
20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto - serial kryminalny
22:40 Braterstwo wilków - sens., Franc., 2001
01:50 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:55 Śmierć na 1000 sposobów
03:25 Lubię disco!
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Teledyski

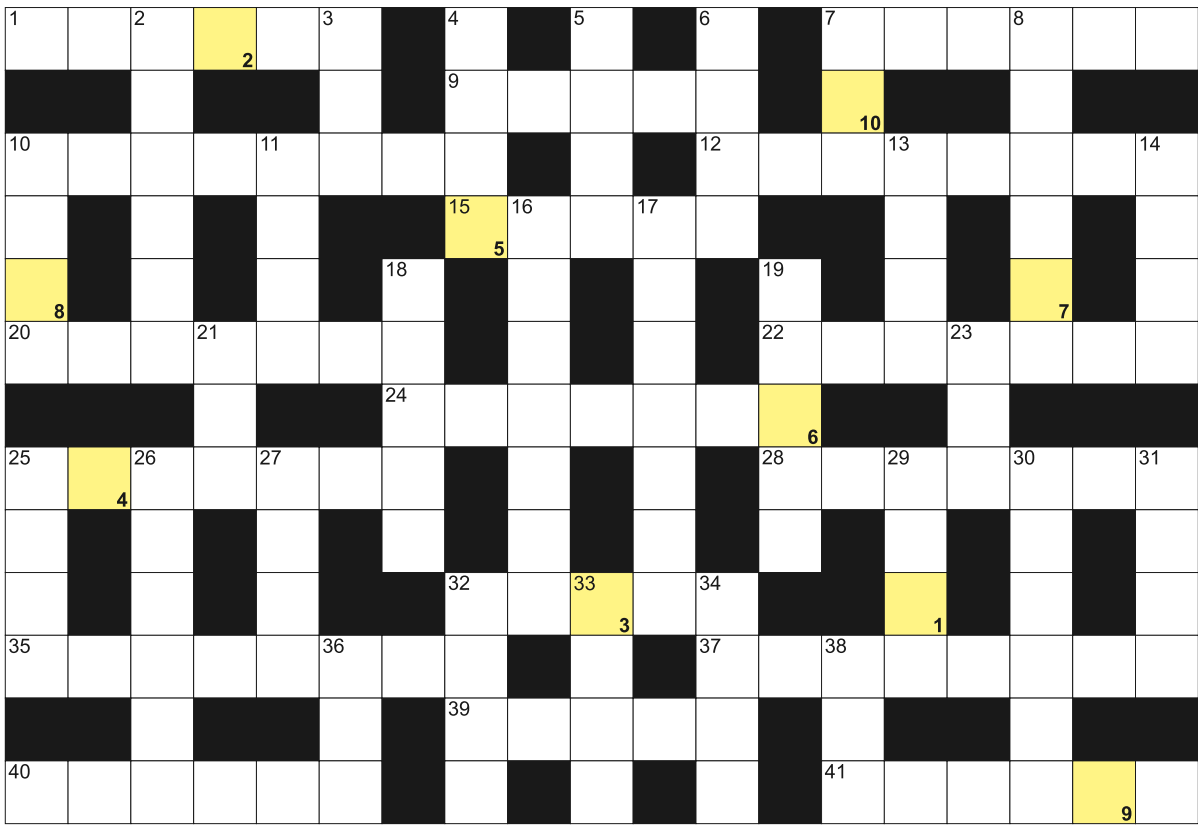
TV Trwam

09:30 Warkocz królowej Wisły
09:45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:25 Myśląc Ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Regina Coeli
12:03 Inf. dnia
12:20 Wykłady z kongresu
12:50 Mateczniki Polskośći
13:00 Perły polskiego krajoznictwa
13:20 Przegląd Tyg. „Niedziela”
13:30 Msza św.
14:30 Misja Szczecin-Kipsing
15:00 Po stronie prawdy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Z wędką nad wodę
16:35 Sól ziemi
17:05 Akademia pro-life
17:30 Odpowiedzialni za Kościół
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Inf. dnia
18:15 Rozmowy niedok.
19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 10 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

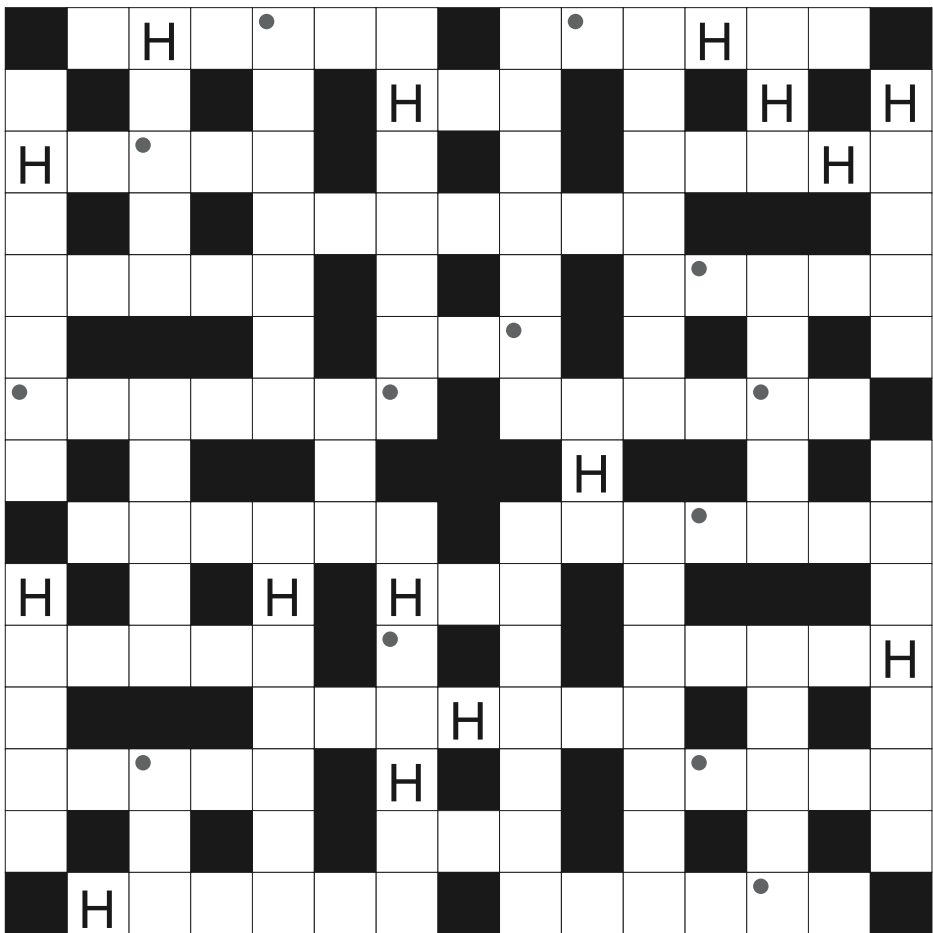

POZIOMO: 1) żywy kamień; 7) twórca opery "Wesele Figara"; 9) watek, szpulka; 10) dowód w kieszeni; 12) bardzo powolne zwierzę; 15) Szwejk z powieści Haška; 20) inaczej dzierotka, marszawa; 22) Rynkowski, polski piosenkarz; 24) mniejsze od fortepianu; 25) podratujesz w uzdrowisku; 28) wynagrodzenie, wypłata; 32) kwiatowy, szkodzi alergikom; 35) język literacki dawnych Indii; 37) obowiązkowa w samochodzie; 39) A dla elektryka; 40) Batory lub Żeromski; 41) jabłko Adama.

PIONOWO: 2) wspomaga praktykę; 3) długi skok; 4) narodowy to powstanie; 5) trzyma płytki na ścianie; 6) potocznie puder, zasypka; 7) niemiecka ciężarówka; 8) Bobrowska, Miss Polonia 1957; 10) dorsz grenlandzki krócej; 11) kraj z Bagdadem; 13) kosaciec, kwiat; 14) ze stolicą w Ndżamenie; 16) zastępcze drogi; 17) żona Tezeusza; 18) dawny pianista kawiarniany; 19) język powieści; 21) siedemnasta litera alfabetu greckiego; 23) nie dobro; 25) mityczny władca Olimpu; 26) śmiech konia; 27) Herman, autor "Wichrów wojny"; 29) kwiaty z kolcami; 30) ślady po operacji; 31) kilka drzew lub krzaków; 32) buduje gniazdo; 33) pies ma cztery; 34) na nim głowa; 36) rzeka Strasburgu; 38) przepływa przez Lizbonę.

BAŚKA z HASŁEM

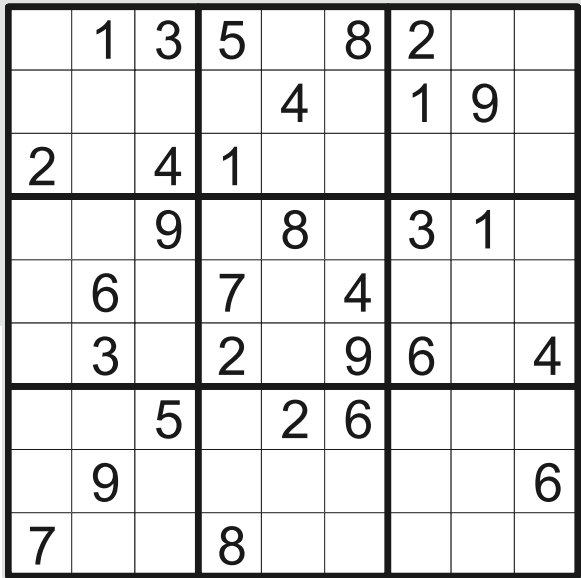
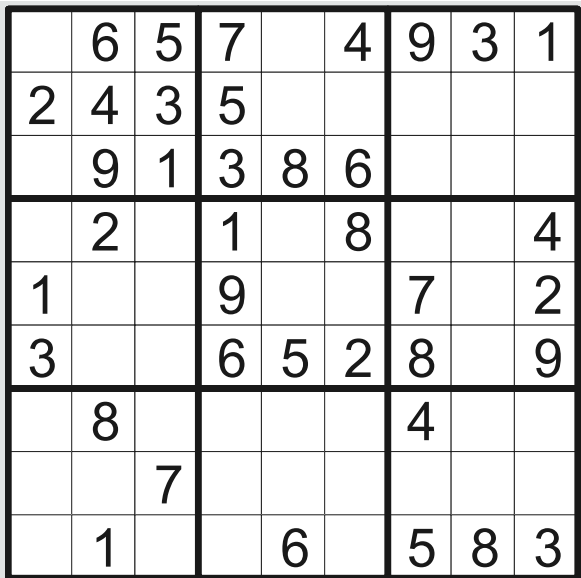
Litery z pól z kropką czytane
rzędami, utworzą rozwiązanie:

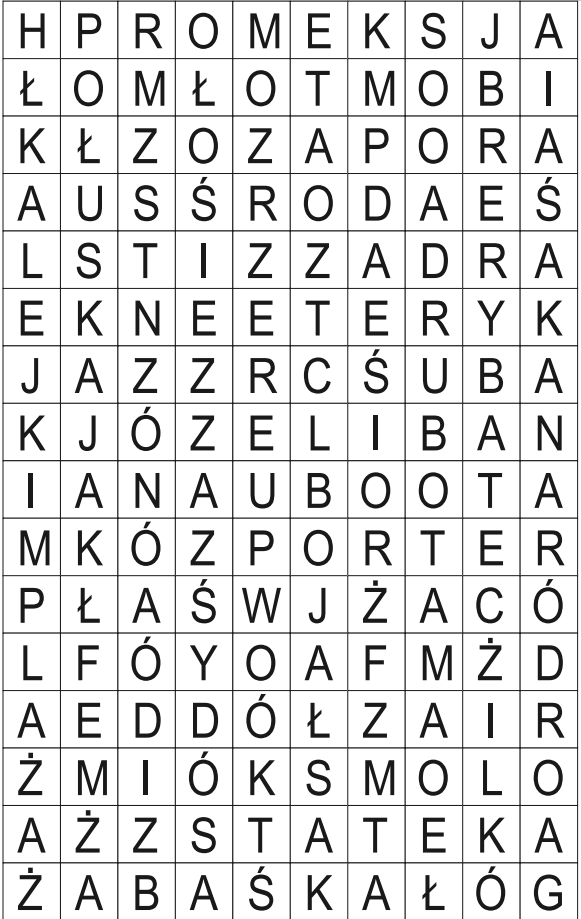
Na diagramie po lewej ujawniliśmy spółgłoskę "H. Miejsce wpisuje hasła do odgadnięcia.

kraj z Damaszkiem; matka Heraklesa; bojowa organizacja palestyńska; rekrutacja na uczelnie; Mu'amar, były dyktator Libii; w niej szabla; Andrzej, bohater "Potopu"; wozi chorych; pas, szarfa do kimona; kod do karty; pierwiastek At; Lew, autor "Anny Kareniny"; markowy rywal Pumpy i Nike; Światowa Organizacja Zdrowia; z piorunami lub piaskowe; gwizdże w kuchni; odbijana w badmintonie; w niej zdjęcie; czternasta litera alfabetu greckiego; mała apaszka; i Strauss, i Wagner; Lundgren, szwedzki aktor; pozycja w jodze; stolica Turcji; dawny duży przedpokój; silny wiatr w Tatrach; kraj Szwecji; Jacques, były prezydent Francji; He dla chemika; ze stolicą w Tiranie; dawny chłopski dom; Pt w chemii; Potter lub Truman; autor "Iliady"; zawodowa amerykańska liga hokeja; wznawianie pracy komputera; taniec z Dominikany; imię Dickensa, angielskiego pisarza; tłumiony, cichy śmiech; przywódca bandy; Edgar Allan, poeta amerykański; powitanie na Hawajach.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

WYKREŚLANKA: ukryliśmy 20 wyrazów związanych z wodą. Wykreślisz je wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej oraz na ukos: wydma, jaz, zapor, tama, jod, śluza, ryba, kajak, łódka, marina, sieci, morze, statek, prom, moło, port, plaża, fala, kuter, boja:

Piątek, 8 maja / Zamek Kapituły Warmińskiej / Dzień 1

O MIEŚCIE Z INNEJ STRONY

18:00-19:00 **Pokaz filmu** „Inne miasto”

19:00-20:00 **Stand-up** „architektoniczny” Arkadiusz Jaksa Jakszewicz

**POROZMAWIAJMY
(o) OLSZTYNIE**

**20
26**

Sobota, 9 maja / Zamek Kapituły Warmińskiej / Dzień 2

Otwarcie 16:00-16:10 **KONGRES ARCHITEKTURY POLSKIEJ JAKO PRZESTRZEŃ DEBATY**

16:10-16:25 Prezentacja - **Czym jest Polska Polityka Architektoniczna i co oznacza dla miast takich jak Olsztyn?**

Piotr Gadomski
Wiceprezes IARP, Przedstawiciel ministerialnego zespołu doradczego ds. opracowania Polityki Architektonicznej Państwa

16:25-16:40 Prezentacja - **Partycypacja społeczna w polityce architektonicznej**

Ryszard Gruda
Przedstawiciel ministerialnego zespołu doradczego ds. opracowania Polityki Architektonicznej Państwa

Panel 1 RZECZYWISTOŚĆ. JAK KSZTAŁTUJE SIĘ ARCHITEKTURĘ MIAST

16:40- 17:50 **/ Wprowadzenie - Paweł Kochański, Architekt Miejski Zielonej Góry**

Dyskusja - **Rola architekta miast, diagnoza, ograniczenia i realne problemy Olsztyna w porównaniu do innych miast**

Prowadzący Artur Kalicki - TVP3 Olsztyn

Magdalena Binerowska
Architekt Miejski Olsztyna

Piotr Gadomski
Wiceprezes IARP, Przedstawiciel ministerialnego zespołu doradczego ds. opracowania Polityki Architektonicznej Państwa

Ryszard Gruda
Przedstawiciel ministerialnego zespołu doradczego ds. opracowania Polityki Architektonicznej Państwa

Maciej Kuras
Architekt Miejski Torunia

Panel 2 WIZJA. W JAKĄ STRONĘ MA ROZWIJAĆ SIĘ OLSZTYN

18:10- 19:40 **/ Wprowadzenie - Grzegorz Dżus, Przewodniczący Rady WMOIARP**

Dyskusja - **Najważniejsze wyzwania oraz kierunki długofalowego rozwoju miasta w kontekście spójnej wizji jego przyszłości**

Prowadzący Artur Kalicki - TVP3 Olsztyn

Justyna Sarna-Pezowicz
Wiceprezydent Olsztyna

Mariusz Antolak
Architekt krajobrazu UWM / Fundacja W krajobrazie

Tomasz Birezowski
Architekt, były prezes Forum Rozwoju Olsztyna

Piotr Wasyluk
Wasyluk Projektowanie Kreatywne projektant usług, analityk trendów.

19:40-19:50 **BY WIZJA STAŁA SIĘ RZECZYWISTOŚCIĄ / Podsumowanie**

20:00-21:00 **W STRONĘ LEPSZYCH MIAST**
Pokaz filmu „Kopenhaga. Najlepsze miasto świata”

/ Wstęp wolny

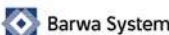

**Kongres /
Architektury
Polskiej**

organizator:

partnerzy:

patronat medialny:

KASACJA RELACJI

Na ostatnim wykładzie z etyki biznesu rozmawiałam ze studentami o zjawisku konsumpcjonizmu i narzędziach jego wzmacniania. Jednym z nich jest projektowanie produktów o krótkim cyklu dobrego funkcjonowania po to, aby wymiana na nowszy model następowała szybciej. I mam wrażenie, że my, konsumenci, przestaliśmy walczyć z tym zjawiskiem, chcąc nie chcąc, akceptując to, co nazywam kulturą wymiany. Rzeczy coraz częściej wymieniamy, wyrzucając stare i nabywając ich nowe zamienniki. W trakcie tego wykładu przyszła mi jednak do głowy pewna analogia, którą podzieliłam się też z moimi studentami. A mianowicie, że owa kultura wymiany jest obecna także na poziomie relacji międzyludzkich. Dlaczego?

Kultura naprawiania vs. kultura utylizacji

Kiedyś świat miał wiele różnych zapachów. W sobotę pachniało pastą do butów, w przydomowym warsztacie smarem do konserwacji, gdzie ojciec coś zawsze naprawiał, w pralni krochmałem, bo przecież, aby pościel lepiej utrzymać, należało ją wykrochmalić, w spiżarni czuć było zapach przechowywanych jabłek, a w ogrodzie od maja zaczynało pachnieć mnóstwem różnorodnych kwiatów. Był to inny świat, który dobrze pamiętam; świat rzemieślników, którzy potrafili przywrócić życie niemal wszystkiemu. Szwec nie pytał, czy oplaca się ratować ulubione kozaki. On zmieniał zelówki, latał i polerował. Zegarmistrz pod lupą szukał drobinki kurzu, która powodowała spóźnianie się zegarka, krawcowa potrafiła przerabiać ubrania tak, że dwa pokolenia dzieci chodzą w tych samych. Była nawet pani, która zajmowała się repasacją pończoch i rajstop. Żyliśmy w kulturze naprawiania. Dziś natomiast żyjemy w kulturze utylizacji, a najgorsze jest to, że ten model gospodarowania odpadami, które często wcale nimi nie są, przenieśliśmy do innych obszarów naszego życia, w tym do relacji międzypersonalnych na wielu poziomach. Zjawisko to dość brutalnie nazwałam kasacją relacji. To proces, w którym drugiego człowieka traktuje się niczym plastikową butelkę. Po zużyciu jej zawartości, zamiast ją umyć i napełnić ponownie, zginiemy ją i wyrzucamy do kosza, licząc na to, że owszem może ktoś ją jakoś zre-

cyklinguje, a sprawny system szybko podstawiamy nową, pełną i do tego przyjemnie chłodną.

„Wadliwy towar”

Logika konsumpcyjna, co starałam się uświadomić studentom, jest bezlitosna, ponieważ podpowiada nam wciąż, na różne sposoby, że nowość ma najwyższą wartość. I to po prostu jest niestety obecne i w związkach. Pierwsze zauroczenie, poruszenie emocjonalne, ten specyficzny „zapach nowości” drugiego człowieka, działa jak marketingowa sztuczka. Jesteśmy zachwyceni nową relacją, nowym „modelem” partnera czy przyjaciółki. Jakże ich anegdota są zabawne, jacy są błyskotliwi, ujmujący, inni, prawie nie mają żadnych wad, ponieważ są one zakryte, jeszcze niewidoczne pod lśniącą powłoką reakcji swojego wizerunku. Ale gdy tylko mija pierwszy rok, gdy zmęczone motyle w brzuchu nie fruwać już tak intensywnie, gdy zaczyna pojawiać się tu i tam szary kurz codzienności, a w oprogramowaniu pojawiają się pierwsze błędy, zaczynamy odczuwać zniecierpliwienie aż po rozczarowanie i porzucenie. Bo jeśli wymieniamy telefon co dwa lata, bo bateria trzyma nieco krócej, trwanie przy kimś, kto ma gorzki dzień lub trudniejszy charakter albo wizualnie nie jest już tak apetyczny, wydaje się wielu osobom zwykłym frajerstwem i głupotą.

Do tego są przecież jeszcze media społecznościowe i aplikacje randkowe, gdzie jak w wielkiej hali magazynowej mogą sobie wybrać kogoś nowego. Tinder to przecież nic innego jak

Wikipedia

niekończący się swoisty katalog wysyłkowy z dostępnymi ludźmi. Przesunięcie palcem w lewo to gest wyrzucenia produktu z obiegu moich zainteresowań. Przesunięcie w prawo oznacza wrzucenie do koszyka. Jeśli towar okaże się wadliwy, jeśli po pierwszej randce nie pocujemy natychmiastowej eksplozji dopaminy, nie próbujemy nawet szukać przyczyny. Nie pytamy o to, co poszło nie tak. Po prostu nie odzywamy się więcej, wyrzucamy z obserwowanych, blokujemy kanały dostępu i szukamy kolejnego obiektu zainteresowania. A algorytm tylko czeka, aby podsunąć nam coś nowego. Obietnica „ciekawszego modelu” jest, powiedziałabym, na kilka kliknięć klawiatury komputera czy smartfona.

Naprawianie relacji

Tę kasację relacji widać najwyraźniej w instytucjach, które niegdyś były uważane za ostoję zwią-

ków, czyli w małżeństwach i w wieloletnich przyjaźniach. Niestety, coraz częściej traktujemy przysięgi, zobowiązania, lojalność jak regulaminy usług internetowych. Akceptujemy je bez starannego czytania i koniecznej refleksji, a gdy przestają nam odpowiadać, po prostu usuwamy konto, rezygnujemy z subskrypcji lub wpisujemy komendę „Do spamu” lub „Do kosza”. „Nie dogadujemy się”, „Wypaliliśmy się”, „Mamy inne cele”, „Nie zmaczowaliśmy się jednak” – te zdania często maskują lenistwo ducha, niechęć do cierpliwości, do pokonywania trudności, do dania komuś szansy. Naprawianie relacji wymaga bowiem czasu, pokory, wytrwałości, stanięcia w prawdzie. Wymaga przyznania, że my też jesteśmy wadliwi. O wiele łatwiej jednak jest uznać, że to ta druga osoba w związku jest zepsuta i należy ją wymienić na osobę, która, przynajmniej przez pierwszych kilka miesięcy,

nie będzie od nas wymagała żadnego wysiłku, a nawet napisałabym mocniej: serwisu.

Człowiek jednorazowego użytku

Jesteśmy świadkami narodzić „człowieka jednorazowego użytku”. Konsumujemy ludzi tak, jak konsumujemy filmy na platformach streamingowych. Jeśli film nas nudzi przez pierwsze trzy minuty, to przełączamy na inny (dokładnie tak robię). Albo gdy sezon jest słabszy, anulujemy subskrypcję. Nie dbamy więc o ciągłość w związku, o budowanie jedności, o poznawanie się, o wspólne przechodzenie przez kryzysy, zapominając, że często te naprawione miejsca w relacjach, jak uczy psychologia, stają się solidnym wsparciem w naszym życiu. Jak w japońskiej sztuce kintsugi, gdzie pękniętą ceramikę skleja się złotem, czyniąc ją cenniejszą, piękniejszą niż przed rozbiciem, unikalną.

Niebezpieczeństwo tej mojej mikrodiagnozy przeprowadzonej na wykładzie polega na tym, że w tym systemie nikt nie jest bezpieczny. Skoro ty wymieniasz innych, musisz liczyć się z tym, że i ty zostaniesz wymieniony, gdy tylko na twoim opakowaniu pojawią się pierwsze zmarszczki lub gdy przestaniesz, przy naturalnym spadku energii, dostarczać spodziewanej rozrywki.

Kintsugi w praktyce

W tym kontekście tak się zastanawiam, czy nie nadszedł już czas na wielki powrót do rzemiosła, do tej staroświeckiej, pozornie nieopłacalnej, subtelnej dłubaniny nad związkiem, do cerowania przyjaźni i latania małżeństw, sklepania więzi jak w kintsugi. Warto bowiem zrozumieć, że bliskość to proces, to przede wszystkim decyzja, że nie wyrzucę cię z mojego życia tylko dlatego, że dziś trudniej się z tobą rozmawia, że w naszych relacjach czuję napięcie lub że nie wszystko między nami układa się natychmiast według moich oczekiwań.

Zanim następnym razem uznamy, że jakaś bliskość więzi nie rokuje i postanowimy wrzucić ją do kontenera z przeszłością, warto zatrzymać się, spojrzeć na tego człowieka nie jak na zużyty i przez to beużyteczny przedmiot, ale jak na rzadkie dobro. Prawdziwa nowoczesność bowiem polega na umiejętności zachowania tego, co naprawdę cenne, w świecie, który chce nas przewrotnie przekonać, że wszystko jest śmieciem, a jeśli nim jeszcze nie jest, to nim się stanie, nawet... drugi człowiek.

ZDZISŁAWA KOBYLIŃSKA

KIM JEST NOWY PREMIER WĘGIER?

Węgierskie wybory parlamentarne zakończyły się znaczącą klęską premiera Viktora Orbána i jego partii Fidesz – rządzących nieprzerwanie od 2010 roku. Nowa opozycyjna partia TISZA zdobyła 141 mandatów do węgierskiego parlamentu, uzyskując 53% poparcia. Kim jest nowy premier Węgier i czego należy się spodziewać po jego polityce, zwłaszcza międzynarodowej, a także jak przebiegała węgierska kampania wyborcza – to informacje, które warto przedstawić oraz przeanalizować.

Na początek warto przypomnieć, że na Węgrzech nie odbywają się powszechne wybory prezydenckie. Zamiast tego głowa państwa jest wyłaniana przez parlamentarną większość, do której wystarczy 2/3 głosów parlamentarzystów. Kadencja trwa 5 lat bez możliwości reelekcji. Ponadto węgierski parlament jest parlamentem jednoizbowym, co w praktyce oznacza, iż nie istnieje tam znany nam w Polsce podział na wybory do sejmu i senatu. Węgrzy wybierają w formule mieszanej, polegającej na głosowaniu zarówno na listy partyjne, jak i w jednomandatowych okręgach wyborczych. Węgierscy wyborcy głosują tylko do jednej izby, noszącej nazwę Zgromadzenie Krajowe. Powyższe informacje świadczą o tym, iż to wybory parlamentarne są jedynymi wyborami wyłaniającymi przyszłe władze Węgier, zaś system polityczny tego państwa istotnie różni się od ustroju polskiego w aspektach takich jak rodzaj parlamentu, formuła wyborcza czy metoda wyłaniania prezydenta.

Demokracja w wydaniu węgierskim

Kolejnym punktem wartym uwagi jest kwestia demokracji. Od zwycięstwa prawicowego Fidesza w wyborach parlamentarnych w 2010 roku i utracie władzy przez niepopularnego społecznie i znanego zarówno z okłamywania wyborców, jak i brutalnego tłumienia antyrządowych protestów Ferencza Gyurcsányego, wywodzącego się z partii socjalistycznej MSZP, będącej spadkobiercą rządzącej w okresie realnego socjalizmu Węgierskiej Socjalistycznej Partii Robot-

niczej (MSZMP), pojawiły się zarzuty wobec polityki Viktora Orbána o likwidację demokracji.

Czy rzeczywiście Węgry stały się państwem niedemokratycznym? Aby odpowiedzieć na to pytanie, warto wziąć pod uwagę następujące fakty. W 2025 roku w globalnym rankingu „The Global State of Democracy”, sporządzonym przez ośrodki takie jak International Institute and Electoral Assistance oraz Global State of Democracy Initiative, rządzone wówczas przez premiera Orbána Węgry zajęły 82. miejsce na świecie, co plasowało je niżej niż państwa takie jak Polska, której przyznano 49. miejsce, czy Słowacja, która uplasowała się na 29. miejscu, albo Czechy, które znalazły się na 17. miejscu w tym zestawieniu, czy Rumunia, która trafiła na 61. miejsce. Jednakże, co warto dopowiedzieć, Węgry wyprzedziły w tym rankingu państwa takie jak Ukraina albo Bośnia i Hercegowina, które znalazły się odpowiednio na 92. i 93. miejscu w tabeli, natomiast rządzona przez Recepę Erdogana Turcja uplasowała się na 104. miejscu, Federacja Rosyjska na 137. miejscu, zaś rządzona przez Aleksandra Łukaszenkę Białoruś wyładowała jeszcze niżej, na 147. miejscu, stosunkowo blisko Chińskiej Republiki Ludowej, która znalazła się aż na 151. miejscu w rankingu „The Global State of Democracy”. Z kolei Indie pod rządami premiera Narendra Modiego znalazły się na 73. miejscu, wyprzedzając Węgry.

Kres ery Viktora Orbána

Przytoczone dane dotyczące wskaźnika poziomu demokracji, rozumianej jako ustrój gwarantujący wolność słowa i zrzeszania się, wolność mediów, plu-

Peter Magyar

ralizm poglądów, partycypację polityczną obywateli wraz z uczciwymi wyborami powszechnymi i panującą praworządnością, z jednej strony przedstawiają Węgry jako państwo zdecydowanie dalekie od ideału, jednakże z drugiej strony jasno pokazują, iż piastującemu stanowisku premiera tego środkowoeuropejskiego państwa Viktorowi Orbánowi zdecydowanie daleko było do poziomu autorytaryzmu, jaki ma miejsce chociażby na Białorusi, w Turcji czy w Rosji. Dobitnie o tym świadczy fakt, że Viktor Orbán uznał swoją porażkę w tych wyborach parlamentarnych. Po niemal 16 latach rządów nastąpił kres ery Orbána.

Kolejnym popularnym poglądem, tym razem wodnieniem do polityki międzynarodowej Viktora Orbána, był pogląd o jego prorosyjskości. Rzeczywiście, w zakresie polityki energetycznej Węgry współpracowały w okresie ostatnich 16 lat z Rosją, pozyskując zarówno rosyjski gaz, jak i akceptując współpracę na linii

Budapeszt – Moskwa w zakresie energetyki jądrowej. Ponadto analitycy i komentatorzy mogą uznać za przejaw pewnej prorosyjskości sprzeciw premiera wobec akcesji Ukrainy do Unii Europejskiej, jednakże polityka zagraniczna Orbána zawierała pewne niuanse, których nie sposób pominąć.

Jak podaje raport opracowany w 2025 roku przez Stockholm International Peace Research Institute, zatytułowany „Trends in international arms transfers”, Węgry znalazły się na 35. miejscu spośród wszystkich państw importujących uzbrojenie dla swoich armii. Największymi dostawcami broni dla armii węgierskiej były następujące państwa: Niemcy (43% wszystkich dostaw), Stany Zjednoczone (16% wszystkich dostaw) oraz Francja (9% wszystkich dostaw). Co warto zaznaczyć, dostawy te objęły lata 2021-2025.

Powyższe dane jasno wskazują, że chociaż władze Węgier miały rozbieżne stanowisko z opinia rządów

Niemiec i Francji chociażby na temat integracji europejskiej, jednak nie przeszkodziło ono we współpracy na płaszczyźnie polityki bezpieczeństwa, zwłaszcza w kwestiach dotyczących obronności. Ponadto w okresie rządów premiera Orbána na Węgrzech powstały zakłady produkcyjne należące do niemieckiego koncernu zbrojeniowego Rheinmetall. Pod rządami Viktora Orbána Węgry nie tylko nie opuściły NATO, ale uruchomiły w 2016 roku działalność o nazwie NATO Force Integration Units, polegającą na powstaniu jednostki integracji sił Sojuszu Północnoatlantyckiego w miejscowości Székesfehérvár, a także w 2019 roku wdrożyły aż 122 projekty należące do „Programu inwestycji bezpieczeństwa NATO”, z których jako kluczowe należy wymienić rozbudowę lotniska wojskowego w miejscowości Pápa oraz renowację lotniska w Kecskemét.

Za rządów Orbána podjęte zostały także działania na rzecz wzmocnienia współpracy wojskowej z sąsiednimi państwami, do których należały inicjatywy takie jak Środkowoeuropejska Współpraca Obronna (KEVE), obejmujące kooperację z Austrią, Czechami, Chorwacją, Słowenią oraz Słowacją. Format ten funkcjonuje do dziś. Co więcej, jak podaje portal Defence 24.pl, pod koniec 2017 roku Węgry dołączyły do PESCO – unijnej współpracy strukturalnej dotyczącej obronności. Jedynymi europejskimi państwami, które nie należą do PESCO, są Wielka Brytania, Dania oraz Malta.

Co ważne, władze węgierskie na szczeblu dyplomatycznym popierały rozszerzenie Unii Europejskiej o państwa z Bałkanów Zachodnich. Podczas

pełnienia prezydencji UE w 2024 roku działania węgierskiej dyplomacji m.in. przyczyniły się do otwarcia kłastrów negocjacyjnych z Albanią dotyczących procesu akcesyjnego Albanii do Unii Europejskiej i zamknięcia trzech rozdziałów negocjacyjnych z Czarnogórą – kolejnym po Albanii państwem z Bałkanów Zachodnich kandydującym do UE, a także przyłączenia Rumunii i Bułgarii do strefy Schengen. Jednym z najważniejszych sukcesów węgierskiej prezydencji i Orbána było podpisanie w Budapeszcie deklaracji dotyczącej nowego ładu na rzecz europejskiej konkurencyjności, która niewątpliwie jest jakimś krokiem naprzód w kierunku poprawy kondycji gospodarki Unii Europejskiej.

Ostatnim wątkiem, który chcę tu poruszyć, jest kwestia Inicjatywy Trójmorza. Węgry nie pełniły jeszcze funkcji żadnego z państw gospodarzy szczytów tego formatu, niemniej jednak poparły projekty infrastrukturalne, takie jak Via Carpathia, a stosunek władz węgierskich pozostawał przychylny. Cała międzynarodowa polityka Viktora Orbána była próbą gry na wielu fortopianach; opierała się z jednej strony na pragmatyzmie, nacisku na interesy gospodarcze, próbie balansowania między Wschodem a Zachodem przy jednoczesnym pozostaniu w strukturach takich jak NATO czy UE oraz krytyce unijnej polityki migracyjnej i projektów zmierzających do federalizacji europejskiej. Prowadzona była również polityka wspierania mniejszości węgierskiej w państwach takich jak Ukraina (Ruś Zakarpacka) czy Rumunia (Transylwania) poprzez nadawanie jej węgierskiego obywatelstwa i bezwzględne upominanie

się o nauczanie języka węgierskiego w tamtejszych szkołach. To właśnie kwestia mniejszości węgierskiej na Zakarpaciu oraz pozytywny stosunek do importu gazu z Rosji, powiązany ze strategią ustępliwości wobec Federacji Rosyjskiej, zaważyły na narastającym konflikcie władz węgierskich z władzami Ukrainy, czego zwieńczeniem był kryzys dyplomatyczny na linii Budapeszt – Kijów na początku 2026 roku, który zahaczył o kampanię wyborczą.

Wybory i nowy premier elekt Péter Magyar

Tegoroczna kampania wyborcza na Węgrzech przebiegała w bardzo gorącej atmosferze. Państwo to odwiedził wiceprezydent Stanów Zjednoczonych J.D. Vance, który udzielił poparcia premierowi Viktorowi Orbánowi. Poza tym znaczny odsetek węgierskiego społeczeństwa wyrażał frustrację z powodu ogólnej sytuacji panującej w państwie. Badanie sondażowe przeprowadzone przez Republikon Intezet w grudniu 2025 roku pokazało, że 43% respondentów twierdziło, iż sytuacja gospodarcza uległa pogorszeniu, a jedynie 8% uważało, iż w ogóle nie nastąpiło pogorszenie. Co istotne, jedynie 23% wyborców rządzącego Fideszu w ogóle nie zgadzało się z tezą o pogorszeniu się sytuacji gospodarczej, podczas gdy 33% mówiło, że częściowo się nie zgadza, zaś 27% częściowo zgadzało się z poglądem, iż kondycja węgierskiej gospodarki jest coraz gorsza. W przypadku wyborców TISZY aż 70% z nich całkowicie zgadzała się z poglądem, iż sytuacja gospodarcza uległa pogorszeniu.

Za największe problemy Węgier respondenci uznali w badaniu Standardowy Eurobarometr, przeprowadzonym na przełomie października i listopada 2025 roku, inflację i wysokie koszty utrzymania (45% respondentów), stan opieki medycznej (34%) oraz ogólną sytuację gospodarczą (około 25% respondentów). Jedynie 10% badanych uznało atak Rosji na Ukrainę za najważniejszy

problem dla Węgier, co pokazuje, że z perspektywy większości węgierskiego społeczeństwa sytuacja Ukrainy nie jest postrzegana jako coś, co mogłoby przerodzić się w zagrożenie dla ich państwa. Jeszcze ciekawiej wygląda stosunek do demokracji na Węgrzech, gdyż w tym samym badaniu odsetek osób uważających zagrożenia dla demokracji za najważniejszy problem dla Węgier wyniósł poniżej 10% (!).

Przytoczone dane w raporcie „Wybory na Węgrzech” (opracowane przez Ilonę Gizińską z Ośrodka Studiów Wschodnich) jasno i dobitnie pokazują, iż za główną przyczynę klęski Fideszu w tegorocznych wyborach parlamentarnych należałoby uznać kryzys ekonomiczny panujący w kraju, a zwłaszcza niezadowolone z wysokich kosztów życia oraz z poziomem opieki zdrowotnej. To właśnie pragnienie poprawy poziomu życia stało się przyczyną porażki Viktora Orbána, a nie jego polityka zagraniczna.

Dane makroekonomiczne, pochodzące z Międzynarodowego Funduszu Walutowego, pokazują, że stan węgierskiej gospodarki nie należy do tragicznych: stopa bezrobocia wynosi 4,3%, zaś inflacja mierzona średnią cen konsumenckich wynosi 3,8%, choć faktem jest, że jeszcze w 2023 roku wynosiła ona 17%. Wzrost PKB wynosi obecnie 1%, natomiast jeszcze w 2023 roku było to 7%, natomiast w początkowym okresie rządów Viktora Orbána (w latach 2011-2014) wahał się: początkowo był nawet na ujemnym poziomie w 2012 roku (-1%), ale już w 2014 roku wyniósł 4% PKB. Wtedy nastąpiła rzeczywiście pewna poprawa stanu gospodarki.

Podsumowując wątek sytuacji makroekonomicznej, nie była ona katastrofalna, niemniej jednak społeczeń-

stwo odczuwało skutki spowalniającego wzrostu gospodarczego i wysokich kosztów życia, których nie odzwierciedla zmierzona inflacja.

Kwestia długu publicznego

Innym ciekawym zjawiskiem z węgierskiej polityki fiskalnej pozostaje kwestia długu publicznego. Początkowo, gdy Viktor Orbán obejmował urząd premiera w 2010 roku, dług publiczny Węgier wynosił 80% PKB, w latach 2011-2017 nastąpiła redukcja długu publicznego, aż do poziomu 65% PKB w 2019 roku. Mieliśmy więc tutaj do czynienia z oddłużaniem węgierskiego budżetu – jednak do czasu. Wkrótce potem nastąpił wzrost zadłużenia do poziomu 78%, a następnie niewielki spadek do poziomu 73% w kolejnych latach i potem znowu niewielki wzrost w latach 2023-2025 do poziomu 77% PKB.

Przytoczyłem powyższe dane, ponieważ w badaniu opinii publicznej, według raportu I. Gizińskiej „Wybory na Węgrzech”, dług publiczny zajął czwarte miejsce w rankingu największych problemów Węgier, plasując się za kwestiami takimi jak inflacja i koszty życia, opieka zdrowotna oraz sytuacja gospodarcza. Około 15% badanych Węgrów uznało dług publiczny za największy problem kraju. To także był, w mojej ocenie, jeden z czynników sprzyjających negatywnym nastrojom, jakie wywoływały rządy premiera Orbána.

Jednakże przebieg kampanii wyborczej nie był związany jedynie z zaangażowaniem się władz amerykańskich po stronie Fideszu oraz z frustracją społeczną dotyczącą kwestii ekonomicznych. Oprócz tych wspomnianych okoliczności kampanii towarzyszyła ostra retoryka ze strony obydwu rywali. Péter Magyar jako lider opozycyjnej TISZY położył nacisk na krytykę systemu panującego na Węgrzech, zarówno gospodarczego, jak i politycznego. Zarzucał Orbánowi stworzenie państwa oligarchicznego, skompromowanego i łamiącego

praworządność. Magyar obiecał także uruchomienie zablokowanych przez Unię Europejską funduszy.

Polska na początek

W sprawach polityki międzynarodowej Péter Magyar opowiedział się za budowaniem przyjaznych relacji ze Stanami Zjednoczonymi, zmianą polityki wobec Unii Europejskiej, popierając m.in. przyjęcie euro, jednocześnie wyraził zamiar utrzymania dostaw ropy naftowej i gazu ziemnego pochodzącego z Rosji, zaznaczając jednak, iż jest to przejściowy okres, który potrwa do 2035 roku, nim Węgry przerzucą się na dostawy pochodzące z innych źródeł. Obiecywał także zwiększenie odnawialnych źródeł energii, dywersyfikację dostaw energetycznych oraz rewizję umowy z Federacją Rosyjską dotyczącą atomowej elektrowni Paks II. Co ważne, Péter Magyar obiecał, że pierwszym państwem, które odwiedzi po zwycięstwie w wyborach, będzie Polska. Jego wizyta w Warszawie będzie miała na celu dążenie do polepszenia relacji na linii Warszawa – Budapeszt, których polityczne ochłodzenie nastąpiło w wyniku rozbieżności w kwestii rosyjskiej. Kolejnymi państwami, które zamierza odwiedzić Magyar, będą Austria i Belgia.

W kwestiach dotyczących węgierskiej polityki wewnętrznej za istotne postulaty należy uznać zamiar rozliczenia polityków Fideszu, otwarcie archiwów węgierskich służb bezpieczeństwa sprzed Trójkątnej Stołu, a więc czasów epoki Jánoša Kádára, oraz zmiana progresji podatkowej poprzez obniżenie PIT dla osób o niższych dochodach i wprowadzenie podatku od dużych majątków. Péter Magyar obiecał także zwiększenie wydatków na opiekę zdrowotną do poziomu 7% PKB, redukcję deficytu budżetowego, utrzymanie tzw. trzynastych i czternastych emerytur, podwojenie zasiłków macierzyńskich, a także poprawę przejrzystości zamówień publicznych. Jak podaje Ilona Gizińska, działaczka partii TISZA skry-

tykowali napływ chińskich inwestycji na Węgry w branży produkcji baterii do elektrycznych samochodów.

Chcąc zachować władzę, Viktor Orbán w kampanii wyborczej położył nacisk na objazd po Węgrzech, jak również na organizowanie politycznych wieców poparcia. Zrobił to, aby odpowiedzieć na objazdową kampanię swego kontrkandydata – Pétera Magyara.

Ponadto Orbán nie szczędził gorzkich słów i brutalnych oskarżeń pod adresem swego rywala, oskarżając go o zamiar wciągnięcia Węgier do wojny ukraińsko-rosyjskiej, a także użył stwierdzenia, że w wyborach parlamentarnych wyborcy zdecydują, czy premierem ma być on czy Wołodimir Zełenski, prezydent Ukrainy. Orbán twierdził również, że to on jest gwarantem bezpieczeństwa oraz suwerenności Węgier.

W sprawach gospodarczych natomiast kampania wyborcza partii Fidesz skoncentrowana była na kontynuacji dotychczasowej polityki, polegającej na utrzymaniu wprowadzonych przez tę partię świadczeń socjalnych i podatków sektorowych oraz popieraniu niskich stawek podatkowych, w tym podatku CIT, będącego najniższym w Unii Europejskiej, oraz na rozwiązaniach etatystycznych, w tym na subsydiowaniu inwestycji w przemyśle, oraz zachowaniu przedsiębiorstw z udziałami skarbu państwa.

Ostatecznie wybory zakończyły się, jak już wspominałem, klęską Fideszu. Przesądził o niej zwrot w preferencjach politycznych mieszkańców węgierskich wsi i małych miast; w Budapeszcie Viktor Orbán wraz z Fideszem tracili popularność już od dłuższego czasu.

To właśnie przepływ elektoratu Fideszu do partii TISZA przesądził o jej sukcesie wyborczym i zmianie na stanowisku premiera.

Kim jest nowy premier Węgier Péter Magyar?

Urodził się w 1981 roku w Budapeszcie, w rodzinie prawników. Kontynuując rodzinne tradycje, ukoń-

czył studia prawnicze na Katolickim Uniwersytecie Pétera Pázmányego w stolicy Węgier. Początkowo był pracownikiem ministerstwa spraw zagranicznych w okresie rządów Fideszu, a nawet członkiem tej partii w latach 2010-2024. O utracie członkostwa przesądził osobisty sprzeciw Pétera Magyara wobec ulaskawienia wicedyrektora domu dziecka tuszującego pedofilię (sic!) przez ówczesną prezydent Węgier Katalin Novák. A w międzyczasie rozwiódł się ze swoją ówczesną żoną Judit Vargą, będącą w latach 2019-2023 ministrem sprawiedliwości w rządzie Viktora Orbána. Magyar pełnił także funkcję dyrektora działu prawnego przedsiębiorstwa Hodler Alapkezelő z branży finansowej typu fundusze private equity.

Przechodząc do młodej wiekowo, powstałej w 2021 roku, Partii Szacunku i Wolności (TISZA; co ciekawe, skrót nazwy tej partii brzmi identycznie jak nazwa drugiej po Dunaju rzeki Węgier Tisza, po polsku Cisa, będącej dopływem Dunaju), Magyar szybko wysforował się na pozycję lidera i nieustannie piętnował rządy Viktora Orbána, jak widać, z konkretnym skutkiem dla swojej kariery politycznej.

Reasumując, zwycięstwo Pétera Magyara nie musi oznaczać drastycznych zmian i to w polityce zarówno zagranicznej, jak i wewnętrznej. Owszem, nowy premier będzie dążył do ocieplenia relacji z Komisją Europejską, być może porzuci retorykę krytycznego nastawienia wobec Unii Europejskiej, w tym projektów centralizacji i pogłębienia integracji europejskiej, której używał jego poprzednik Viktor Orbán. Niemniej jednak winnych obszarach polityka może być bardzo podobna, czego przykładem jest fakt, że 20 kwietnia premier elekt zaapelował do prezydenta Ukrainy Wołodimyra Zełenskigo o ponowne uruchomienie ropociągu przebiegającego przez terytorium Ukrainy, a dostarczającego rosyjską ropę na Węgry.

FILIP MATERA

REPERTUAR MULTIKINO

Piątek, 8 maja

DIABEŁ UBIERA SIĘ U PRADY 2 / napisy: 10:10, 12:20, 12:50, 13:30, 15:00, 15:30, 16:10, 17:40, 18:50, 20:20, 21:30
MORTAL KOMBAT 2 / napisy: 12:20, 15:00, 17:40, 20:20
BILLIE EILISH - HIT ME HARD AND SOFT: THE TOUR / napisy: 14:40, 17:20, 20:00
SPRAWIEDLIWOŚĆ OWIEC / familijny / dubbing: 11:00, 13:30, 16:00, 18:30
MICHAEL / napisy: 12:00, 14:50, 17:40, 19:30, 20:30, 21:10
SUPER MARIO GALAXY FILM / familijny / dubbing: 10:45, 13:05, 15:25, 17:45
PROJEKT HAIL MARY / napisy: 20:10
ODRODZONY JAKO GALARETA. FILM: ŁZY MORZA LAZURO-WEGO / napisy: 12:15, 17:00
PUCIO / familijny / dubbing: 10:05, 11:05
BLUEY W KINIE: KOLEKCJA ZABAWY Z PRZYJACIÓŁMI / familijny / dubbing: 10:20
DRAMA / napisy: 14:20
HOPNIĘCI / familijny / dubbing: 11:05
MUMIA: FILM LEE CRONINA / napisy: 11:25
ZA DUŻY NA BAJKI 3: 10:00

REPERTUAR HELIOS

Piątek, 8 maja

BILLIE EILISH - HIT ME HARD AND SOFT: THE TOUR / napisy: 15:40, 20:10, 21:10
ODRODZONY JAKO GALARETA. FILM: ŁZY MORZA LAZURO-WEGO / napisy: 18:00
MORTAL KOMBAT 2 / napisy: 13:40, 15:00, 16:10, 17:50, 18:45, 20:45
SPRAWIEDLIWOŚĆ OWIEC / familijny / dubbing: 12:00, 17:30, 19:15
DIABEŁ UBIERA SIĘ U PRADY 2 / napisy: 11:30, 13:00, 15:50, 18:30, 20:00, 21:20
MICHAEL / napisy: 14:30, 17:40, 20:30
SUPER MARIO GALAXY FILM / familijny / dubbing: 11:00, 12:30, 13:20, 14:15, 17:30
PUCIO / familijny / dubbing: 11:00, 12:20, 14:50, 16:20
MUMIA: FILM LEE CRONINA / napisy: 11:15
PROJEKT HAIL MARY / napisy: 14:10, 19:45
DRAMA / napisy: 12:20

REPERTUAR AWANGARDA

Piątek, 8 maja

„Diabeł ubiera się u Prady 2” - prod. USA : godz. 17.45
„Wolność po włosku” - prod. Włochy : godz. 17.45
„Miłość w czasach apokalipsy” - prod. Kanada : godz. 18.15
„Diabeł ubiera się u Prady 2” - prod. USA : godz. 19.45
„Layla” - prod. Wielka Brytania : godz. 19.45
Buñuel. Niech żyją kajdany! „Viridiana” : godz. 20.00

8 MAJA

III Koncert maltański w Olsztynie

Olsztyn
Trzeci raz z rzędu każda nuta i każdy gest na scenie zostały starannie przemyślane,

by stworzyć wydarzenie jedyne w swoim rodzaju. Nad koncepcją widowiska od pierwszej edycji czuwa Jarosław Tokarczyk – to on nadaje ton całemu przedsięwzięciu, dbając o dobór artystów i niepowtarzalną atmosferę, która zostaje w sercach na długo. Tym razem motywem przewodnim będzie widowisko „Cinema Paradiso”, na które serdecznie zaprasza Prezydent Związku Polskich Kawalerów Maltańskich, Jacek Tarnowski.

Godz. 18.00, Aula im. Anny Wasilewskiej, ul. Kościńskiego 11.

9 MAJA

Dobra Energia dla Olsztyna Ultramaraton Warmiński – Warneland

Olsztyn

Współpraca ta opiera się na wspólnych wartościach: promowaniu zdrowia, energii oraz odpowiedzialności społecznej. Dzięki temu wsparciu tegoroczna edycja będzie jeszcze bogatsza – uczestnicy mogą liczyć na dodatkowe atrakcje, takie jak treningi przygotowawcze poprzedzające start oraz unikalną możliwość zwiedzania Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów w Olsztynie.

Godz. 8.00, Centrum Rekreacyjno Sportowego Ukiel w Olsztynie, ul. Kapitańska 23.

9 MAJA

Baby Filharmonia

Olsztyn

Zapraszamy najmłodszych melomanów wraz z opiekunami do świata muzyki, koloru i ruchu – podczas wyjątkowych koncertów-zajęć stworzonych specjalnie z myślą o dzieciach w wieku od 0 do 2,5 roku. W kameralnej przestrzeni Filharmonii, w otoczeniu poduszek i miękkich tkanin, dzieci mogą swobodnie doświadczać muzyki wszystkimi zmysłami. Spotkania prowadzi altowiolistka orkiestry Filharmonii, która śpiewa i gra na altówce, improwizując zgodnie z założeniami teorii uczenia się muzyki według E.E. Gordona.

Godz. 9.30, Sala kameralna Filharmonii, ul. Głowackiego 1.

9 MAJA

Am Stram Gram: animacje dla dzieci – „Walizka pełna Europy”

Olsztyn

Zapraszamy dzieci w niezwykłą podróż po Europie. Wspólnie zajrzemy do magicznej walizki, z której wyciągniemy ciekawostki o różnych krajach. Każdy element stanie się punktem wyjścia do odkrywania nowych miejsc i historii. Poznamy smaki, symbole, stroje, krajobrazy i kulturę wybranych państw, inspirując się literaturą, bajkami i codziennym życiem ich mieszkańców.

Godz. 10.00, Dom Europy na Warmii i Mazurach, Dąbrowszczaków 39.

9 MAJA

Chemia dawniej i dziś

Olsztyn

Podczas warsztatów uczestnicy poznają zarówno dawne metody chemiczne, jak i współczesne doświadczenia laboratoryjne. W programie znajdują się m.in. historyczne metody fotograficzne, takie jak cyjanotypia, a także widowiskowe reakcje chemiczne – tworzenie srebrnego lustra czy tzw. „złota alchemików”. Nie zabraknie również eksperymentów związanych z codziennym życiem, w których porównamy mąkę pszenną z owadzią czy odkryjemy naturalne wskaźniki pH.

Godz. 17.00, Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji „Kortosfera” UWM, ul. Dybowskiego 11A.

9 MAJA

parkrun Olsztyn

Olsztyn

Parkrun to bezpłatne, organizowane przez lokalną społeczność spotkania, w ramach których można maszerować, truchtać, biegać, być wolontariuszem lub kibicem. Dystans tras parkrun to 5 km, a spotkania odbywają się w każdą sobotę rano.

Parkrun to inicjatywa otwarta i przeznaczona dla każdego bez względu na umiejętności i kondycję, w której nie ma limitu czasu. Każdy bez wyjątku jest bardzo mile widziany w ramach naszych spotkań.

Godz. 9.00, Park Centralny, okolice Fontanny „Układ Słoneczny”.

9 MAJA

Międzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzi w zapasach w stylu klasycznym

Olsztyn

W zawodach wezmą udział młodzi zapaśnicy w wieku 12–14 lat, reprezentujący kluby sportowe z województw: podlaskiego, mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego oraz warmińsko-mazurskiego.

Godz. 10.30, Szkoła Podstawowa nr 11, ul. Jagiellońska 10.

9 MAJA

International Cały Fashion

Olsztyn

Dziewiątego maja Olsztyn na jeden dzień stanie się światową stolicą mody. Przyjadą do nas projektanci z Omanu, Austrii, Włoch, Francji, Rumunii i Polski. Są to artyści, którzy biorą udział w Fashion Week w Mediolanie, Paryżu, Rzymie, Nowym Jorku i wielu innych wydarzeniach modowych w Europie i na świecie. Modelki i modele z Włoch i Polski zaprezentują kolekcje ze światowych wybiegów, oraz specjalnie przygotowane na International Cały Fashion. Po pokazie będzie możliwość zrobienia zdjęć na ścianie. Impreza jest organizowana przy współpracy OSiR Olsztyn, a partnerem jest Miasto Olsztyn. Patronaty Honorowe nad wydarzeniem objęli: Wojewoda Warmińsko-Mazurski Pan Radostaw Król, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego Pan Marcin Kuchciński, Starosta Powiatu Olsztyńskiego Pan Andrzej Abako, Prezydent Olsztyna Pan Robert Szewczyk. Gościć będziemy również redaktor naczelny magazynu Moda w Polsce Panią Lidię Przybylską oraz modowo-dyplomatycznego magazynu LAMED Panią Halinę Niemczyk. Celem International Cały Fashion jest pokazanie najnowszych światowych trendów w modzie oraz promocja regionu w Polsce i na świecie. Utożsamiając się z Warmią i Mazurami pokazujemy światu poprzez modę nasze korzenie, nasze miejsce na ziemi. Tu mieszkamy, żyjemy i stąd czerpiemy inspiracje. Taki jest nasz #genWarmiii Mazur. To okazja by piękno Warmii i Mazur zderzyło się z pięknem światowej mody.

Godz. 17.00, Plaża Miejska CRS Ukiel, ul. Kapitańska 23.

9 MAJA

ARCANE Symphony Tribute of Hit Series Epic Music Experience

Olsztyn

To wyjątkowe połączenie symfonicznego brzmienia z emocjonalną głębią muzyki Arcane zapewni niezapomniane przeżycie – zarówno dla fanów League of Legends, jak i miłośników muzyki filmowej oraz gamingowej. Daj się porwać dźwiękom, które przeniosą Cię do świata Runeterry i przeżyj wieczór pełen emocji, napięcia i zapierającej dech w piersiach harmonii.

Godz. 20.00, Sala koncertowa Filharmonii, ul. Głowackiego 1.

10 MAJA

Piotr Wojtasik Quintet INSCAPE

Olsztyn

Album „Inscape” to sześć autorskich kompozycji na kwintet jazzowy. Materiał został zarejestrowany w legendarnym Van Gelder Studio w New Jersey, w Stanach Zjednoczonych. W tym studio swoje płyty nagrywały ikony jazzu, dla takich znakomitych wytwórni, jak: Blue Note czy Prestige. Płyta ilustruje szeroki obszar stylistyczny, który Piotr Wojtasik eksploruje od ponad czterech dekad. Program płyty wypełniają utwory odnoszące się do post Coltrane'owskiego jazzu modalnego, estetyki Davis'owskiej czy współczesnych „brocken rhythms”. Muzyka Wojtasika wykorzystuje zdobycze nowoczesnego jazzu w jego nurcie akustycznym. Wszystko osadzone jest w oryginalnych aranżacjach. W sensie interpretacyjnym, cechuje ją wysoki ładunek emocjonalny i żywość autentycznych improwizacji. Zdecydowanie przemówi do wszystkich tych, którzy cenią w jazzie feeling i siłę kreatywną.

Godz. 18.00, Sala koncertowa Filharmonii, ul. Głowackiego 1.

Co, gdzie, kiedy?

Olsztyn
10 MAJA
Targi Olsztyn w stylu vintage
Olsztyn

W wydarzeniu weźmie udział kilkudziesięciu wystawców z całej Polski, którzy zaprezentują swoje produkty z wysokiej półki oraz unikalne przedmioty z duszą. Niezależnie od tego, czy szukasz inspiracji, czy chcesz znaleźć idealną vintage stylówę dla siebie, znajdziesz tu coś wyjątkowego.
Godz. 9.00, Lotnisko Dajtki, ul. Sielska 34.

11 MAJA
„With Love” Koncert dyplomowy studentów UWM
Olsztyn

Zapraszamy na wyjątkowy koncert dyplomowy studentów kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej I stopnia na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. To wieczór pełen emocji, pasji i muzycznych interpretacji, przygotowany przez młodych artystów, którzy zaprezentują swoje umiejętności wokalne w różnorodnym repertuarze.
Godz. 19.00, Aula im. Anny Wasilewskiej, ul. Kościńskiego 11.

PRACA

dam pracę

ENERGICZNA i sympatyczną panią lub parę do prowadzenia domu na Mazurach, 40 km od Olsztyna. Samodzielne mieszkanie, samochód do dyspozycji, możliwość oficjalnego zatrudnienia. Wymagana stała obecność. Prosimy o kontakt działkamazury2026@gmail.com, 788-266-320

ZATRUDNIĘ budowlańca, bruka-rza pomocnika, 600-36-33-76

ZWIERZĘTA

sprzedam

SPRZEDAŻ kur, kaczek, brojlerów, kokoszek, dowóz gratis, tel.728-104-188.

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

SPRZEDAM 16 ha ziemi rolnej. 10 km od Olsztyna tel. 601-538-010

WWW.DOMKIHOLENDER-SKIE.EU, 503-103-703

do wynajęcia

2-POKOJOWE dla niepalącej pary, 502-780-171

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY nioski z jajem, 600500710.

AUTO-MOTO

inne

NIDZICA/FORD FIESTA MK7 czarny, sprzedam. Rok prod. 2009, benzyna 1,2 cm3 kupiony w polskim salonie, jeden właściciel. Tel. 791-224-415.

11 MAJA
STYK. Most nad Łyną cz. 4
Olsztyn

Pierwsze majowe spotkanie projektu „STYK. Most nad Łyną” będzie czasem intensywnej pracy twórczej oraz szlifowania warsztatu didżejskiego i wokalnego. Seniorzy pod okiem DJ-a będą dalej rozwijać swoje sety i pracować z dźwiękiem. Młodzież zanurzy się w pracy z białym głosem. Równolegle będziemy wspólnie budować kolejne elementy instalacji – mostu, który powstaje z tego, co między nami: spotkań, rozmów i wspólnego działania.
Godz. 13.30, Kamienica Naujacka MOK Olsztyn, ul. Dąbrowszczaków 3.

12 MAJA
Planetarny Klub Filmowy – ostatni hit sezonu!
Olsztyn

Tym razem przeniesiemy się do politycznej zimnowojennej rzeczywistości lat 80. Obejrzymy film biograficzny z 2024 r. o prezydencie USA Ronaldzie Reaganiu (w roli głównej Dennis Quaid) w reżyserii Seana McNamary. Po filmie dyskusja, w której porozmawiamy o polityce USA sprzed dwóch dekad, a także o sprawach aktualnych.
Godz. 18.00, Planeta 11 (Hala Urania), al. Piłsudskiego 44 (Hala Urania, wejście B1, 1 piętro).

Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że 6 maja 2026 r. odszedł w wieku 79 lat nasz Kochany Mąż, Tata, Dziadek i Brat

ś. † p.

Andrzej Zawiśliński

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 11 maja 2026 r. (poniedziałek) o godz. 12.45 czuwaniem w kaplicy przy ul. Poprzecznej 9B, po czym o godz. 13.15 nastąpi wyprowadzenie na Mszę Świętą do kościoła pw. Św. Józefa przy ul. Jagiellońskiej 41 w Olsztynie. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej.

Pograżona w żałobie rodzina

AR+KA **USŁUGI POGRZEBOWE**
ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ **89 534 72 42, 605 635 908**

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ **89 526 66 01, 605 665 909**

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

13126opb1-a-G

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 6 maja 2026 r. odeszła nasza kochana Mama i Babcia

ś. † p. **Jadwiga Biłozor**

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 11 maja 2026 r. o godz. 11.30 Mszą Świętą w Kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Kopernika, po której nastąpi wyprowadzenie na cmentarz komunalny w Dywitach. Pograżona w smutku rodzina

44926opb1-a-G

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 6 maja 2026 r. odszedł od nas Nasz Kochany Mąż i Tata

ś. † p. **Leonard Milewicz**

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 9 maja 2026 r. o godz. 13.30 w kaplicy przy ul. Poprzecznej, skąd o godz. 14.00 nastąpi wyprowadzenie i pochowanie urny z Prochami w grobie rodzinnym na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej. Pograżona w smutku rodzina

44726opb1-a-G

Drogiemu koledze

Krzysztofowi Soszyńskiemu
wyraży głębokiego współczucia z powodu śmierci

Mamy
składają
koleżanki i koledzy z Wydziału Inwestycji Miejskich
Urzędu Miasta Olsztyna

44826opb1-a-G

Pograżeni w smutku żegnamy
Naszą Koleżankę

ś. † p. **Krystynę Nazdrowicz**

Wychowawcę wielu pokoleń absolwentów olsztyńskiej „Trójki”, mądrego, życzliwego i cenionego Pedagoga. Dyrekcja, nauczyciele i pracownicy III LO im. Mikołaja Kopernika w Olsztynie

43826opb1-a-G

Człowiek odchodzi, a pamięć pozostaje

Pograżeni w głębokim smutku i żalu zawiadamiamy, że 2 maja 2026 r. odeszła od nas nasza kochana Żona, Mama i Babcia

Krystyna Nazdrowicz

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 8 maja 2026 r., w piątek, o godz. 12.00 mszą świętą pogrzebową w Kościele Chrystusa Odkupiciela Człowieka przy ul. Wyszyńskiego (w górnym kościele). Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym przy ul. Wadąskiej. Kondukt żałobny wyruszy od strony głównej bramy. Pograżona w smutku rodzina

42526opb1-a-G

Ci, których kochamy, nie odchodzą nigdy naprawdę – pozostają w naszych sercach i pamięci

Pani **Gabrieli Korowickiej**
oraz **Jej Rodzinie**
wyraży głębokiego współczucia z powodu śmierci
Siostry
składają Dyrekcja, Rada Pedagogiczna i Pracownicy ZSO nr 5 Mistrzostwa Sportowego im. M.G. Bublewicz w Olsztynie

44526opb1-a-G

JUŻ OTWARTE! DOM POGRZEBOWY OLSZTYN-DYWITY

USŁUGI POGRZEBOWE • pogrzeby urnowe od 4800 zł

OFERUJEMY:

* kremację w naszym krematorium * salę pożegnań z możliwością organizacji mszy pogrzebowej * nowoczesną chłodziń * trumny, urny
* limuzynę pogrzebową marki Mercedes

Dom Pogrzebowy i Krematorium Drejka, Olsztyn, ul. Wadąska 50, tel. 48 731 108 108, e-mail: dompogrzebowy.olsztyn@gmail.com

39126opb1-a-G

PÓJDA W ŚLADY REALU?

PIŁKA NOŻNA Paris Saint-Germain zremisowało na wyjeździe z Bayernem Monachium 1:1 i awansowało do finału Ligi Mistrzów. Paryżanie o obronę zdobytego rok temu trofeum zagrają z Arsenalem Londyn.

Bayern Monachium – Paris Saint-Germain 1:1 (0:1)

Bramki: dla Bayernu Harry Kane (90+4), dla PSG Ousmane Dembele (3)

W ubiegłym tygodniu w Paryżu obie drużyny stworzyły widowisko, które na długo pozostanie w pamięci kibiców. Po zdobytych wówczas dziewięciu golach tym razem padły tylko dwie bramki: na początku i w końcówce meczu.

Bayern musiał odrobić jednobramkową stratę, ale stojące przed nim zadanie szybko stało się trudniejsze. Gospodarze dali się zaskoczyć już w trzeciej minucie, kiedy kontratak PSG wykończył Ousmane Dembele.

Goście w dalszej części spotkania nie forsowali tempa. Skupiali się na obronie i szukali kolejnych szans w kontrach, ale w bramce Bayernu świetnie spisywał się Manuel Neuer. Bawarczyści natomiast dłużej posiadali piłkę, starali się cierpliwie konstruować akcje, jednak dogodnych okazji do strzelenia gola im brakowało.

Gol na 1:0 dla PSG

Arsenal po dwudziestu latach zagra w finale Ligi Mistrzów

Bayern wyrównał dopiero w czwartej doliczonej przez sędziego minucie, a na listę strzelców wpisał się Harry

Kane. Trzy minuty później arbiter zakończył spotkanie. Finał zostanie rozegrany 30 maja w Budapeszcie.

PSG ma szansę zostać drugą po Realu Madryt drużyną, która obroni tytuł w Lidze Mistrzów. Hiszpański zespół triumfował trzy razy z rzędu w latach 2016-2018.

Paryżanie oprócz ubiegłorocznego triumfu mają też na koncie jeden przegrany finał LM. W 2020 roku ulegli 0:1 Bayernowi, w którego barwach grał wówczas Robert Lewandowski.

Arsenal zagra w finale po raz drugi w historii. Jedyny poprzedni mecz o trofeum Londyńczycy przegrali z Barceloną 1:2 w 2006 roku.

PAP/RED.

TA OSTATNIA NIEDZIELA

SIATKÓWKA Warta Zawiercie pokonała Bogdankę LUK Lublin w czwartym meczu finałowym. W rywalizacji o tytuł mistrza Polski mamy remis: 2-2. O tym, kto ostatecznie sięgnie po tytuł, przekonamy się w niedzielę.

Czwarty mecz finałowy: Bogdanka LUK Lublin – Aluron CMC Warta Zawiercie 1:3 (26:24, 20:25, 23:25, 20:25) Stan rywalizacji: 2-2. Piąty, decydujący mecz odbędzie się w niedzielę w Sosnowcu (godz. 14.45).

Bogdanka LUK Lublin: Marcin Komenda, Mateusz Malinowski, Wilfredo Venero Leon, Aleks Grozdanow, Jackson Young, Fynnian McCarthy – Thales Hoss (libero) – Kewin Sasak, Mikołaj Sawicki.

Aluron CMC Warta Zawiercie: Bartosz Kwolek, Aaron Russell, Bartłomiej Bołdź, Jurij Gladyr, Miguel Tavares, Mateusz Bieniek – Jakub Popiwczak (libero) – Kyle Ensing, Jakub Nowosielski.

Jak przystało na walkę o mistrzostwo jednej z najsilniejszych lig świata, środkowy mecz finałowy stał na bardzo wysokim poziomie i dostarczył sporej dawki emocji. Przez cały pierwszy set toczyła się wyrównana gra, a żadnej z drużyn, zmieniających się na prowadzeniu, nie udało się uzyskać przewagi większej niż trzech punktów.

W końcówce tej partii po ataku Bartłomieja Bołdźa zespół z Zawiercia wygrał 21:18, ale m.in. dzięki asom serwisowym Wilfreda Leona i Mikołaja Sawickiego gospodarze doprowadzili do wyrównania 22:22 i na finiszu, walcząc już na przewagi, decydujący punkt zdobyli, blokując atak Bartosza Kwolka. Podobnie wyrównana walka toczyła się w drugim secie, w którym kilkakrotnie na tablicy pojawiał się remisowy wynik, ale od stanu 17:17 drużyna Michała Winiarskiego po raz pierwszy w tej partii objęła prowadzenie 18:17 i nie oddała go już do końca, na co wpływ miały m.in. nieskuteczne zagrywki Lublinian.

Trzecia odsłona miała już inny przebieg, bo miejscowa drużyna zaczęła od niespotykanego wcześniej prowadzenia, które w pewnym momencie wynosiło aż 14:8. Podopieczni Stephane'a Antigi nie potrafili jednak wykorzystać tej sytuacji, bo ekipa gości dość szybko wyrównała i od stanu 21:21 przejęła inicjatywę, kończąc tego seta zwycięstwem 25:23. W czwartym natomiast od remisu 8:8 coraz wyraźniejszą przewagę zaczęli uzyskiwać siatkarze z Zawiercia, na co wpływ miały m.in. liczne błędy gospodarzy, zwłaszcza w zagrywce i w ataku, czego dobitnym przykładem był autowy serw Leona, pieczętujący sukces rywali.

Przy bardzo wyrównanym poziomie tych najlepszych dziś w kraju zespołów decydująca okazała się dyspozycja dnia, tym razem będąca po stronie aktualnego wicemistrza, niemającego jeszcze w swojej kolekcji mistrzowskiej korony. Tym bardziej interesująco zapowiada się niedzielna, decydująca rozgrywka w Sosnowcu.

PAP/RED.

ZAWROTNE CENY BILETÓW

PIŁKA NOŻNA Gwałtownie rosną ceny odsprzedawanych biletów na mecze rozpoczynających się 11 czerwca mistrzostw świata w Kanadzie, USA i Meksyku. Najtańsza wejściówka na finał kosztuje obecnie minimum 9000 dolarów. Do rozpoczęcia mundialu w Ameryce Północnej został nieco ponad miesiąc. Wiele

osób z dużym zyskiem sprzedaje bilety kupione od Międzynarodowej Federacji Piłki Nożnej (FIFA). Ich ceny są bardzo zróżnicowane w zależności od prestiżu i rangi spotkania oraz miejsca na trybunach. FIFA akceptuje „dynamiczne prawo rynku”, które jest kształtowane przez popyt i podaż. W środę na platformie VividSeats najtańsze bilety

na finał, który odbędzie się 19 lipca na stadionie MetLife w East Rutherford w stanie New Jersey, zostały sprzedane za 9263 dolary. Najwyższa cena wyniosła 64 822 dolary. – Na amerykańskim rynku rozrywka jest najbardziej rozwinięta na świecie. Dlatego musimy stosować ceny rynkowe. FIFA sprzedaje bilety po znacznie niższej cenie.

Chociaż niektórzy twierdzą, że ceny oferowanych przez nas biletów są wysokie. W Stanach Zjednoczonych można je odsprzedawać znacznie drożej, nawet dwukrotnie – powiedział prezes FIFA Gianni Infantino. Wzrost cen jest dostrzegalny nie tylko w przypadku finału, ale również mniej prestiżowych spotkań. Najtańszy bilet na mecz reprezentacji USA

z Paragwajem (13 czerwca) został sprzedany za 942 dolary, a najdroższy za 7877. 17 czerwca broniąca tytułu Argentyna zmierzy się z Algierią w Kansas City. Ceny oferowanych na to spotkanie biletów wahają się od 776 do 5362 dolarów. Rynek jest dynamiczny i niewykłuczone, że wkrótce karty wstępu mogą stanąć.

PAP/RED.

LIDZBARK WARMIŃSKI WYPRZEDZIŁ OLSZTYN

PIŁKA NOŻNA Polonia Lidzbark Warmiński rozegrała zaległe spotkanie w Superscore IV Lidze. Podopieczni Piotra Jacka wygrali 4:1 przed własną publicznością z Pisą Barczewo. Dzięki temu Polonia wyprzedziła na pozycji lidera Stomil Olsztyn.

Polonia Lidzbark Warmiński – Pisa Barczewo 4:1

0:1 – Ishida (2), 1:1 – Maciążek (41), 2:1 – Sobolewski (51), 3:1 – Krasa (57), 4:1 – Preuss (86)

Spotkanie nie mogło zacząć się gorzej dla faworyzowanej Polonii. Już w drugiej minucie meczu defensywa gospodarzy dała się zaskoczyć, co bezlitośnie wykorzystał Junya Ishida. Przełom nastąpił tuż przed przerwą: w 41. minucie Rafał Maciążek doprowadził do wyrównania, co okazało się kluczowym momentem dla losów całego meczu. Do szatni oba zespoły schodziły przy stanie 1:1. Druga część spotkania to już absolutna dominacja zawodników z Lidzbarka Warmińskiego, którzy wyszli na boisko z jasnym zamiarem szybkiego przechylenia szali zwycięstwa na swoją stronę. Plan ten zaczął wchodzić w życie w 51. minucie, gdy Cezary Sobolewski wyprowadził zespół na prowadzenie, a zaledwie sześć minut później Klaudiusz Krasa zadał kolejny cios, podwyższając na 3:1 skutecz-

nie podcinając skrzydła ekipie z Barczewa. Od tego momentu gospodarze w pełni kontrolowali wydarzenia na boisku, nie pozwalając rywalom na stworzenie realnego zagrożenia. Ostateczny wymiar kary w 86. minucie wymierzył Wiktor Preuss, pieczętując triumf Polonii czwartym trafieniem.

Tęcza Biskupiec – Granica Kętrzyn 2:1

0:1 – Wasilowicz (1), 1:1 – Szypulski (11), 2:1 – Pawłowski (72)

Spotkanie pomiędzy Tęczą Biskupiec a Granicą Kętrzyn musiało się odbyć już w środę ze względu na międzynarodowy turniej rozgrywa-

ny w najbliższym czasie w Biskupcu oraz Kętrzynie. W turnieju UEFA Development U16 zagra Polska, Ukraina, Ekwador oraz Norwegia.

Komplet punktów został w Biskupcu. Tęcza wygrała drugi mecz z rzędu w IV lidze. Spotkanie lepiej zaczęło się dla gości, którzy wyszli na prowadzenie za sprawą Wojciecha Wasilowicza. Była to pierwsza minuta meczu. Tęcza szybko otrząsnęła się z szybkiej straty gola, bo już w 11. minucie Sebastian Szypulski doprowadził do wyrównania. Bramkę na wagę trzech punktów dla Tęczy w drugiej połowie strzelił Dominik Pawłowski.

Spotkania 25. kolejki IV ligi:

Start Nidzica – Drwęca Nowe Miasto Lubawskie (piątek, godz. 17.45), Mamry Giżycko – GKS Stawiguda (sobota, godz. 12), DKS Dobre Miasto – Concordia Elbląg (sobota, godz. 13), Mrągowia Mrągowo – Polonia Lidzbark Warmiński (sobota, godz. 16), Rominta Gołdap – Sokół Ostróda (niedziela, godz. 15), Stomil Olsztyn – Mazur Etk (niedziela, godz. 16), Olimpia II Elbląg – Pisa Barczewo (niedziela, godz. 16).

EM

PO 24 KOLEJKACH

1. Polonia	53	56:26
2. Stomil	53	69:21
3. Concordia*	52	59:22
4. Sokół	45	57:34
5. Start	43	63:44
6. Mamry	42	65:36
7. Tęcza**	40	52:32
8. Dobre Miasto	37	46:42
9. Pisa	34	37:40
10. Rominta*	30	45:39
11. Mazur	27	41:55
12. Granica**	27	39:56
13. Drwęca	22	31:78
14. Mrągowia	15	35:56
15. Olimpia II	13	18:62
16. Stawiguda	9	26:96

* Zaległy mecz do rozegrania.

** Mecz rozegrany więcej.

WARTO BYĆ CZUJNYM

PIŁKA NOŻNA Wszystko wskazuje na to, że trzecioligowa Olimpia Elbląg dopisze sobie wkrótce trzy punkty za ligowe starcie z GKS-em Bełchatów. Wszystko dlatego, że w drugiej połowie meczu w składzie rywali grał tylko jeden młodzieżowiec. Trwało to około trzech minut, ale przepis jasno stanowi, że musi na boisko jednocześnie przebywać dwóch młodzieżowców. Najgorszy moment dla GKS-u lub jak kto woli najlepszy dla Olimpii nadszedł między 81. a 83. minutą meczu. Choć gospodarze prowadzili 2:0, popełnili kosztowny błąd kadrowy. Z boiska zszedł młodzieżowiec Kacper Popławski, a zastąpił go Nikodem Powroźnik, który tego statusu już nie posiada.

W efekcie na murawie został tylko jeden z wymaganych dwóch młodzieżowców – Mateusz Wójcik. Sztab Bełchatowian szybko jednak zareagował i już dwie minuty później na boisku pojawił się Szymon Matecki, zmieniając Patryka Pytlewskiego i przywracając wymagany limit. Na boisku Olimpia Elbląg przegrała 1:3 z GKS-em Bełchatów. W najbliższej kolejce Olimpia zagra na wyjeździe z Widzewem II Łódź.

EM

Program 30. kolejki: GKS Wiekielec – GKS Bełchatów (piątek, godz. 18), Znicz Biała Piska – Świt Nowy Dwór Mazowiecki (sobota, godz. 16), Widzew II Łódź – Olimpia Elbląg (niedziela, godz. 12).

PO 29 KOLEJKACH

1. Legia II	72	73:25
2. Warta	60	56:31
3. Łomża	59	64:27
4. Wigry	53	52:38
5. Troszyn	50	68:41
6. Wisła II	47	45:44
7. Lechia	42	58:46
8. Widzew II	42	59:60
9. Jagiellonia II	42	42:40
10. Żabkovia	39	63:56
11. Świt	35	42:56
12. Mławianka	34	49:53
13. Bełchatów	34	49:60
14. Olimpia	33	39:54
15. Wiekielec	32	35:47
16. Broń	31	34:52
17. Wasilków	23	35:65
18. Znicz	11	19:87

NIE MA JUŻ MIEJSCA NA BŁĘDY

PIŁKA NOŻNA Zaległe spotkanie kobiecej ekstraklasy w Katowicach nie pozostawiło złudzeń, kto tego dnia dyktował warunki na boisku. GKS Katowice pokonał Energe Stomilanki Olsztyn aż 5:0, a losy meczu rozstrzygnęły się, właściwie zanim kibice na dobre rozgościli się na trybunach.

GKS Katowice – Energa Stomilanki Olsztyn 5:0

1:0 – Klaudia Maciążka (5), 2:0, 3:0, 4:0 – Julia Włodarczyk (7, 15, 48), 5:0 – Patrícia Hmírová (90 k.)

Już w 5. minucie wórek z bramkami rozwiązała Klaudia Maciążka. Zanim Olsztynianki zdążyły otrząsnąć się po stracie pierwszego gola, było już 2:0. Dwie minuty później swoją strzelecką serię rozpoczęła Julia Włodarczyk,

która w 7. minucie praktycznie zamknęła mecz.

Stomilanki wyglądały na zagubione, co bezlitośnie wykorzystywały gospodynie. Włodarczyk była tego dnia nie do zatrzymania – kilka minut po swojej pierwszej bramce podwyższyła na 3:0, a tuż po wznowieniu gry w drugiej połowie skompletowała hat-tricka. Dzieła zniszczenia dopełniła w samej końcówce Patrícia Hmírová, pewnie egzekwując rzut karny.

Sytuacja Stomilanek w walce o utrzymanie jest niezwykle trudna. Do końca rozgrywek zostały zaledwie trzy kolejki, a Olsztynianki tracą obecnie pięć punktów do bezpiecznego miejsca zajmowanego przez Uniwersytet Jagielloński. Zawodniczki z Olsztyna muszą wygrać minimum dwa z pozostałych trzech spotkań i liczyć na potknięcia rywali z Krakowa, co sprawia, że o tym, kto pożegna się z elitą,

może zdecydować bezpośrednie starcie w ostatniej kolejce. Aby jednak ten mecz z Jagiellonkami miał jakąkolwiek stawkę, podopieczne Maleszewskiego muszą zacząć punktować natychmiast, gdyż marginesu błędu już nie ma.

W najbliższej kolejce Stomilanki zagrają u siebie (Dajtki) z Rekordem Bielsko-Biała. Spotkanie odbędzie się w niedzielę (10 maja) o godzinie 14.45.

EM

Największa Hurtownia Odzieży w Olsztynie

Olsztyn, ul. Wyszyńskiego 7

tel. 89 534 63 52

www.gracjaolsztyn.pl

**Z tym
kuponem kupisz
bez marży***
Oferta ważna
do 23 maja 2026 r.

Hurtownia
wprowadziła
na stałe

sprzedaż detaliczną

Serdecznie zapraszamy

• pon.-pt. 9.00-17.00
• sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawniona tylko kupon z papierowego wydania gazety.

114325otbr-4-6

MAGAZYN TURYSTYCZNY

Polska • Świat • Warmia i Mazury

Zaplanuj kolejny wyjazd
z najnowszym numerem!

Nowe
wydanie
jest już
dostępne!

Magazyn dostępny w salonach Empik, na lotniskach i dworcach,
w salonikach prasowych oraz w innych punktach sprzedaży prasy w całej Polsce.